

Spis treści

I Akty ustawodawcze

ROZPORZĄDZENIA

- ★ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2394 z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów i uchylające rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 ⁽¹⁾ 1
- ★ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2395 z dnia 12 grudnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do rozwiązań przejściowych dotyczących złagodzenia wpływu wprowadzenia MSSF 9 na fundusze własne oraz dotyczących traktowania jako duże ekspozycje niektórych ekspozycji wobec podmiotów sektora publicznego denominowanych w walucie krajowej dowolnego państwa członkowskiego ⁽¹⁾ 27
- ★ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2396 z dnia 13 grudnia 2017 r. zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1316/2013 oraz (UE) 2015/1017 w odniesieniu do przedłużenia okresu obowiązywania Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych oraz wprowadzenia usprawnień technicznych dla tego Funduszu i Europejskiego Centrum Doradztwa Inwestycyjnego 34

DYREKTYWY

- ★ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2397 z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych w żegludze śródlądowej oraz uchylająca dyrektywy Rady 91/672/EWG i 96/50/WE ⁽¹⁾ 53

⁽¹⁾ Tekst mający znaczenie dla EOG.

- ★ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2398 z dnia 12 grudnia 2017 r. zmieniająca dyrektywę 2004/37/WE w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniem dotyczącym narażenia na działanie czynników rakotwórczych lub mutagenów podczas pracy ⁽¹⁾ 87

- ★ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2399 z dnia 12 grudnia 2017 r. zmieniająca dyrektywę 2014/59/UE w odniesieniu do stopnia uprzywilejowania niezabezpieczonych instrumentów dłużnych w hierarchii roszczeń w postępowaniu upadłościowym 96

(1) Tekst mający znaczenie dla EOG.

I

(Akty ustawodawcze)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2017/2394

z dnia 12 grudnia 2017 r.

w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów i uchylające rozporządzenie (WE) nr 2006/2004

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W rozporządzeniu (WE) nr 2006/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽³⁾ przewidziano zharmonizowane zasady i procedury usprawniające współpracę między organami krajowymi, które są odpowiedzialne za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów w kontekście transgranicznym. W art. 21a rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 przewidziano procedurę przeglądu skuteczności tego rozporządzenia oraz jego mechanizmów operacyjnych. Po takim przeglądzie Komisja stwierdziła, że rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 nie jest wystarczające do skutecznego działania w obliczu wyzwań w obszarze egzekwowania prawa na jednolitym rynku, w tym wyzwań na jednolitym rynku cyfrowym.
- (2) W komunikacie Komisji z dnia 6 maja 2015 r. „Strategia jednolitego rynku cyfrowego dla Europy” uznano jako jeden z priorytetów tej strategii zajęcie się potrzebą zwiększenia zaufania konsumentów poprzez szybsze, sprawniejsze i spójniejsze egzekwowanie zasad prawa konsumenta. W komunikacie Komisji z dnia 28 października 2015 r. „Usprawnianie jednolitego rynku: więcej możliwości dla obywateli i przedsiębiorstw” ponownie podkreślono, że egzekwowanie unijnych przepisów prawnych chroniących interesy konsumentów, powinno zostać dodatkowo wzmocnione w drodze zmiany rozporządzenia (WE) nr 2006/2004.
- (3) Nieskuteczne ściganie w przypadku naruszeń transgranicznych, w tym naruszeń w otoczeniu cyfrowym, pozwala przedsiębiorcom unikać sytuacji, w których egzekwuje się względem nich przepisy, poprzez zmianę miejsca prowadzenia działalności w obrębie Unii. To również skutkuje zakłóceniem warunków konkurencji dla przestrzegających prawa przedsiębiorców prowadzących działalność krajową lub transgraniczną –; w internecie lub poza nim i tym samym bezpośrednio szkodzi konsumentom oraz podważa ufność konsumentką względem transakcji transgranicznych i rynku wewnętrznego. Zatem, aby wykrywać naruszenia objęte niniejszym rozporządzeniem, prowadzić w ich sprawie dochodzenia oraz nakazywać ich zaprzestanie, niezbędne jest podniesienie poziomu harmonizacji określającej zasady skutecznej i sprawnej współpracy w obszarze egzekwowania prawa między właściwymi publicznymi organami ścigania.

⁽¹⁾ Dz.U. C 34 z 2.2.2017, s. 100.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 14 listopada 2017 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) i decyzja Rady z dnia 30 listopada 2017 r.

⁽³⁾ Rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 października 2004 r. w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów („rozporządzenie w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów”) (Dz.U. L 364 z 9.12.2004, s. 1).

- (4) W rozporządzeniu (WE) nr 2006/2004 ustanowiono sieć właściwych organów publicznych egzekwowania prawa na terytorium całej Unii. Konieczna jest skuteczna współpraca między różnymi właściwymi organami wchodzącymi w skład tej sieci oraz skuteczna współpraca między innymi publicznymi organami na szczeblu państw członkowskich. Koordynacyjną rolę jednolitego urzędu łącznikowego należy powierzyć w każdym państwie członkowskim organowi publicznemu. Taki organ powinien dysponować wystarczającymi uprawnieniami i zasobami, aby pełnić tę kluczową rolę. Zachęca się każde państwo członkowskie, by na jednolity urząd łącznikowy wyznaczyło jeden z właściwych organów zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.
- (5) Konsumentów należy również objąć ochroną przed naruszeniami objętymi niniejszym rozporządzeniem, których już zaprzestano, ale których szkodliwe skutki mogą występować w dalszym ciągu. Właściwe organy powinny mieć minimalne uprawnienia niezbędne do prowadzenia dochodzeń w sprawie takich naruszeń oraz do nakazywania ich zaprzestania lub ich zakazania w przyszłości, aby zapobiegać ich ponownemu wystąpieniu i tym samym zapewnić wysoką ochronę konsumentów.
- (6) Właściwe organy powinny dysponować minimalnym zestawem uprawnień w zakresie prowadzenia dochodzeń i egzekwowania przepisów, aby stosować niniejsze rozporządzenie, szybciej i skuteczniej współpracować ze sobą oraz zniechęcać przedsiębiorców do popełniania naruszeń objętych niniejszym rozporządzeniem. Wspomniane uprawnienia powinny być wystarczające do skutecznego radzenia sobie z wyzwaniami związanymi z egzekwowaniem przepisów w obszarze handlu elektronicznego i w otoczeniu cyfrowym oraz do uniemożliwienia nieprzestrzegającym przepisów przedsiębiorcom wykorzystywania luk w systemie egzekwowania prawa, czego dokonują poprzez przenoszenie miejsca prowadzenia działalności do państw członkowskich, w których właściwe organy nie dysponują narzędziami do przeciwdziałania niezgodnym z prawem praktykom. Uprawnienia te powinny dać państwom członkowskim możliwość zapewnienia, że właściwe organy będą mogły zgodnie z prawem wymieniać się niezbędnymi informacjami i dowodami w celu skutecznego egzekwowania prawa na takim samym poziomie we wszystkich państwach członkowskich.
- (7) Każde państwo członkowskie powinno zapewnić, by wszystkie właściwe organy w obrębie jego jurysdykcji miały wszystkie minimalne uprawnienia, niezbędne do zapewnienia właściwego stosowania niniejszego rozporządzenia. Państwa członkowskie powinny mieć jednak możliwość decydowania o nieprzyznawaniu wszystkich uprawnień każdemu właściwemu organowi, pod warunkiem że stosownie do potrzeb każde uprawnienie będzie mogło być skutecznie wykonywane w odniesieniu do wszelkich naruszeń objętych niniejszym rozporządzeniem. Państwa członkowskie powinny mieć również możliwość decydowania, zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, o powierzeniu pewnych zadań wyznaczonym podmiotom lub o przekazaniu właściwym organom uprawnienia do zasięgnięcia opinii organizacji konsumenckich, stowarzyszeń przedsiębiorców, wyznaczonych podmiotów lub innych zainteresowanych osób na temat skuteczności zobowiązań zaproponowanych przez przedsiębiorcę dla zaprzestania naruszenia objętego niniejszym rozporządzeniem. Państwa członkowskie nie powinny być jednak w żaden sposób zobowiązane do angażowania wyznaczonych podmiotów w stosowanie niniejszego rozporządzenia ani do zasięgnięcia opinii organizacji konsumenckich, stowarzyszeń przedsiębiorców, wyznaczonych podmiotów lub innych zainteresowanych osób na temat skuteczności zobowiązań zaproponowanych w celu zaprzestania naruszenia objętego niniejszym rozporządzeniem.
- (8) Właściwe organy powinny mieć możliwość wszczynania dochodzeń lub postępowań z własnej inicjatywy, jeżeli ze źródeł innych niż skargi konsumentów uzyskają informacje o naruszeniach objętych niniejszym rozporządzeniem.
- (9) Właściwe organy powinny mieć dostęp do istotnych dokumentów, danych i informacji dotyczących sprawy będącej przedmiotem dochodzenia lub wspólnie uzgodnionych dochodzeń na rynkach konsumenckich (akcje kontrolne), aby móc ustalić, czy doszło lub dochodzi do naruszenia przepisów prawa Unii chroniących interesy konsumentów, a w szczególności zidentyfikować odpowiedzialnego przedsiębiorcę, niezależnie od tego, jaki podmiot znajduje się w posiadaniu odnośnych dokumentów, danych lub informacji, oraz niezależnie od tego, w jakiej są formie lub formacie, na jakim nośniku są przechowywane lub w jakim miejscu. Właściwe organy powinny mieć możliwość bezpośredniego zwracania się do stron trzecich w ramach cyfrowego łańcucha wartości o przekazywanie wszelkich istotnych dowodów, danych i informacji, zgodnie z dyrektywą 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, ⁽¹⁾ i zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych.
- (10) Właściwe organy powinny mieć możliwość zwrócenia się o wszelkie istotne informacje do dowolnego publicznego organu, podmiotu lub agencji w swoim państwie członkowskim lub do każdej osoby fizycznej lub prawnej – w tym na przykład do dostawców usług płatniczych, dostawców usług internetowych, operatorów telekomunikacyjnych, rejestrów domen i podmiotów rejestrujących domeny oraz dostawców usług hostingowych – w celu ustalenia, czy doszło lub dochodzi do naruszenia objętego niniejszym rozporządzeniem.
- (11) Właściwe organy powinny mieć możliwość prowadzenia niezbędnych kontroli na miejscu oraz posiadać uprawnienia do wkraczania do pomieszczeń i środków transportu oraz na tereny, z których przedsiębiorca objęty kontrolą korzysta w celach związanych ze swoją działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub z wykonywaniem wolnego zawodu.

⁽¹⁾ Dyrektywa 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywa o handlu elektronicznym) (Dz.U. L 178 z 17.7.2000, s. 1).

- (12) Właściwe organy powinny mieć możliwość zwrócenia się do przedstawicieli lub pracowników przedsiębiorcy objętego kontrolą o wyjaśnienie faktów, informacji, danych lub dokumentów dotyczących przedmiotu kontroli oraz powinny mieć możliwość rejestrowania odpowiedzi udzielonych przez tych przedstawicieli lub pracowników.
- (13) Właściwe organy powinny mieć możliwość weryfikowania zgodności z przepisami prawa Unii chroniącymi interesy konsumentów oraz pozyskiwania dowodów naruszeń objętych niniejszym rozporządzeniem, w tym naruszeń, do których doszło w trakcie zakupu towarów lub usług lub po takim zakupie. Właściwe organy powinny być zatem uprawnione do nabywania towarów lub usług jako zakupów testowych, gdzie to konieczne po ukryciu prawdziwej tożsamości w celu wykrycia naruszeń objętych niniejszym rozporządzeniem, takich jak odmowy przysługującego konsumentowi prawa do odstąpienia od umowy zawieranej na odległość, oraz w celu uzyskania dowodów. Uprawnienie to powinno obejmować również prawo do przeprowadzania kontroli, obserwacji, badania, demontażu lub testowania produktu lub usługi, które zostały zakupione przez właściwy organ do tych celów. Uprawnienie do nabywania towarów lub usług jako zakupów testowych może obejmować uprawnienie właściwych organów do zapewnienia zwrotu każdej wpłaconej kwoty, jeżeli taki zwrot nie jest nieproporcjonalny, a także nie jest w inny sposób sprzeczny z prawem unijnym i krajowym.
- (14) W szczególności w otoczeniu cyfrowym właściwe organy powinny mieć możliwość szybkiego i skutecznego położenia kresu naruszeniom objętym niniejszym rozporządzeniem, w szczególności jeżeli przedsiębiorca sprzedający towary lub usługi ukrywa swoją tożsamość lub przenosi miejsce prowadzenia działalności w obrębie Unii lub do państwa trzeciego, aby uniknąć sytuacji, w której egzekwuje się względem niego przepisy. W przypadku gdy występuje ryzyko wyrządzenia zbiorowym interesom konsumentów poważnych szkód, właściwe organy powinny mieć możliwość przyjęcia środków tymczasowych, zgodnie z prawem krajowym, obejmujących usuwanie treści z interfejsu internetowego lub nakazanie umieszczenia wyraźnego ostrzeżenia dla konsumentów wchodzących na interfejs internetowy. Środki tymczasowe nie powinny wykraczać poza to, co jest konieczne do osiągnięcia ich celów. Ponadto właściwe organy powinny być uprawnione do nakazania umieszczenia wyraźnego ostrzeżenia dla konsumentów, gdy ci wchodzi na interfejs internetowy lub do nakazania usunięcia lub zmiany treści cyfrowych, w przypadku gdy brakuje innych skutecznych sposobów na ukrócenie nielegalnych praktyk. Takie środki nie powinny wykraczać poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celu, jakim jest doprowadzenie do zaprzestania lub zakazanie naruszenia objętego niniejszym rozporządzeniem.
- (15) Dążąc do realizacji celu niniejszego rozporządzenia oraz podkreślając, jak ważna jest chęć przedsiębiorców do postępowania zgodnego z unijnymi przepisami w zakresie ochrony konsumentów i usunięcia skutków swoich naruszeń objętych niniejszym rozporządzeniem, właściwe organy powinny mieć możliwość uzgadniania z przedsiębiorcami zobowiązań dotyczących kroków i środków, które przedsiębiorca musi podjąć względem naruszenia, w szczególności w celu doprowadzenia do zaprzestania naruszenia.
- (16) Z uwagi na bezpośredni wpływ na stopień odstraszenia zapewnianego przez system egzekwowania przez organy publiczne, kary za naruszenie przepisów prawa konsumenckiego stanowią istotny element systemu egzekwowania przepisów. Ponieważ krajowe systemy kar nie zawsze umożliwiają wzięcie pod uwagę transgranicznego wymiaru naruszenia, właściwe organy powinny, jako część ich minimalnych uprawnień, mieć prawo do wymierzania kar za naruszenia objęte niniejszym rozporządzeniem. Nie należy wymagać od państw członkowskich ustanowienia nowego systemu kar w przypadku naruszeń objętych niniejszym rozporządzeniem. Zamiast tego powinny one wymagać, by właściwe organy stosowały system mający zastosowanie do takich samych naruszeń krajowych – z uwzględnieniem w miarę możliwości rzeczywistej skali i zakresu danego naruszenia. Można rozważyć konieczność zaostrzenia kar w przypadku naruszeń unijnego prawa konsumenckiego, w świetle ustaleń zawartych w sprawozdaniu Komisji na temat oceny adekwatności prawa konsumenckiego i marketingowego.
- (17) Konsumentom należy mieć prawo dochodzenia roszczeń z tytułu szkód spowodowanych naruszeniami objętymi niniejszym rozporządzeniem. W zależności od przypadku, prawo do uzyskania od przedsiębiorcy, z jego własnej inicjatywy, dodatkowych zobowiązań w zakresie środków zaradczych na korzyść konsumentów dotkniętych domniemanym naruszeniem objętym niniejszym rozporządzeniem, lub, w odpowiednich przypadkach, prawo zwrócenia się do przedsiębiorcy o złożenie zobowiązania w postaci zaoferowania odpowiednich środków zaradczych konsumentom, których dotyczy naruszenie, powinno przyczynić się do usunięcia negatywnych skutków naruszenia transgranicznego dla konsumentów. Środki takie mogą obejmować, między innymi, naprawę, wymianę, obniżenie cen, rozwiązanie umowy lub zwrot ceny zapłaconej za towary lub usługi, tak aby odpowiednio złagodzić negatywne konsekwencje naruszenia objętego niniejszym rozporządzeniem, dla danego konsumenta, zgodnie z wymogami prawa Unii. Pozostaje to bez uszczerbku dla prawa konsumenta do dochodzenia roszczeń za pomocą odpowiednich środków. W stosownych przypadkach właściwe organy powinny za pomocą odpowiednich środków informować konsumentów, którzy twierdzą, że doznali szkody w wyniku naruszenia objętego niniejszym rozporządzeniem, o sposobach domagania się odszkodowania przewidzianych w prawie krajowym.

- (18) Realizacja i wykonywanie uprawnień w związku ze stosowaniem niniejszego rozporządzenia powinno być proporcjonalne i adekwatne do charakteru naruszenia przepisów prawa Unii chroniących interesy konsumentów oraz całości wynikającej z niego faktycznej lub potencjalnej szkody. Właściwe organy powinny uwzględnić wszelkie fakty i okoliczności danej sprawy i wybrać najstosowniejsze środki, które są konieczne do wyeliminowania danego naruszenia objętego niniejszym rozporządzeniem. Środki te powinny być proporcjonalne, skuteczne i odstraszające.
- (19) Realizacja i wykonywanie uprawnień w związku ze stosowaniem niniejszego rozporządzenia powinno być także zgodne z innymi przepisami unijnymi i krajowymi, w tym z mającymi zastosowanie gwarancjami proceduralnymi i zasadami praw podstawowych. Państwa członkowskie powinny zachować swobodę określania w prawie krajowym warunków i ograniczeń wykonywania uprawnień, zgodnie z prawem Unii. Na przykład w przypadku gdy prawo krajowe przewiduje, że aby wejść na teren należący do osób fizycznych i prawnych, wymagane jest uprzednie zezwolenie organu wymiaru sprawiedliwości danego państwa członkowskiego, z uprawnienia do wejścia na taki teren można skorzystać jedynie po uzyskaniu takiego uprzedniego zezwolenia.
- (20) Państwa członkowskie powinny mieć możliwość wyboru czy właściwe organy będą korzystały z tych uprawnień bezpośrednio w ramach swoich własnych kompetencji, poprzez zwrócenie się do innych właściwych organów lub innych organów publicznych, poprzez zlecenie zadań wyznaczonym podmiotom czy też w drodze wniosków składanych do właściwych sądów. Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby te uprawnienia były wykonywane skutecznie i terminowo.
- (21) Odpowiadając na wnioski składane za pośrednictwem mechanizmu wzajemnej pomocy, właściwe organy powinny – w odpowiednich przypadkach – korzystać również z innych uprawnień lub środków przyznanych im na szczeblu krajowym, w tym z prawa do wszczynania postępowań karnych lub do przekazywania spraw w celu wszczęcia postępowania karnego. W tym kontekście ogromne znaczenie ma zapewnienie, aby sądy i inne organy – w szczególności organy biorące udział w postępowaniach karnych – dysponowały środkami i uprawnieniami niezbędnymi do prowadzenia skutecznej i terminowej współpracy z właściwymi organami.
- (22) Należy zwiększyć skuteczność i wydajność mechanizmu wzajemnej pomocy. Należy przekazywać żądane informacje w terminach przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu i terminowo podejmować konieczne środki dochodzeniowe i środki egzekwowania prawa. Właściwe organy powinny odpowiadać na wnioski o udzielenie informacji i wnioski o podjęcie środków egzekwowania prawa w określonych terminach, chyba że uzgodniono inaczej. Obowiązki właściwego organu w ramach mechanizmu wzajemnej pomocy powinny pozostać niezmienne, chyba że prawdopodobne jest, że działania w zakresie egzekwowania prawa i decyzje administracyjne podejmowane na szczeblu krajowym poza ramami mechanizmu wzajemnej pomocy doprowadziłyby do szybkiego i skutecznego zaprzestania lub szybkiego i skutecznego zakazania naruszenia wewnątrzunijnego. Decyzje administracyjne w tym zakresie powinny być rozumiane jako decyzje wykonujące środki podjęte w celu doprowadzenia do zaprzestania lub w celu zakazania naruszenia wewnątrzunijnego. W tych wyjątkowych przypadkach właściwe organy powinny być uprawnione do odmowy wykonania wniosku o podjęcie środków egzekwowania prawa złożonego w ramach mechanizmu wzajemnej pomocy.
- (23) Komisja powinna mieć możliwość lepszego koordynowania i monitorowania funkcjonowania mechanizmu wzajemnej pomocy, a także wydawania wytycznych, sporządzania zaleceń i wydawania opinii skierowanych do państw członkowskich w przypadku wystąpienia problemów. Komisja powinna również mieć możliwość skutecznego i szybszego wspierania właściwych organów w rozstrzyganiu sporów dotyczących interpretacji spoczywających na nich obowiązków w ramach mechanizmu wzajemnej pomocy.
- (24) Niniejsze rozporządzenie powinno określać zharmonizowane przepisy ustanawiające procedury koordynowania środków dochodzeniowych i środków egzekwowania prawa dotyczących naruszeń powszechnych i naruszeń powszechnych o wymiarze unijnym. Skoordynowane działania skierowane przeciwko naruszeniom powszechnym i naruszeniom powszechnym o wymiarze unijnym powinny zagwarantować właściwym organom możliwość wyboru najodpowiedniejszych i najskuteczniejszych narzędzi pozwalających na powstrzymanie tych naruszeń i w odpowiednich przypadkach pozwalających uzyskać od odpowiedzialnych przedsiębiorców lub dążyć do uzyskania od nich zobowiązań w zakresie środków zaradczych na korzyść konsumentów.
- (25) W ramach skoordynowanego działania, odnośne właściwe organy powinny skoordynować podjęcie środków dochodzeniowych i środków egzekwowania prawa, aby skutecznie wyeliminować naruszenie powszechne lub naruszenie powszechne o wymiarze unijnym i doprowadzić do jego zaprzestania lub zakazania. W tym celu właściwe organy powinny wymieniać się wszelkimi niezbędnymi dowodami i informacjami, należy też zapewnić konieczne wsparcie. Właściwe organy zajmujące się naruszeniem powszechnym lub naruszeniem powszechnym o wymiarze unijnym powinny w skoordynowany sposób podjąć konieczne środki egzekwowania prawa, aby skutecznie doprowadzić do zaprzestania lub do zakazania tego naruszenia.

- (26) Udział poszczególnych właściwych organów w skoordynowanym działaniu, a w szczególności zakres środków dochodzeniowych i środków egzekwowania prawa, do których podjęcia zobowiązany jest właściwy organ powinien być wystarczający, aby skutecznie zająć się naruszeniem powszechnym lub naruszeniem powszechnym o wymiarze unijnym. Właściwe organy zajmujące się tym naruszeniem powinny być zobowiązane do podjęcia tylko koniecznych środków dochodzeniowych i środków egzekwowania prawa, potrzebnych do uzyskania wszelkich niezbędnych dowodów i informacji w odniesieniu do naruszenia powszechnego lub naruszenia powszechnego o wymiarze unijnym oraz potrzebnych do doprowadzenia do jego zaprzestania lub zakazania. Brak dostępnych zasobów po stronie organu właściwego, którego dotyczy to naruszenie nie powinien jednak być uznawany za uzasadniony powód nie uczestniczenia w skoordynowanym działaniu.
- (27) Odnośne właściwe organy zajmujące się naruszeniem powszechnym lub naruszeniem powszechnym o wymiarze unijnym, które biorą udział w skoordynowanym działaniu, powinny mieć możliwość podjęcia krajowych działań dochodzeniowych i działań egzekwowania prawa względem tego samego naruszenia i tego samego przedsiębiorcy. Zarazem jednak należy utrzymać obowiązek właściwego organu do skoordynowania własnych działań dochodzeniowych i działań w zakresie egzekwowania prawa w ramach skoordynowanego działania z innymi odnośnymi właściwymi organami zajmującymi się tym naruszeniem, chyba że prawdopodobne jest, że działania dochodzeniowe i działania w zakresie egzekwowania prawa podejmowane na szczeblu krajowym poza ramami skoordynowanego działania zapewniłyby szybkie i skuteczne zaprzestanie danego naruszenia powszechnego lub naruszenia powszechnego o wymiarze unijnym lub szybkie i skuteczne jego zakazanie. Decyzje administracyjne w tym zakresie powinny być rozumiane jako decyzje wykonujące środki podjęte w celu doprowadzenia do zaprzestania lub w celu zakazania naruszenia. W tych wyjątkowych przypadkach właściwe organy powinny być uprawnione do odmowy udziału w skoordynowanym działaniu.
- (28) W sytuacji, gdy istnieje uzasadnione podejrzenie o wystąpienie naruszenia powszechnego, właściwe organy, które zajmują się tym naruszeniem, powinny, za porozumieniem, rozpocząć skoordynowane działanie. W celu ustalenia, które właściwe organy mają zająć się danym naruszeniem powszechnym, należy rozważyć wszystkie odpowiednie aspekty tego naruszenia, a w szczególności miejsce prowadzenia działalności przez przedsiębiorcę lub miejsce jego pobytu, lokalizację mienia przedsiębiorcy, lokalizację konsumentów, którzy ponieśli szkodę na skutek domniemanego naruszenia, oraz lokalizację punktów sprzedaży prowadzonej przez przedsiębiorcę, czyli sklepów i stron internetowych.
- (29) Komisja powinna ściślej współpracować z państwami członkowskimi, aby zapobiegać występowaniu naruszeń na dużą skalę. Komisja powinna zatem aktywnie powiadamiać właściwe organy, jeśli podejrzewa, że doszło do naruszeń objętych niniejszym rozporządzeniem. Przykładowo, jeżeli Komisja na podstawie monitorowania ostrzeżeń zgłaszanych przez właściwe organy ma uzasadnione podejrzenie, że doszło do naruszenia powszechnego o wymiarze unijnym, powinna powiadomić o tym państwa członkowskie, za pośrednictwem właściwych organów i jednolitych urzędów łącznikowych – których dotyczy to domniemane naruszenie – i w powiadomieniu przedstawić powody uzasadniające ewentualne podjęcie skoordynowanego działania. Właściwe organy powinny przeprowadzić odpowiednie dochodzenie w oparciu o posiadane informacje lub informacje łatwo dla nich dostępne. Powinny też powiadamiać o wynikach dochodzeń inne właściwe organy, poszczególne zainteresowane urzędy łącznikowe i Komisję. W przypadku gdy zainteresowane właściwe organy dojdą do wniosku, że takie dochodzenia wykażą możliwość występowania naruszenia, powinny rozpocząć skoordynowane działanie, podejmując środki określone w niniejszym rozporządzeniu. Skoordynowane działanie w odpowiedzi na naruszenie powszechne o wymiarze unijnym powinno być zawsze koordynowane przez Komisję. Jeżeli jest oczywiste, że naruszenie to dotyczy danego państwa członkowskiego, państwo to powinno wziąć udział w skoordynowanym działaniu, by pomóc w gromadzeniu wszelkich niezbędnych dowodów i informacji dotyczących naruszenia i by doprowadzić do jego zaprzestania lub zakazania. Jeżeli chodzi o środki egzekwowania prawa, stosowanie niniejszego rozporządzenia nie powinno wpływać na postępowania karne i cywilne w państwach członkowskich. Należy przestrzegać zasady *ne bis in idem*. Jednak jeżeli ten sam przedsiębiorca ponownie dopuści się tego samego czynu lub zaniechania stanowiących naruszenie objęte niniejszym rozporządzeniem, które już było przedmiotem procedury egzekwowania prawa skutkującej zaprzestaniem lub zakazaniem naruszenia, te czyny lub zaniechania należy uznać za kolejne naruszenie, które właściwe organy powinny wyeliminować.
- (30) Odnośne właściwe organy powinny podjąć konieczne środki dochodzeniowe, aby ustalić szczegóły dotyczące danego naruszenia powszechnego lub naruszenia powszechnego o wymiarze unijnym, a w szczególności tożsamość przedsiębiorcy, czynu lub zaniechania, których się dopuścił, oraz skutki naruszenia. Właściwe organy powinny podjąć środki egzekwowania prawa na podstawie wyniku dochodzenia. W stosownych przypadkach wynik dochodzenia oraz ocena naruszenia powszechnego lub naruszenia powszechnego o wymiarze unijnym powinny zostać przedstawione we wspólnym stanowisku uzgadnianym przez właściwe organy odnośnych państw członkowskich w drodze skoordynowanego działania i kierowanym do przedsiębiorców odpowiedzialnych za to naruszenie. Wspólne stanowisko nie powinno stanowić wiążącej decyzji właściwych organów. Powinno jednak dawać jego adresatom możliwość ustosunkowania się do kwestii w nim ujętych.

- (31) W kontekście naruszeń powszechnych lub naruszeń powszechnych o wymiarze unijnym należy przestrzegać praw do obrony przysługujących przedsiębiorcom. W szczególności należy dać im prawo do bycia wysłuchanym i do używania podczas postępowania języka urzędowego lub jednego z języków urzędowych stosowanych do celów urzędowych w państwie członkowskim będącym miejscem prowadzenia działalności lub miejscem pobytu tych przedsiębiorców. Zasadnicze znaczenie ma także zapewnienie zgodności z prawem Unii w zakresie ochrony niejawnego know-how i niejawnych informacji handlowych.
- (32) Odnosne właściwe organy powinny objąć swoją jurysdykcją konieczne środki dochodzeniowe i środki egzekwowania prawa. Jednak skutki naruszeń powszechnych lub naruszeń powszechnych o wymiarze unijnym nie dotyczą tylko jednego państwa członkowskiego. Dlatego też aby wyeliminować takie naruszenia i doprowadzić do ich zaprzestania lub zakazania, wymagana jest współpraca właściwych organów.
- (33) Wymiana informacji między właściwymi organami a Komisją polegająca na wysyłaniu ostrzeżeń w razie uzasadnionego podejrzenia, że doszło do takich naruszeń, powinna ułatwiać skuteczne wykrywanie naruszeń objętych niniejszym rozporządzeniem. Komisja powinna koordynować funkcjonowanie wymiany informacji.
- (34) Organizacje konsumenckie odgrywają ważną rolę w informowaniu konsumentów o ich prawach, w ich edukowaniu i zapewnianiu ochrony ich interesów, łącznie z rozstrzyganiem sporów. Należy zachęcać konsumentów do współpracy z właściwymi organami, wzmacniając tym samym stosowanie niniejszego rozporządzenia.
- (35) Organizacje konsumenckie i, w odpowiednich przypadkach, stowarzyszenia przedsiębiorców, powinny mieć możliwość powiadamiania właściwych organów o podejrzeniu naruszeń objętych niniejszym rozporządzeniem i wymiany z nimi informacji koniecznych do wykrywania, dochodzenia i powstrzymywania naruszeń, wyrażania opinii na temat dochodzeń lub naruszeń oraz powiadamiania właściwych organów o naruszeniach przepisów prawnych Unii chroniących interesy konsumentów.
- (36) Aby zapewnić odpowiednie wykonanie niniejszego rozporządzenia, państwa członkowskie powinny uprawnnić wyznaczone podmioty, europejskie centra konsumenckie, organizacje i stowarzyszenia konsumenckie oraz, w odpowiednim wypadku, stowarzyszenia przedsiębiorców, które posiadają niezbędną wiedzę, do wydawania ostrzeżeń zewnętrznym właściwym organom odpowiednich państw członkowskich oraz Komisji o podejrzeniach, że doszło do naruszeń objętych niniejszym rozporządzeniem, i do przedstawiania niezbędnych informacji, które są im dostępne. Uznaje się, że państwa członkowskie mogą mieć odpowiednie powody do nieuprawnienia takich podmiotów do podejmowania tych działań. W tym kontekście, w przypadku gdy państwo członkowskie postanowi nie uprawnnić jednego z tych podmiotów do wydawania ostrzeżeń zewnętrznym, powinno przedstawić wyjaśnienie zawierające uzasadnienie.
- (37) Akcje kontrolne to kolejna forma koordynacji egzekwowania prawa, która okazała się skutecznym narzędziem w walce z naruszeniami przepisów prawa Unii chroniących interesy konsumentów i którą należy utrzymać i wzmacniać w przyszłości, zarówno w sektory internetowe, jak i sektory poza internetem. W szczególności, akcje kontrolne należy przeprowadzać przede wszystkim w sytuacji, gdy tendencje rynkowe, skargi konsumentów lub inne dowody wskazują, że doszło lub dochodzi do naruszeń przepisów prawa Unii chroniących interesy konsumentów..
- (38) Dane dotyczące skarg konsumentów mogą pomóc decydentom na szczeblu unijnym i krajowym w ocenie funkcjonowania rynków konsumenckich oraz w wykrywaniu naruszeń. Należy wspierać wymianę takich danych na szczeblu unijnym.
- (39) Jest istotne, aby w zakresie niezbędnym do przyczynienia się do osiągnięcia celu niniejszego rozporządzenia państwa członkowskie informowały siebie nawzajem oraz Komisję o swoich działaniach podejmowanych w zakresie ochrony interesów konsumentów, w tym o wspieraniu działalności przedstawicieli konsumentów, wspieraniu działalności podmiotów odpowiedzialnych za pozasądowe rozstrzyganie sporów konsumenckich oraz wspieraniu dostępu konsumentów do wymiaru sprawiedliwości. We współpracy z Komisją, państwa członkowskie powinny mieć możliwość przeprowadzania wspólnych działań w zakresie wymiany informacji na temat polityki konsumenckiej w wyżej wymienionych dziedzinach.
- (40) Istniejące wyzwania związane z egzekwowaniem prawa wykraczają poza granice Unii, oraz interesy konsumentów unijnych należy chronić przed nieuczciwymi przedsiębiorcami z państw trzecich. W tym celu należy przeprowadzić z państwami trzecimi negocjacje w sprawie umów międzynarodowych dotyczących wzajemnej pomocy w egzekwowaniu prawa Unii chroniącego interesy konsumentów. W tych umowach międzynarodowych należy uwzględnić przedmiot niniejszego rozporządzenia, a umowy te należy negocjować na szczeblu unijnym, aby zapewnić optymalną ochronę konsumentów unijnych oraz sprawną współpracę z państwami trzecimi.

- (41) Informacje wymieniane przez właściwe organy powinny podlegać ścisłym zasadom dotyczącym poufności i tajemnicy zawodowej i handlowej, tak aby nie narażać na szwank dochodzeń ani nie naruszać w nieuczciwy sposób reputacji przedsiębiorców. Właściwe organy powinny decydować o ujawnieniu takich informacji wyłącznie wtedy, gdy jest to właściwe i konieczne, zgodnie z zasadą proporcjonalności, z uwzględnieniem interesu publicznego, np. bezpieczeństwa publicznego, ochrony konsumentów, zdrowia publicznego i ochrony środowiska lub prawidłowego przebiegu śledztw oraz w sposób indywidualny, w zależności od przypadku.
- (42) W celu zwiększenia przejrzystości sieci współpracy i podniesienia poziomu wiedzy konsumentów i ogółu społeczeństwa Komisja powinna co dwa lata sporządzać i udostępniać publicznie przegląd informacji, danych statystycznych oraz wydarzeń w obszarze egzekwowania prawa konsumenckiego, zebranych w ramach współpracy dotyczącej egzekwowania prawa przewidzianej w niniejszym rozporządzeniu.
- (43) Sprawy dotyczące naruszeń powszechnych powinny być wyjaśniane sprawnie i skutecznie. Aby to osiągnąć, należy wdrożyć system wymiany priorytetów planów w zakresie egzekwowania; wymiana powinna następować co dwa lata.
- (44) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia, należy przyznać Komisji uprawnienia wykonawcze w celu ustanowienia praktycznych i operacyjnych mechanizmów funkcjonowania elektronicznej bazy danych. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽¹⁾.
- (45) Niniejsze rozporządzenie nie narusza sektorowych przepisów Unii zapewniających współpracę regulatorów sektorowych ani mających zastosowanie sektorowych przepisów Unii dotyczących odszkodowania na rzecz konsumentów za szkodę wyrządzoną w wyniku naruszeń tych przepisów. Niniejsze rozporządzenie pozostaje także bez uszczerbku dla innych systemów i sieci współpracy określonych w sektorowych przepisach Unii. Niniejsze rozporządzenie wzmacnia współpracę i koordynację w obrębie sieci ochrony konsumentów oraz sieci podmiotów i organów regulacyjnych ustanowionych w sektorowych przepisach Unii. Niniejsze rozporządzenie nie narusza stosowania w państwach członkowskich środków dotyczących współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach cywilnych i karnych.
- (46) Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla prawa do wysuwania roszczeń o indywidualne lub zbiorowe odszkodowania, które podlega prawu krajowemu, i nie przewiduje zaspokojenia tych roszczeń.
- (47) W kontekście niniejszego rozporządzenia zastosowanie powinny mieć rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 45/2001 ⁽²⁾, rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 ⁽³⁾, oraz dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽⁴⁾ (UE) 2016/680.
- (48) Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla obowiązujących przepisów unijnych dotyczących uprawnień krajowych organów regulacyjnych ustanowionych sektorowymi przepisami Unii. W stosownych przypadkach i w miarę możliwości organy te powinny korzystać z uprawnień przyznanych im na mocy prawa Unii i prawa krajowego, aby doprowadzić do zaprzestania lub zakazać naruszeń objętych niniejszym rozporządzeniem i aby wspierać właściwe organy w tych działaniach.
- (49) Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla roli i uprawnień właściwych organów oraz Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego w zakresie ochrony zbiorowych interesów gospodarczych konsumentów w sprawach dotyczących usług prowadzenia rachunków płatniczych oraz umów o kredyt związanych z nieruchomościami mieszkalnymi zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/17/UE ⁽⁵⁾ i dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/92/UE ⁽⁶⁾.
- (50) W świetle obowiązujących mechanizmów współpracy przewidzianych w dyrektywie 2014/17/UE oraz dyrektywie 2014/92/UE mechanizm wzajemnej pomocy powinien mieć zastosowania do wewnątrzunijnych naruszeń tych dyrektyw.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

⁽²⁾ Rozporządzenie (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych (Dz.U. L 8 z 12.1.2001, s. 1).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

⁽⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchyłająca decyzję ramową Rady 2008/977/WSiSW (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 89).

⁽⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/17/UE z dnia 4 lutego 2014 r. w sprawie konsumenckich umów o kredyt związanych z nieruchomościami mieszkalnymi i zmieniająca dyrektywy 2008/48/WE i 2013/36/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 (Dz.U. L 60 z 28.2.2014, s. 34).

⁽⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/92/UE z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie porównywalności opłat związanych z rachunkami płatniczymi, przenoszenia rachunku płatniczego oraz dostępu do podstawowego rachunku płatniczego (Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 214).

- (51) Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla rozporządzenia Rady (UE) nr 1 ⁽¹⁾.
- (52) Niniejsze rozporządzenie nie narusza praw podstawowych i jest zgodne z zasadami uznanymi w szczególności w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej i obecnych w tradycjach konstytucyjnych państw członkowskich. W związku z tym niniejsze rozporządzenie powinno być interpretowane i stosowane zgodnie z tymi prawami i zasadami, w tym dotyczącymi wolności słowa oraz wolności i pluralizmu mediów. Wykonując minimalne uprawnienia określone w niniejszym rozporządzeniu, właściwe organy powinny zachować odpowiednią równowagę między interesami, które są chronione przez prawa podstawowe, takimi jak: wysoki poziom ochrony konsumentów, wolność prowadzenia działalności gospodarczej oraz swobodny dostęp do informacji.
- (53) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, mianowicie ustanowienie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, gdyż działając samodzielnie, nie mogą one zapewnić współpracy i koordynacji, natomiast ze względu na zakres terytorialny i podmiotowy celu możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości, określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (54) Należy zatem uchylić rozporządzenie (WE) nr 2006/2004,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY WSTĘPNE

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie określa warunki, na jakich właściwe organy, które zostały wskazane przez ich państwa członkowskie jako odpowiedzialne za egzekwowanie przepisów prawnych Unii chroniących interesy konsumentów będą współpracować ze sobą i koordynować działania ze sobą oraz z Komisją w celu egzekwowania przestrzegania tych przepisów oraz zapewnienia sprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego, a także w celu wzmocnienia ochrony interesów gospodarczych konsumentów.

Artykuł 2

Zakres stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do naruszeń wewnątrzunijnych, naruszeń powszechnych i naruszeń powszechnych o wymiarze unijnym, nawet jeżeli naruszeń tych zaprzestano, zanim rozpoczęło się lub zakończyło egzekwowanie prawa.
2. Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla unijnych przepisów w dziedzinie prawa prywatnego międzynarodowego, w szczególności przepisów dotyczących jurysdykcji sądów oraz prawa właściwego.
3. Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla stosowania w państwach członkowskich środków związanych ze współpracą wymiarów sprawiedliwości w sprawach cywilnych i karnych, w szczególności dla funkcjonowania Europejskiej Sieci Sądowej.
4. Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla wypełniania przez państwa członkowskie wszelkich dodatkowych obowiązków w zakresie wzajemnej pomocy w dziedzinie ochrony zbiorowych interesów gospodarczych konsumentów, które to obowiązki wynikają z innych aktów prawnych, w tym umów dwustronnych lub wielostronnych, także w sprawach karnych.
5. Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/22/WE ⁽²⁾.
6. Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla możliwości dalszego egzekwowania prawa na drodze publicznoprawnej lub prywatnoprawnej na mocy prawa krajowego.
7. Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla odnośnych przepisów prawa Unii mających zastosowanie do ochrony osób fizycznych w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych.
8. Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla prawa krajowego mającego zastosowanie do odszkodowań na rzecz konsumentów z tytułu szkody poniesionej na skutek naruszeń praw Unii chroniących interesy konsumentów.
9. Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla prawa właściwych organów do podejmowania działań dochodzeniowych i działań w zakresie egzekwowania prawa w odniesieniu do więcej niż jednego przedsiębiorcy dopuszczającego się podobnych naruszeń objętych niniejszym rozporządzeniem.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady nr 1 w sprawie określenia systemu językowego Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej (Dz.U. L 17 z 6.10.1958, s. 385).

⁽²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/22/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie nakazów zaprzestania szkodliwych praktyk w celu ochrony interesów konsumentów (Dz.U. L 110 z 1.5.2009, s. 30).

10. Rozdział III niniejszego rozporządzenia nie ma zastosowania do naruszeń wewnątrzunijnych dotyczących przepisów dyrektyw 2014/17/UE i 2014/92/UE.

Artykuł 3

Definicje

Na użytek niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „przepisy prawne Unii chroniące interesy konsumentów” oznaczają rozporządzenia i dyrektywy w postaci przetransponowanej do wewnętrznych porządków prawnych państw członkowskich wymienione w załączniku do niniejszego rozporządzenia;
- 2) „naruszenie wewnątrzunijne” oznacza czyn lub każde zaniechanie sprzeczne z przepisami prawnymi Unii chroniącymi interesy konsumentów, które szkodziły, szkodzą lub mogą zaszkodzić zbiorowym interesom konsumentów zamieszkałych w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie, w którym:
 - a) czyn lub zaniechanie miały swoje źródło lub dopuszczono się czynu lub zaniechania;
 - b) przedsiębiorca odpowiedzialny za ten czyn lub to zaniechanie ma siedzibę; lub
 - c) znajdują się dowody bądź mienie przedsiębiorcy związane z tym czynem lub zaniechaniem;
- 3) „naruszenie powszechne” oznacza:
 - a) czyn lub każde zaniechanie sprzeczne z przepisami prawnymi Unii chroniącymi interesy konsumentów, które szkodziły, szkodzą lub mogą zaszkodzić zbiorowym interesom konsumentów zamieszkałych w co najmniej dwóch państwach członkowskich innych niż państwo członkowskie, w którym:
 - (i) czyn lub zaniechanie miały swoje źródło; dopuszczono się czynu lub zaniechania;
 - (ii) przedsiębiorca odpowiedzialny za czyn lub zaniechanie ma siedzibę; lub
 - (iii) znajdują się dowody bądź mienie przedsiębiorcy związane z tym czynem lub zaniechaniem; lub
 - b) czyny lub zaniechania sprzeczne z przepisami prawnymi Unii chroniącymi interesy konsumentów, które szkodziły, szkodzą lub mogą zaszkodzić zbiorowym interesom konsumentów i mają cechy wspólne, w tym dotyczą tej samej bezprawnej praktyki, naruszają ten sam interes oraz zachodzą jednocześnie, i dopuszcza się ich ten sam przedsiębiorca w co najmniej trzech państwach członkowskich;
- 4) „naruszenie powszechne o wymiarze unijnym” oznacza powszechnie występujące naruszenie, które szkodziło, szkodzi lub może zaszkodzić zbiorowym interesom konsumentów w co najmniej dwóch trzecich państw członkowskich zamieszkałych łącznie przez co najmniej dwie trzecie ludności Unii;
- 5) „naruszenie objęte niniejszym rozporządzeniem” oznacza naruszenie wewnątrzunijne, naruszenie powszechne i naruszenie powszechne o wymiarze unijnym;
- 6) „właściwy organ” oznacza organ publiczny ustanowiony na szczeblu krajowym, regionalnym albo lokalnym i wyznaczony przez państwo członkowskie jako odpowiedzialny za egzekwowanie przepisów prawnych Unii chroniących interesy konsumentów;
- 7) „jednolity urząd łącznikowy” oznacza organ publiczny wyznaczony przez państwo członkowskie jako odpowiedzialny za koordynację stosowania niniejszego rozporządzenia na terytorium tego państwa członkowskiego;
- 8) „wyznaczony podmiot” oznacza podmiot mający uzasadniony interes w zaprzestaniu lub zakazaniu naruszeń przepisów prawnych Unii i chroniących interesy konsumentów, wyznaczony przez państwo członkowskie i który otrzymał polecenie od właściwego organu do gromadzenia niezbędnych informacji i podejmowania koniecznych środków egzekwowania prawa dostępnych danemu podmiotowi na mocy prawa krajowego w celu doprowadzenia w imieniu tego właściwego organu do zaprzestania naruszenia lub do jego zakazania;
- 9) „organ wnioskujący” oznacza właściwy organ, który zwraca się z wnioskiem o wzajemną pomoc;
- 10) „organ współpracujący” oznacza właściwy organ, który otrzymuje wniosek o wzajemną pomoc;
- 11) „przedsiębiorca” oznacza osobę fizyczną lub prawną – niezależnie od tego, czy jest to podmiot prywatny czy publiczny – która działa, w tym za pośrednictwem innej osoby działającej w jej imieniu lub na jej rzecz, w celach związanych z jej działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub wykonywaniem wolnego zawodu

- 12) „konsument” oznacza osobę fizyczną, która działa w celach innych niż jej działalność handlowa, gospodarcza, rzemieślnicza lub związana z wykonywaniem wolnego zawodu;
- 13) „skarga konsumenta” oznacza oświadczenie poparte wiarygodnym dowodem, że przedsiębiorca dopuścił się, dopuszcza lub może dopuścić się naruszenia przepisów prawnych Unii, które chronią interesy konsumentów;
- 14) „szkoda wyrządzona zbiorowym interesom konsumentów” oznacza faktyczną lub potencjalną szkodę wyrządzoną interesom określonej liczby konsumentów, których dotyczą naruszenia wewnętrznie, naruszenia powszechne lub naruszenia powszechne o wymiarze unijnym;
- 15) „interfejs internetowy” oznacza oprogramowanie, w tym stronę internetową lub jej część oraz aplikacje, które są obsługiwane przez przedsiębiorcę lub w jego imieniu, i które są narzędziem umożliwiającym konsumentom dostęp do towarów lub usług przedsiębiorcy;
- 16) „akcje kontrolne” oznaczają wspólnie uzgodnione dochodzenia na rynkach konsumenckich w formie równoczesnych, skoordynowanych akcji kontrolnych w celu sprawdzania zgodności z oraz wykrywania naruszeń przepisów prawnych Unii, które chronią interesy konsumentów.

Artykuł 4

Notyfikacja terminów przedawnienia

Każdy jednolity urząd łącznikowy notyfikuje Komisji terminy przedawnienia, które obowiązują w ich własnym państwie członkowskim i które mają zastosowanie do podejmowania środków egzekwowania prawa, o których mowa w art. 9 ust. 4. Komisja przedstawia skróconą informację o notyfikowanych terminach przedawnienia i udostępnia ją właściwym organom.

ROZDZIAŁ II

WŁAŚCIWE ORGANY I ICH UPRAWNIENIA

Artykuł 5

Właściwe organy i jednolite urzędy łącznikowe

1. Każde państwo członkowskie wyznacza co najmniej jeden właściwy organ i jednolity urząd łącznikowy, które są odpowiedzialne za stosowanie niniejszego rozporządzenia.
2. Właściwe organy wypełniają swoje obowiązki wynikające z niniejszego rozporządzenia we własnym imieniu i tak samo, jakby działały na rzecz konsumentów w swoim własnym państwie członkowskim i we własnym imieniu.
3. W obrębie każdego państwa członkowskiego jednolity urząd łącznikowy jest odpowiedzialny za koordynację działań dochodzeniowych i działań w zakresie egzekwowania przepisów przez właściwe organy, inne organy publiczne, o których mowa w art. 6 i, jeżeli ma to zastosowanie, przez wyznaczone podmioty w odniesieniu do naruszeń objętych niniejszym rozporządzeniem.
4. Państwa członkowskie zapewniają, by właściwe organy oraz jednolite urzędy łącznikowe miały niezbędne zasoby do stosowania niniejszego rozporządzenia, w tym wystarczające zasoby budżetowe i inne zasoby, wiedzę specjalistyczną, procedury oraz inne środki.
5. Jeżeli na terytorium państwa członkowskiego istnieje więcej niż jeden właściwy organ, państwo członkowskie zapewnia, aby zakres obowiązków każdego z tych właściwych organów był jasno określony i aby organy te ściśle ze sobą współpracowały w sposób umożliwiający skuteczne wykonywanie tych obowiązków.

Artykuł 6

Współpraca w zakresie stosowania niniejszego rozporządzenia w obrębie państw członkowskich

1. Do celów należytego stosowania niniejszego rozporządzenia każde państwo członkowskie zapewnia skuteczną wzajemną współpracę właściwych organów, innych organów publicznych, oraz, jeżeli ma to zastosowanie, wyznaczonych podmiotów.
2. Inne organy publiczne, o których mowa w ust. 1, podejmują, na wniosek właściwego organu, wszelkie konieczne środki dostępne im na mocy prawa krajowego, aby doprowadzić do zaprzestania naruszeń objętych niniejszym rozporządzeniem lub do ich zakazania.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby pozostałe organy publiczne, o których mowa w ust. 1 dysponowały środkami i uprawnieniami niezbędnymi do prowadzenia skutecznej współpracy z właściwymi organami w związku ze stosowaniem niniejszego rozporządzenia. Te pozostałe organy publiczne regularnie informują właściwe organy o środkach podjętych w związku ze stosowaniem niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 7

Rola wyznaczonych podmiotów

1. W przypadku gdy ma to zastosowanie właściwy organ („organ zlecający”) może, zgodnie z jego prawem krajowym zlecić wyznaczonemu podmiotowi gromadzenie niezbędnych informacji dotyczących naruszenia objętego niniejszym rozporządzeniem lub podjęcie koniecznych środków egzekwowania prawa dostępnych mu na mocy prawa krajowego w celu doprowadzenia do zaprzestania tego naruszenia lub do jego zakazania. Organ zlecający może zlecić wyznaczonemu podmiotowi, jeżeli po konsultacji z organem wnioskującym lub z pozostałymi odnośnymi właściwymi organami, których dotyczy naruszenie objęte niniejszym rozporządzeniem, zarówno organ wnioskujący, jak i organ współpracujący lub wszystkie odnośne właściwe organy zgodzą się co do tego, że wyznaczony podmiot może uzyskać niezbędne informacje lub doprowadzić do zaprzestania naruszenia lub do jego zakazania w co najmniej tak skuteczny i sprawny sposób, jak by to miało miejsce w przypadku podjęcia działania przez organ zlecający.

2. Jeżeli organ wnioskujący lub inne właściwe organy, których dotyczy naruszenie objęte niniejszym rozporządzeniem, są zdania, że warunki określone w ust. 1 nie zostały spełnione, niezwłocznie informują o tym pisemnie organ zlecający, przedstawiając uzasadnienie swojej opinii. W przypadku, gdy organ zlecający nie podziela tego zdania, może on przekazać sprawę Komisji, która niezwłocznie wydaje opinię.

3. Organ zlecający jest nadal zobowiązany do gromadzenia niezbędnych informacji lub podjęcia koniecznych środków egzekwowania prawa, jeżeli:

- a) wyznaczonemu podmiotowi nie uda się niezwłocznie uzyskać niezbędnych informacji ani doprowadzić do zaprzestania lub do zakazania naruszenia objętego niniejszym rozporządzeniem; lub
- b) właściwe organy, których dotyczy naruszenie objęte niniejszym rozporządzeniem, nie osiągnęły zgody, co do tego, że wyznaczonemu podmiotowi można zlecić zadania zgodnie z ust. 1.

4. Organ zlecający podejmuje wszelkie konieczne środki, aby zapobiec ujawnieniu informacji, które podlegają przepisom dotyczącym poufności oraz tajemnicy zawodowej i handlowej określonym w art. 33.

Artykuł 8

Informacje i wykazy

1. Każde państwo członkowskie bezzwłocznie przekazuje Komisji następujące informacje i zmiany tych informacji:

- a) dane identyfikacyjne i kontaktowe właściwych organów, jednolitego urzędu łącznikowego, wyznaczonych podmiotów oraz podmiotów wydających ostrzeżenia zewnętrzne, o których mowa w art. 27 ust. 1; oraz
- b) informacje o strukturze organizacyjnej, uprawnieniach i zadaniach właściwych organów.

2. Komisja prowadzi i aktualizuje na swojej stronie internetowej publicznie dostępny wykaz właściwych organów, jednolitych urzędów łącznikowych, wyznaczonych podmiotów i innych podmiotów wydających ostrzeżenia zewnętrzne, określonych w art. 27 ust. 1 lub 2.

Artykuł 9

Minimalne uprawnienia właściwych organów

1. Każdy właściwy organ posiada minimalne uprawnienia dochodzeniowe oraz uprawnienia do egzekwowania prawa określone w ust. 3, 4, 6 i 7 niniejszego artykułu, które są niezbędne do stosowania niniejszego rozporządzenia i wykonuje swoje uprawnienia zgodnie z art. 10.

2. Niezależnie od ust. 1 państwa członkowskie mogą postanowić o nieprzyznawaniu wszystkich uprawnień każdemu właściwemu organowi, pod warunkiem że każde z tych uprawnień będzie mogło być skutecznie wykonywane stosownie do potrzeb w odniesieniu do naruszeń objętych niniejszym rozporządzeniem zgodnie z art. 10.

3. Właściwe organy mają co najmniej następujące uprawnienia dochodzeniowe:

- a) uprawnienia dostępu do istotnych dokumentów, danych lub informacji odnoszących się do naruszenia objętego niniejszym rozporządzeniem, w dowolnej formie lub w dowolnym formacie i bez względu na nośnik, i na miejsce ich przechowywania;

- b) uprawnienia do żądania od publicznego organu, podmiotu lub agencji w ich państwie członkowskim lub od osoby fizycznej lub prawnej dostarczenia istotnych informacji, danych lub dokumentów, w dowolnej formie lub w dowolnym formacie i bez względu na nośnik lub na miejsce ich przechowywania w celu ustalenia, czy doszło lub dochodzi do naruszenia objętego niniejszym rozporządzeniem i w celu ustalenia szczegółów dotyczących tego naruszenia, w tym śledzenia przepływów środków finansowych i danych lub potwierdzenia tożsamości osób zaangażowanych w przepływy środków finansowych i danych, oraz potwierdzenia informacji o rachunkach bankowych i własności stron internetowych;
 - c) uprawnienia do przeprowadzania niezbędnych kontroli na miejscu, w tym uprawnienia do wkraczania do pomieszczeń i środków transportu oraz na tereny, z których przedsiębiorca, którego dotyczy kontrola, korzysta w celach związanych ze swoją działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub z wykonywaniem wolnego zawodu, lub zażądania tego od innych organów publicznych, w celu zbadania, zajęcia lub uzyskania informacji, danych lub dokumentów lub sporządzenia ich kopii, bez względu na nośnik; uprawnienia do zajmowania informacji, danych lub dokumentów na niezbędny okres i w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia kontroli; uprawnienia do żądania od przedstawicieli lub pracowników przedsiębiorcy, którego dotyczy kontrola, wyjaśnień w sprawie faktów, informacji, danych lub dokumentów dotyczących przedmiotu kontroli oraz rejestrowania odpowiedzi;
 - d) uprawnienia do nabywania towarów lub usług jako zakupów testowych, w tym, w razie potrzeby, posługując się ukrytą tożsamością, w celu wykrycia naruszeń objętych niniejszym rozporządzeniem i uzyskania dowodów, w tym aby je kontrolować, obserwować, badać, rozkładać na części lub testować.
4. Właściwe organy mają co najmniej następujące uprawnienia w zakresie egzekwowania prawa:
- a) uprawnienia do przyjmowania środków tymczasowych, aby zapobiec ryzyku wyrządzenia poważnych szkód zbiorowym interesom konsumentów;
 - b) uprawnienia do zwrócenia się do przedsiębiorcy odpowiedzialnego za naruszenie objęte niniejszym rozporządzeniem o złożenie zobowiązania w postaci zaprzestania naruszenia, lub do przyjęcia od przedsiębiorcy takich zobowiązań;
 - c) uprawnienia do uzyskania od przedsiębiorcy, z jego własnej inicjatywy, dodatkowych zobowiązań w zakresie środków zaradczych dla konsumentów, dotkniętych domniemanym naruszeniem objętym niniejszym rozporządzeniem, lub, w odpowiednich przypadkach, prawa zwrócenia się do przedsiębiorcy o złożenie zobowiązania w postaci zaoferowania odpowiednich środków zaradczych konsumentom, których dotyczy to naruszenie;
 - d) w przypadku gdy ma to zastosowanie uprawnienia do informowania, za pomocą odpowiednich środków, konsumentów, którzy twierdzą, że doznali szkody w wyniku naruszenia objętego niniejszym rozporządzeniem, o sposobach domagania się odszkodowania przewidzianego w prawie krajowym;
 - e) uprawnienia do pisemnego nakazania przedsiębiorcy zaprzestania naruszeń objętych niniejszym rozporządzeniem;
 - f) uprawnienia do doprowadzenia do zaprzestania lub zakazania naruszeń objętych niniejszym rozporządzeniem;
 - g) w przypadku braku innych skutecznych środków, które mogą doprowadzić do zaprzestania lub zakazania naruszenia objętego niniejszym rozporządzeniem oraz w celu zapobieżenia ryzyku wyrządzenia poważnych szkód zbiorowym interesom konsumentów:
 - (i) uprawnienia do usunięcia treści lub ograniczenia dostępu do interfejsu internetowego lub nakazania umieszczenia wyraźnego ostrzeżenia dla konsumentów wchodzących na interfejs internetowy;
 - (ii) uprawnienia do nakazania dostawcy usług hostingowych usunięcia lub wyłączenia interfejsu internetowego lub ograniczenia dostępu do niego; lub
 - (iii) w odpowiednich przypadkach, uprawnienia do nakazania rejestrów domen i podmiotom rejestrującym domeny usunięcia pełnej nazwy domenowej (FQDN) i umożliwienia właściwemu organowi jej rejestracji;
- w tym poprzez żądanie wdrożenia takich środków przez stronę trzecią lub inny organ publiczny,
- h) uprawnienia do nakładania kar, takich jak grzywny lub okresowe kary pieniężne za naruszenia objęte niniejszym rozporządzeniem oraz za niewykonanie decyzji, nakazu, środka tymczasowego, zobowiązania przedsiębiorcy lub innego środka przyjętego na podstawie niniejszego rozporządzenia.

Kary, o których mowa w lit. h), są skuteczne, proporcjonalne i zniechęcające, zgodnie z wymogami prawa Unii chroniącymi interesy konsumentów. W szczególności należy uwzględnić, w odpowiednich przypadkach, charakter, wagę i czas trwania danego naruszenia.

5. Uprawnienie do nakładania kar, takich jak grzywny lub okresowe kary pieniężne, w przypadku naruszeń objętych niniejszym rozporządzeniem ma zastosowanie do każdego naruszenia prawa Unii chroniącego interesy konsumentów, o ile odpowiedni akt prawny Unii wymieniony w załączniku przewiduje kary. Pozostaje to bez uszczerbku dla uprawnień organów krajowych zgodnie z prawem krajowym do nakładania kar, takich jak grzywny administracyjne lub inne lub okresowe kary pieniężne, w przypadkach, gdy akty prawne Unii wymienione w załączniku nie przewidują kar.

6. Właściwe organy są uprawnione do wszczynania dochodzeń lub postępowań z własnej inicjatywy w celu doprowadzenia do zaprzestania naruszeń objętych niniejszym rozporządzeniem lub do ich zakazania.

7. Właściwe organy mogą publikować wszelkie ostateczne decyzje, zobowiązania przedsiębiorców lub nakazy przyjęte na podstawie niniejszego rozporządzenia, w tym informacje na temat tożsamości przedsiębiorcy odpowiedzialnego za naruszenie objęte niniejszym rozporządzeniem.

8. W przypadku gdy ma to zastosowanie właściwe organy mogą zasięgać opinii organizacji konsumenckich, stowarzyszeń przedsiębiorców, wyznaczonych podmiotów lub innych zainteresowanych osób na temat skuteczności zobowiązań zaproponowanych przez przedsiębiorcę w celu zaprzestania naruszenia objętego niniejszym rozporządzeniem.

Artykuł 10

Wykonywanie minimalnych uprawnień

1. Uprawnienia określone w art. 9 są wykonywane:

- a) bezpośrednio przez właściwe organy w ramach ich własnych kompetencji;
- b) w odpowiednich przypadkach po zwróceniu się do innych właściwych organów lub innych organów publicznych;
- c) poprzez zlecenie zadań wyznaczonym podmiotom, jeżeli ma to zastosowanie; albo
- d) poprzez wniesienie powództwa do sądów właściwych o wydanie niezbędnego orzeczenia, w tym, w odpowiednich przypadkach, poprzez wniesienie środka odwoławczego, jeżeli wniosek o wydanie niezbędnego orzeczenia został oddalony.

2. Realizacja i wykonywanie uprawnień określonych w art. 9 w związku ze stosowaniem niniejszego rozporządzenia powinno być proporcjonalne i zgodne z prawem Unii oraz prawem krajowym, w tym z mającymi zastosowanie gwarancjami proceduralnymi i zasadami Karty praw podstawowych Unii Europejskiej. Środki dochodzeniowe i środki egzekwowania prawa przyjęte w związku ze stosowaniem niniejszego rozporządzenia są odpowiednie do charakteru naruszenia oraz ogólnej wynikającej z niego faktycznej lub potencjalnej szkody naruszenia przepisów prawa Unii chroniących interesy konsumentów.

ROZDZIAŁ III

MECHANIZM WZAJEMNEJ POMOCY

Artykuł 11

Wnioski o przekazanie informacji

1. Na wniosek organu wnioskującego organ współpracujący przekazuje organowi wnioskującemu niezwłocznie, a w każdym przypadku w ciągu 30 dni, chyba że uzgodniono inaczej, istotne informacje niezbędne do ustalenia, czy wystąpiło lub występuje naruszenie wewnątrzunijne, oraz doprowadzenia do zaprzestania tego naruszenia.

2. Organ współpracujący wszczyna stosowne i niezbędne dochodzenia lub podejmuje inne niezbędne lub stosowne środki w celu zgromadzenia wymaganych informacji. W razie konieczności dochodzenia te przeprowadza się przy wsparciu innych organów publicznych lub wyznaczonych podmiotów.

3. Na wniosek organu wnioskującego organ współpracujący może zezwolić urzędnikom organu wnioskującego na towarzyszenie urzędnikom organu współpracującego w prowadzeniu ich dochodzeń.

Artykuł 12

Wnioski o podjęcie środków egzekwowania prawa

1. Na wniosek organu wnioskującego organ współpracujący podejmuje wszelkie konieczne i proporcjonalne środki egzekwowania prawa, aby doprowadzić do zaprzestania naruszenia wewnętrznego lub do jego zakazania poprzez wykonanie uprawnień określonych w art. 9 oraz wszelkich dodatkowych uprawnień przyznanych organowi na mocy prawa krajowego. Organ współpracujący określa stosowne środki egzekwowania prawa niezbędne, aby doprowadzić do zaprzestania naruszenia wewnętrznego lub do jego zakazania, i podejmuje je niezwłocznie, jednak nie później niż 6 miesięcy po otrzymaniu wniosku, chyba że przedstawiono konkretne powody odroczenia tego terminu. W stosownych przypadkach organ współpracujący nakłada na przedsiębiorcę odpowiedzialnego za naruszenie wewnętrzne kary, takie jak grzywny lub okresowe kary pieniężne. Organ współpracujący może uzyskać od przedsiębiorcy, z inicjatywy przedsiębiorcy, dodatkowe zobowiązania w zakresie środków zaradczych na korzyść konsumentów, dotkniętych domniemanym naruszeniem wewnętrznym, lub, w odpowiednich przypadkach, ma prawo do podjęcia starań w celu zwrócenia się do przedsiębiorcy o złożenie zobowiązania w postaci zaoferowania odpowiednich środków zaradczych konsumentom, których dotyczy to naruszenie.

2. Organ współpracujący regularnie przekazuje organowi wnioskującemu informacje na temat kroków i środków egzekwowania już podjętych oraz kroków i środków, które zamierza podjąć. Organ współpracujący bezzwłocznie zawiadamia organ wnioskujący, właściwe organy innych państw członkowskich i Komisję, za pośrednictwem elektronicznej bazy danych przewidzianej w art. 35, o podjętych środkach i ich skutkach w odniesieniu do naruszenia wewnętrznego, w tym:

- a) czy nałożono środki tymczasowe;
- b) czy zaprzestano naruszenia;
- c) jakie środki prawa przyjęto oraz czy środki te zostały wdrożone;
- d) w jakim zakresie zaoferowano zobowiązania w zakresie środków zaradczych na korzyść konsumentów, którzy zostali dotknięci domniemanym naruszeniem.

Artykuł 13

Procedury dotyczące wniosków o wzajemną pomoc

1. Organ wnioskujący przekazuje we wnioskach o wzajemną pomoc informacje niezbędne w celu umożliwienia organowi współpracującemu zrealizowanie wniosku, w tym przekazuje niezbędne dowody możliwe do uzyskania jedynie w państwie członkowskim organu wnioskującego.

2. Organ wnioskujący przesyła takie wnioski o wzajemną pomoc do jednolitego urzędu łącznikowego w państwie członkowskim organu współpracującego oraz w celach informacyjnych do jednolitego urzędu łącznikowego w państwie członkowskim organu wnioskującego. Jednolity urząd łącznikowy w państwie członkowskim organu współpracującego niezwłocznie przesyła wnioski stosownemu właściwemu organowi.

3. Składanie wniosków o wzajemną pomoc i cała związana z nimi komunikacja odbywa się na piśmie i elektronicznie z zastosowaniem standardowych formularzy za pośrednictwem elektronicznej bazy danych określonej w art. 35.

4. Odnośne właściwe organy uzgadniają języki stosowane we wnioskach o wzajemną pomoc i w całej związanej z nimi komunikacji.

5. Jeżeli nie można osiągnąć porozumienia w sprawie języków, wnioski o wzajemną pomoc są przekazywane w języku urzędowym, lub w jednym z języków urzędowych państwa członkowskiego organu wnioskującego, a odpowiedzi – w języku urzędowym, lub jednym z języków urzędowych państwa członkowskiego organu współpracującego. W takiej sytuacji każdy właściwy organ zapewnia niezbędne tłumaczenia wniosków, odpowiedzi i innych dokumentów, które otrzymuje od innego właściwego organu.

6. Organ współpracujący udziela odpowiedzi bezpośrednio zarówno organowi wnioskującemu, jak i jednolitym urządowi łącznikowym w państwach członkowskich organu wnioskującego i organu współpracującego.

Artykuł 14

Odmowa realizacji wniosku o wzajemną pomoc

1. Organ współpracujący może odmówić realizacji wniosku o przekazanie informacji na mocy art. 11, jeżeli zachodzi co najmniej jedna z poniższych sytuacji:

- a) w następstwie konsultacji z organem wnioskującym, okazuje się, że żądane informacje nie są potrzebne organowi wnioskującemu do ustalenia, czy doszło do naruszenia wewnątrzunijnego czy do niego dochodzi lub czy istnieje uzasadnione podejrzenie, że może dojść do tego naruszenia;
- b) organ wnioskujący nie zgadza się, że informacje podlegają zasadom dotyczącym poufności oraz tajemnicy zawodowej i handlowej określonym w art. 33;
- c) przed organami sądowymi w państwie członkowskim organu współpracującego lub organu wnioskującego zostało już wszczęte śledztwo lub postępowanie sądowe przeciwko temu samemu przedsiębiorcy, w odniesieniu do tego samego naruszenia wewnątrzunijnego.

2. Organ współpracujący może odmówić realizacji wniosku o podjęcie środków egzekwowania prawa na mocy art. 12, jeżeli po konsultacji z organem wnioskującym zachodzi co najmniej jedna z poniższych sytuacji:

- a) przed organami sądowymi w państwie członkowskim organu współpracującego zostało już wszczęte śledztwo lub postępowanie sądowe albo istnieje wyrok, ugoda sądowa lub nakaz sądowy w sprawie tego samego naruszenia wewnątrzunijnego i przeciwko temu samemu przedsiębiorcy;
- b) rozpoczęto już wykonywanie niezbędnych uprawnień do egzekwowania prawa lub przyjęto już decyzję administracyjną w sprawie tego samego naruszenia wewnątrzunijnego i przeciwko temu samemu przedsiębiorcy w państwie członkowskim organu współpracującego, aby doprowadzić do szybkiego i skutecznego zaprzestania tego naruszenia wewnątrzunijnego lub do jego szybkiego i skutecznego zakazania;
- c) po przeprowadzeniu stosownego dochodzenia, organ współpracujący, jest zdania, że nie doszło do naruszenia wewnątrzunijnego;
- d) organ współpracujący jest zdania, że organ wnioskujący nie udzielił niezbędnych informacji zgodnie z art. 13 ust. 1;
- e) organ współpracujący przyjął zaproponowane przez przedsiębiorcę zobowiązanie do zaprzestania naruszenia wewnątrzunijnego w określonym terminie i termin ten jeszcze nie upłynął.

Organ współpracujący realizuje jednak wniosek o podjęcie środków egzekwowania prawa na mocy art. 12, jeżeli przedsiębiorca nie dotrzyma zaakceptowanych zobowiązań w określonym terminie, o którym mowa w lit. e) akapitu pierwszego.

3. Organ współpracujący informuje organ wnioskujący oraz Komisję o każdej odmowie realizacji wniosku o wzajemną pomoc oraz o powodach tej odmowy.

4. W przypadku braku porozumienia między organem wnioskującym a organem współpracującym organ wnioskujący albo organ współpracujący może przekazać sprawę Komisji, która bezzwłocznie wydaje opinię w tej sprawie. W przypadku nieprzekazania sprawy Komisji, może ona jednak wydać opinię z własnej inicjatywy. W celu wydania tej opinii Komisja może zwrócić się o stosowne informacje i dokumenty wymieniane między organem wnioskującym a organem współpracującym.

5. Komisja monitoruje funkcjonowanie mechanizmu wzajemnej pomocy oraz przestrzeganie przez właściwe organy procedur i terminów rozpatrywania wniosków o wzajemną pomoc. Komisja ma dostęp do wniosków o wzajemną pomoc oraz do informacji i dokumentów wymienianych między organem wnioskującym a organem współpracującym.

6. W stosownych przypadkach Komisja może wydać wytyczne i udzielić porad państwom członkowskim w celu zapewnienia skutecznego i efektywnego funkcjonowania mechanizmu wzajemnej pomocy.

ROZDZIAŁ IV

SKOORDYNOWANE MECHANIZMY PROWADZENIA DOCHODZEŃ I EGZEKWOWANIA PRAWA W PRZYPADKU NARUSZEŃ POWSZECHNYCH I NARUSZEŃ POWSZECHNYCH O WYMIARZE UNIJNYM

Artykuł 15

Procedura podejmowania decyzji wśród państw członkowskich

W sprawach objętych niniejszym rozdziałem odnośne właściwe organy podejmują decyzje na zasadzie konsensusu.

Artykuł 16

Ogólne zasady współpracy

1. W przypadku uzasadnionego podejrzenia, że dochodzi do naruszenia powszechnego lub naruszenia powszechnego o wymiarze unijnym, właściwe organy, których dotyczy to naruszenie, i Komisja niezwłocznie informują się nawzajem i informują odnośny jednolity urząd łącznikowy, wydając ostrzeżenia na podstawie art. 26.

2. Właściwe organy zajmujące się danym naruszeniem powszechnym lub naruszeniem powszechnym o wymiarze unijnym koordynują podjęcie środków dochodzeniowych i środków egzekwowania prawa celem wyeliminowania tego naruszenia. Niezwłocznie wymieniają wszelkie niezbędne dowody i informacje i udzielają sobie nawzajem oraz Komisji potrzebnej pomocy.
3. Właściwe organy, których dotyczy naruszenie powszechne lub naruszenie powszechne o wymiarze unijnym, zapewniają gromadzenie wszelkich niezbędnych dowodów i informacji oraz podjęcie wszelkich koniecznych środków egzekwowania prawa, aby doprowadzić do zaprzestania lub zakazania tego naruszenia.
4. Bez uszczerbku dla ust. 2 niniejsze rozporządzenie nie wpływa na prowadzenie przez właściwe organy krajowych działań dochodzeniowych i działań w zakresie egzekwowania prawa w sprawie tego samego naruszenia i tego samego przedsiębiorcy.
5. W stosownych przypadkach właściwe organy mogą zaprosić urzędników Komisji i inne osoby towarzyszące, które zostały upoważnione przez Komisję do udziału w skoordynowanych dochodzeniach, działaniach w zakresie egzekwowania prawa i innych środkach podejmowanych na podstawie niniejszego rozdziału.

Artykuł 17

Rozpoczęcie skoordynowanego działania i wyznaczenie koordynatora

1. W przypadku uzasadnionego podejrzenia, że doszło do naruszenia powszechnego, właściwe organy, których dotyczy to naruszenie rozpoczynają za porozumieniem skoordynowane działanie. O rozpoczęciu skoordynowanego działania powiadamia się niezwłocznie jednolite urzędy łącznikowe, których dotyczy to naruszenie, oraz Komisję.
2. Właściwe organy zajmujące się podejrzeniem wystąpienia naruszenia powszechnego wyznaczają spośród siebie jeden właściwy organ, którego dotyczy podejrzwanego naruszenie powszechne, do roli koordynatora. Jeżeli te właściwe organy nie mogą osiągnąć porozumienia w sprawie tego wyznaczenia, rolę koordynatora pełni Komisja.
3. Jeżeli Komisja poweźmie uzasadnione podejrzenie, że doszło do naruszenia powszechnego o wymiarze unijnym, powiadamia o tym niezwłocznie zgodnie z art. 26 właściwe organy i jednolite urzędy łącznikowe, których dotyczy domniemane naruszenie. W powiadomieniu Komisja przedstawia powody uzasadniające ewentualne podjęcie skoordynowanego działania. Takie właściwe organy, które zajmują się domniemanym naruszeniem powszechnym o wymiarze unijnym, przeprowadzają odpowiednie dochodzenia w oparciu o posiadane informacje lub informacje łatwo dla nich dostępne. Właściwe organy, które zajmują się domniemanym naruszeniem powszechnym o wymiarze unijnym, powiadamiają o wynikach takich dochodzeń pozostałe właściwe organy, jednolite urzędy łącznikowe, których dotyczy to naruszenie i Komisję zgodnie z art. 26, w terminie jednego miesiąca od otrzymania powiadomienia od Komisji. W przypadku gdy takie dochodzenia wykażą, że może dochodzić do naruszenia powszechnego o wymiarze unijnym, właściwe organy, których dotyczy naruszenie powszechne o wymiarze unijnym, rozpoczynają skoordynowane działanie i podejmują środki określone w art. 19 oraz, w odpowiednich przypadkach, środki określone w art. 20 i 21.
4. Skoordynowane działania, o których mowa w ust. 3, są koordynowane przez Komisję.
5. Właściwe organy dołączają do skoordynowanego działania, jeżeli podczas tego skoordynowanego działania okaże się, że dane naruszenie powszechne lub naruszenie powszechne o wymiarze unijnym dotyczy również tego właściwego organu.

Artykuł 18

Odmowa udziału w skoordynowanym działaniu

1. Właściwy organ może odmówić udziału w skoordynowanym działaniu z jednej z następujących przyczyn:
 - a) w odniesieniu do tego samego przedsiębiorcy wszczęto już śledztwo lub postępowanie sądowe, wydano już wyrok lub zawarto ugodę sądową z tym samym przedsiębiorcą w sprawie tego samego naruszenia w państwie członkowskim tego właściwego organu;
 - b) rozpoczęto już wykonywanie niezbędnych uprawnień do egzekwowania prawa przed wystosowaniem ostrzeżenia, o którym mowa w art. 17 ust. 3, lub przyjęto decyzję administracyjną przeciwko temu samemu przedsiębiorcy w sprawie tego samego naruszenia w państwie członkowskim tego właściwego organu, aby doprowadzić do szybkiego i skutecznego zaprzestania tego naruszenia powszechnego lub naruszeniem powszechnym o wymiarze unijnym lub jego szybkiego i skutecznego zakazania;
 - c) w następstwie stosownego dochodzenia okazało się, że faktyczny lub potencjalny wpływ domniemanego naruszenia powszechnego lub naruszenia powszechnego o wymiarze unijnym w państwie członkowskim tego właściwego organu jest znikomy i dlatego nie ma potrzeby przyjmowania przez ten właściwy organ środków egzekwowania prawa;
 - d) w państwie członkowskim tego właściwego organu nie doszło do odnośnego naruszenia powszechnego lub naruszenia powszechnego o wymiarze unijnym, i dlatego nie ma potrzeby przyjmowania przez ten właściwy organ środków egzekwowania prawa;

e) właściwy organ przyjął proponowane przez przedsiębiorcę odpowiedzialnego za naruszenia powszechne lub naruszenie powszechne o wymiarze unijnym zobowiązania do zaprzestania w państwie członkowskim tego właściwego organu tego naruszenia oraz zobowiązania te zostały zrealizowane i dlatego nie ma potrzeby przyjmowania przez ten właściwy organ środków egzekwowania prawa.

2. W przypadku gdy właściwy organ odmawia wzięcia udziału w skoordynowanym działaniu, niezwłocznie informuje o tej decyzji Komisję i pozostałe właściwe organy i jednolite urzędy łącznikowe, których dotyczy naruszenie powszechne lub naruszenie powszechne o wymiarze unijnym przedstawiając niezwłocznie przyczyny swojej decyzji i przekazując wszelkie niezbędne dokumenty uzasadniające.

Artykuł 19

Środki dochodzeniowe w ramach skoordynowanych działań

1. Odnośne właściwe organy, które zajmują się tym skoordynowanym działaniem, zapewniają, aby dochodzenia i kontrole były prowadzone skutecznie, sprawnie i w sposób skoordynowany. Starają się one równolegle prowadzić dochodzenia i kontrole oraz, w stopniu, w jakim pozwala na to krajowe prawo procesowe, stosować środki tymczasowe.

2. W razie konieczności można skorzystać z mechanizmu wzajemnej pomocy na podstawie rozdziału III, w szczególności w celu zgromadzenia niezbędnych dowodów i innych informacji od państw członkowskich innych niż państwa członkowskie, których dotyczy skoordynowane działanie, lub w celu zapewnienia, aby dany przedsiębiorca nie obchodził środków egzekwowania prawa.

3. W odpowiednich przypadkach odnośne właściwe organy, które zajmują się tym skoordynowanym działaniem, przedstawiają wynik dochodzenia w sprawie naruszenia powszechnego lub, w przypadku gdy ma to zastosowanie, naruszenia powszechnego o wymiarze unijnym, oraz ocenę tego naruszenia w uzgodnionym między sobą wspólnym stanowisku.

4. O ile właściwe organy zajmujące się tym skoordynowanym działaniem, nie uzgodnią inaczej, koordynator przekazuje wspólne stanowisko przedsiębiorcy odpowiedzialnemu za naruszenie powszechne lub naruszenie powszechne o wymiarze unijnym. Przedsiębiorca odpowiedzialny za naruszenie powszechne lub naruszenie powszechne o wymiarze unijnym ma możliwość ustosunkowania się do kwestii ujętych we wspólnym stanowisku.

5. W odpowiednich przypadkach i nie naruszając przepisów art. 15 lub przepisów dotyczących poufności i tajemnicy zawodowej i handlowej określonych w art. 33, zainteresowane właściwe organy zajmujące się skoordynowanym działaniem publikują wspólne stanowisko lub jego części na swoich stronach internetowych lub na stronie internetowej Komisji oraz mogą zasięgnąć opinii organizacji konsumenckich, stowarzyszeń przedsiębiorców i innych zainteresowanych stron. Komisja publikuje wspólne stanowisko lub jego część na swojej stronie internetowej w porozumieniu z zainteresowanymi właściwymi organami.

Artykuł 20

Zobowiązania w ramach skoordynowanych działań

1. Na podstawie wspólnego stanowiska przyjętego zgodnie z art. 19 ust. 3 odnośne właściwe organy, które zajmują się tym skoordynowanym działaniem, mogą zwrócić się do przedsiębiorcy odpowiedzialnego za naruszenie powszechne lub naruszenie powszechne o wymiarze unijnym o to, aby w określonym terminie wystąpił z propozycją zobowiązań, jakie podejmie w celu usunięcia naruszenia. Przedsiębiorca może również z własnej inicjatywy zaproponować zobowiązania do zaprzestania tego naruszenia lub zaoferować zobowiązania w zakresie środków zaradczych na korzyść konsumentów, na których ma wpływ to naruszenie.

2. W stosownych przypadkach i bez uszczerbku dla przepisów dotyczących poufności i tajemnicy zawodowej i handlowej określonych w art. 33, odnośne właściwe organy, które zajmują się tym skoordynowanym działaniem, mogą opublikować zobowiązania zaproponowane przez przedsiębiorcę odpowiedzialnego za naruszenie powszechne lub za naruszenie powszechne o wymiarze unijnym na swoich stronach internetowych lub w odpowiednich przypadkach Komisja może opublikować te zobowiązania zaproponowane przez tego przedsiębiorcę na swojej stronie internetowej, jeżeli zwrócą się o to odnośne właściwe organy. Właściwe organy i Komisja mogą zwrócić się o opinię innych zainteresowanych stron, w tym organizacji konsumenckich, stowarzyszeń przedsiębiorców i innych zainteresowanych stron..

3. Odnośne właściwe organy, które zajmują się tym skoordynowanym działaniem, oceniają zaproponowane zobowiązania, a o wyniku oceny powiadamiają przedsiębiorcę odpowiedzialnego za naruszenie powszechne lub naruszenie powszechne o wymiarze unijnym oraz, tam gdzie ma to zastosowanie, w przypadku gdy zaoferowano zobowiązania w zakresie środków zaradczych, informują konsumentów, którzy deklarują, że są poszkodowani w wyniku naruszenia zawinonego przez przedsiębiorcę. Jeżeli zobowiązania są proporcjonalne i wystarczające, by zaprzestać naruszenia powszechnego lub naruszenia powszechnego o wymiarze unijnym, właściwe organy przyjmują te zobowiązania i wyznaczają termin, w którym należy je zrealizować.

4. Odnośne właściwe organy, które zajmują się tym skoordynowanym działaniem monitorują realizację zobowiązań. W szczególności zapewniają, aby przedsiębiorca odpowiedzialny za naruszenie powszechne lub naruszenie powszechne o wymiarze unijnym regularnie przekazywał koordynatorowi informacje na temat postępów w realizacji zobowiązań. Odnośne właściwe organy mogą – w odpowiednich przypadkach – zasięgać opinii organizacji konsumenckich i ekspertów, aby sprawdzić, czy działania podjęte przez przedsiębiorcę są zgodne z zobowiązaniami.

Artykuł 21

Środki egzekwowania prawa w skoordynowanych działaniach

1. Odnośne właściwe organy, które zajmują się tym skoordynowanym działaniem, podejmują w ramach swojej jurysdykcji wszelkie konieczne środki egzekwowania prawa względem przedsiębiorcy odpowiedzialnego za naruszenie powszechne lub naruszenie powszechne o wymiarze unijnym, aby doprowadzić do zaprzestania lub zakazania tego naruszenia.

W stosownych przypadkach nakładają na przedsiębiorcę odpowiedzialnego za naruszenie powszechne lub naruszenie powszechne o wymiarze unijnym kary, takie jak grzywny lub okresowe kary pieniężne. Właściwe organy mogą uzyskać od przedsiębiorcy, z jego własnej inicjatywy, dodatkowe zobowiązania w zakresie środków zaradczych na korzyść konsumentów dotkniętych domniemanym naruszeniem powszechnym lub domniemanym naruszeniem powszechnym o wymiarze unijnym, lub, w odpowiednich przypadkach, zwrócić się do przedsiębiorcy o złożenie zobowiązania w postaci zaoferowania odpowiednich środków zaradczych konsumentom, których dotyczy naruszenie.

Środki egzekwowania prawa są właściwe szczególnie w sytuacjach gdy:

- a) niezbędne jest natychmiastowe działanie na rzecz egzekwowania przepisów, tak aby doprowadzić do szybkiego i skutecznego zaprzestania lub szybkiego i skutecznego jego zakazania;
- b) jest mało prawdopodobne, że naruszenie ustanie w wyniku zobowiązań zaproponowanych przez odpowiedzialnego za nie przedsiębiorcę;
- c) przedsiębiorca odpowiedzialny za naruszenie nie zaproponował zobowiązań przed upływem terminu określonego przez zainteresowane właściwe organy;
- d) zobowiązania zaproponowane przez przedsiębiorcę odpowiedzialnego za naruszenie nie są wystarczające do zagwarantowania zaprzestania naruszenia lub w odpowiednich przypadkach do zapewnienia środków zaradczych konsumentom poszkodowanym w związku z tym naruszeniem; lub
- e) przedsiębiorca odpowiedzialny za naruszenie nie wykonał zobowiązań dotyczących zaprzestania naruszenia lub w odpowiednich przypadkach nie wdrożył środków zaradczych dla konsumentów poszkodowanych w wyniku naruszenia przed upływem terminu, o którym mowa w art. 20 ust. 3.

2. Środki egzekwowania prawa przewidziane w ust. 1 są podejmowane w sposób skuteczny, sprawny i skoordynowany w celu doprowadzenia do zaprzestania lub zakazania naruszenia powszechnego. Odnośne właściwe organy, które zajmują się tym skoordynowanym działaniem, starają się podjąć środki egzekwowania prawa jednocześnie w państwach członkowskich, których dotyczy to naruszenie.

Artykuł 22

Zakończenie skoordynowanych działań

1. Skoordynowane działanie zostaje zakończone, jeżeli odnośne właściwe organy, które zajmują się tym skoordynowanym działaniem, stwierdzą, że zaprzestano naruszenia powszechnego lub naruszenia powszechnego o wymiarze unijnym lub zostało ono zakazane we wszystkich państwach członkowskich, których dotyczyło, lub że nie doszło do takiego naruszenia.

2. Koordynator niezwłocznie powiadamia Komisję, w stosownych przypadkach, właściwe organy i jednolite urzędy łącznikowe zainteresowanych państw członkowskich, które zajmują się tym skoordynowanym działaniem, o zakończeniu skoordynowanego działania.

Artykuł 23

Rola koordynatora

1. Koordynator wyznaczony zgodnie z art. 17 lub 29 w szczególności:

- a) zapewnia, aby wszystkie odnośne właściwe organy i Komisja były należycie i terminowo informowane o postępach w realizacji działań dochodzeniowych lub działań w zakresie egzekwowania prawa, o ile ma to zastosowanie, oraz informowane o przewidywanych kolejnych krokach oraz o środkach, które mają zostać przyjęte;

- b) koordynuje i monitoruje środki dochodzeniowe podejmowane przez właściwe organy zgodnie z niniejszym rozporządzeniem;
 - c) koordynuje proces przygotowania i udostępniania wszystkich niezbędnych dokumentów między odnośnymi właściwymi organami i Komisją;
 - d) utrzymuje kontakt z przedsiębiorcą i innymi stronami, których dotyczą środki dochodzeniowe lub środki egzekwowania prawa, o ile ma to zastosowanie, chyba że odnośne właściwe organy i koordynator uzgodnią inaczej;
 - e) w przypadku gdy ma to zastosowanie, koordynuje ocenę, konsultacje i monitorowanie prowadzone przez odnośne właściwe organy oraz inne kroki niezbędne do przetwarzania i realizacji zobowiązań proponowanych przez danych przedsiębiorców;
 - f) w przypadku gdy ma to zastosowanie, koordynuje środki egzekwowania prawa przyjmowane przez odnośne właściwe organy;
 - g) koordynuje wnioski o wzajemną pomoc złożone przez odnośne właściwe organy na podstawie rozdziału III.
2. Koordynator nie ponosi odpowiedzialności za czyny lub zaniechania, których dopuszczają się odnośne właściwe organy podczas korzystania z uprawnień określonych w art. 9.
3. W przypadku gdy skoordynowane działania dotyczą naruszeń powszechnych lub naruszeń powszechnych o wymiarze unijnym aktów prawnych Unii, o których to naruszeniach mowa w art. 2 ust. 10, koordynator zwraca się do Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego o występowanie w roli obserwatora.

Artykuł 24

System językowy

1. Odnośne właściwe organy uzgadniają, jakie języki są stosowane przez właściwe organy do celów notyfikacji oraz wszelkich innych powiadomień, objętych niniejszym rozdziałem, związanych ze skoordynowanymi działaniami i akcjami kontrolnymi.
2. Jeżeli odnośne właściwe organy nie mogły dojść do porozumienia, notyfikacje i inne powiadomienia przesyła się w języku urzędowym lub w jednym z języków urzędowych państwa członkowskiego, które dokonuje notyfikacji lub innego powiadomienia. W takiej sytuacji w razie konieczności każdy odnośny właściwy organ zapewnia tłumaczenie notyfikacji, powiadomień i innych dokumentów, które otrzyma od innych właściwych organów.

Artykuł 25

Ustalenia językowe na potrzeby komunikowania się z przedsiębiorcami

Do celów procedur określonych w niniejszym rozdziale przedsiębiorca ma prawo do komunikowania się w języku urzędowym lub jednym z języków urzędowych stosowanych do celów urzędowych w państwie członkowskim będącym jego miejscem prowadzenia działalności lub miejscem zamieszkania.

ROZDZIAŁ V

DZIAŁANIA O ZASIĘGU OGÓLNOUNIJNYM

Artykuł 26

Ostrzeżenia

1. Właściwy organ niezwłocznie powiadamia Komisję, inne właściwe organy oraz jednolite urzędy łącznikowe o wszelkich uzasadnionych podejrzeniach, że na jego terytorium dochodzi do naruszenia objętego niniejszym rozporządzeniem, które może wywierać wpływ na interesy konsumentów w innych państwach członkowskich.
2. Komisja niezwłocznie powiadamia zainteresowane właściwe organy oraz jednolite urzędy łącznikowe o każdym uzasadnionym podejrzeniu, że doszło do przypadku naruszenia objętego niniejszym rozporządzeniem.
3. Właściwy organ lub Komisja, powiadamiając (wydając ostrzeżenie) na podstawie ust. 1 i 2 przedstawiają informacje dotyczące domniemanego naruszenia objętego niniejszym rozporządzeniem i w szczególności, w miarę możliwości, co następuje:
 - a) opis czynu lub zaniechania, które stanowią naruszenie;
 - b) informacje o produkcie lub usłudze, których naruszenie dotyczy;
 - c) nazwy państw członkowskich, których naruszenie dotyczy lub może dotyczyć;

- d) tożsamość odpowiedzialnego przedsiębiorcy lub odpowiedzialnych przedsiębiorców za naruszenie lub przedsiębiorcy podejrzanego o bycie odpowiedzialnym za naruszenie;
- e) podstawa prawna możliwych działań przez odniesienie się do prawa krajowego i odpowiadających przepisów unijnych aktów prawnych wymienionych w załączniku;
- f) opis postępowania sądowego, środków egzekwowania prawa lub innych środków podejmowanych w związku z naruszeniem, wraz z datami ich podjęcia i czasem ich trwania oraz ich status;
- g) dane właściwych organów prowadzących postępowanie sądowe i wdrażających inne środki.

4. Zgłaszając ostrzeżenie właściwy organ może zwrócić się do właściwych organów oraz odnośnych jednolitych urzędów łącznikowych w innych państwach członkowskich i do Komisji lub Komisja może zwrócić się do właściwych organów i odnośnych jednolitych urzędów łącznikowych w innych państwach członkowskich, by sprawdziły, na podstawie informacji posiadanych przez odnośne właściwe organy lub odpowiednio Komisję lub informacji łatwo dla nich dostępnych, czy nie podejrzewa się, że na terytorium tych innych państw członkowskich dochodzi do podobnych naruszeń, lub czy w tych państwach członkowskich podjęto wobec takich naruszeń jakiegokolwiek środki egzekwowania prawa. Te właściwe organy innych państw członkowskich i Komisja odpowiadają na taki wniosek bezzwłocznie.

Artykuł 27

Ostrzeżenia zewnętrzne

1. O ile inna decyzja nie jest uzasadniona, każde państwo członkowskie uprawnia wyznaczone podmioty, Europejskie Centra Konsumenckie, organizacje i stowarzyszenia konsumenckie oraz w odpowiednich przypadkach stowarzyszenia przedsiębiorców posiadające niezbędną wiedzę specjalistyczną, uprawnienie do wydania ostrzeżenia do właściwych organów danych państw członkowskich i Komisji o podejrzeniach, że doszło do naruszenia, objętego niniejszym rozporządzeniem, i do przedstawiania dostępnych im informacji określonych w art. 26 ust. 3 („ostrzeżenie zewnętrzne”). Każde państwo członkowskie niezwłocznie notyfikuje Komisji wykaz tych podmiotów i wszelkie zmiany do tego wykazu.
2. Komisja po konsultacji z państwami członkowskimi uprawnia stowarzyszenia reprezentujące interesy konsumentów oraz, w odpowiednich przypadkach, interesy przedsiębiorców na szczeblu unijnym do zgłaszania ostrzeżeń zewnętrznych.
3. Właściwe organy nie są zobowiązane do tego, by w odpowiedzi na ostrzeżenia zewnętrzne wszczynać postępowania lub podejmować inne działania. Podmioty zgłaszające ostrzeżenia zewnętrzne upewniają się, że przekazywane informacje są prawidłowe, aktualne i precyzyjne, oraz – w odpowiednich przypadkach – niezwłocznie korygują lub wycofują opublikowane informacje.

Artykuł 28

Wymiana innych informacji istotnych dla wykrywania naruszeń

W zakresie niezbędnym do osiągnięcia celów niniejszego rozporządzenia, za pośrednictwem elektronicznej bazy danych, o której mowa w art. 35, właściwe organy niezwłocznie notyfikują Komisję i właściwe organy zainteresowanych państw członkowskich o wszelkich środkach, jakie podjęły w celu usunięcia naruszenia objętego niniejszym rozporządzeniem, w obrębie ich jurysdykcji, jeżeli podejrzewają, że dane naruszenie może mieć wpływ na interesy konsumentów w innych państwach członkowskich.

Artykuł 29

Akcje kontrolne

1. Właściwe organy mogą postanowić o przeprowadzeniu akcji kontrolnych w celu sprawdzenia, czy przestrzegane są przepisy prawne Unii chroniące interesy konsumentów, lub w celu wykrycia naruszeń. O ile zaangażowane właściwe organy nie uzgodnią inaczej, akcje kontrolne koordynuje Komisja.
2. Prowadząc akcje kontrolne, zaangażowane właściwe organy mogą korzystać z uprawnień dochodzeniowych określonych w art. 9 ust. 3 i wszelkich innych uprawnień nadanych im na mocy przepisów prawa krajowego.
3. O wzięcie udziału w akcjach kontrolnych właściwe organy mogą zwrócić się do wyznaczonych podmiotów, urzędników Komisji i innych towarzyszących osób upoważnionych przez Komisję.

Artykuł 30

Koordynowanie innych działań wspierających dochodzenia i egzekwowanie prawa

1. W zakresie niezbędnym do osiągnięcia celu niniejszego rozporządzenia państwa członkowskie informują siebie nawzajem oraz Komisję o swoich działaniach podejmowanych w następujących dziedzinach:

- a) szkolenie urzędników zajmujących się stosowaniem niniejszego rozporządzenia;
 - b) gromadzenie, klasyfikowanie i wymiana danych dotyczących skarg konsumentów;
 - c) tworzenie sieci urzędników dla poszczególnych sektorów;
 - d) opracowywanie narzędzi informacyjnych i komunikacyjnych; oraz
 - e) tam gdzie ma to zastosowanie, opracowywanie standardów, metod i wytycznych dotyczących stosowania niniejszego rozporządzenia.
2. W zakresie niezbędnym do osiągnięcia celu niniejszego rozporządzenia państwa członkowskie mogą koordynować i wspólnie organizować działania w dziedzinach, o których mowa w ust. 1.

Artykuł 31

Wymiana urzędników między właściwymi organami

1. Aby usprawnić współpracę, właściwe organy mogą brać udział w programach wymiany urzędników z innymi państwami członkowskimi. Właściwe organy podejmują działania niezbędne do zapewnienia urzędnikom z innych państw członkowskich możliwości efektywnego angażowania się w działalność danego właściwego organu. W tym celu tacy urzędnicy zostają upoważnieni do wypełniania obowiązków powierzonych im przez właściwy organ przyjmujący zgodnie z przepisami państwa członkowskiego tego organu.
2. W trakcie wymiany urzędnicy podlegają odpowiedzialności cywilnej i karnej na tych samych zasadach, co urzędnicy właściwego organu przyjmującego. Urzędnicy z innych państw członkowskich przestrzegają standardów zawodowych i stosownych wewnętrznych zasad postępowania obowiązujących we właściwym organie przyjmującym. Wspomniane zasady postępowania zapewniają w szczególności ochronę osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych, bezstronności postępowania i przestrzegania przepisów dotyczących poufności i tajemnicy zawodowej oraz handlowej ustanowionych w art. 33.

Artykuł 32

Współpraca międzynarodowa

1. W zakresie niezbędnym do osiągnięcia celu niniejszego rozporządzenia Unia współpracuje z państwami trzecimi i z właściwymi organizacjami międzynarodowymi w dziedzinach objętych niniejszym rozporządzeniem w celu zapewnienia ochrony interesów konsumentów. Unia i zainteresowane państwa trzecie mogą zawrzeć umowy regulujące ustalenia w zakresie współpracy, w tym ustalenia dotyczące wzajemnej pomocy, a także ustalenia dotyczące wymiany informacji poufnych i programów wymiany pracowników.
2. Zawierane między Unią a państwami trzecimi umowy dotyczące współpracy i wzajemnej pomocy na rzecz ochrony i wspierania interesów konsumentów są zgodne z odnośnymi przepisami w zakresie ochrony danych mającymi zastosowanie do przekazywania danych osobowych do państw trzecich.
3. W przypadku gdy właściwy organ otrzymuje od organu państwa trzeciego informacje potencjalnie istotne dla właściwych organów innych państw członkowskich, przekazuje te informacje tym właściwym organom w zakresie, w jakim zezwalają mu na to obowiązujące dwustronne umowy o pomocy zawarte z tym państwem trzecim oraz o ile są one zgodne z prawem Unii w zakresie ochrony osób fizycznych w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych.
4. Informacje przekazywane zgodnie z niniejszym rozporządzeniem mogą zostać również przekazane organowi państwa trzeciego przez właściwy organ zgodnie z postanowieniami dwustronnej umowy o pomocy zawartej z tym państwem trzecim, o ile uzyskano zgodę właściwego organu, który pierwotnie przekazał dane informacje, oraz zgodnie z prawem Unii w zakresie ochrony osób fizycznych w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych.

ROZDZIAŁ VI

WSPÓLNE USTALENIA

Artykuł 33

Wykorzystywanie i ujawnianie informacji a tajemnica zawodowa i handlowa

1. Informacje gromadzone przez właściwe organy i Komisję lub przekazywane im w ramach stosowania niniejszego rozporządzenia są wykorzystywane wyłącznie do celów zapewnienia przestrzegania przepisów prawnych Unii chroniących interesy konsumentów.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, są traktowane jako poufne i wykorzystuje się je i ujawnia wyłącznie z należytego uwzględnieniem interesów handlowych osób fizycznych lub prawnych, w tym tajemnic handlowych i praw własności intelektualnej.

3. Niemniej jednak właściwe organy mogą, po konsultacji z właściwym organem, który przekazał informacje, ujawnić takie informacje, które są niezbędne:

- a) w celu udowodnienia naruszenia objętego niniejszym rozporządzeniem; lub
- b) w celu doprowadzenia do zaprzestania lub w celu zakazania naruszenia objętego niniejszym rozporządzeniem.

Artykuł 34

Wykorzystywanie dowodów i ustaleń z dochodzeń

Właściwe organy mogą wykorzystać jako dowód przekazane im informacje, dokumenty, ustalenia, oświadczenia, potwierdzone kopie lub informacje wywiadowcze na tej samej podstawie co podobne dokumenty uzyskane w ich państwie członkowskim, niezależnie od nośnika.

Artykuł 35

Elektroniczna baza danych

1. Komisja ustanawia i prowadzi elektroniczną bazę danych na potrzeby wszelkiej prowadzonej na podstawie niniejszego rozporządzenia komunikacji między właściwymi organami, jednolitymi urzędami łącznikowymi i Komisją. Wszystkie informacje przesłane za pośrednictwem elektronicznej bazy danych są w niej przechowywane i przetwarzane. Bezpośredni dostęp do tej bazy danych przysługuje właściwym organom, jednolitym urzędom łącznikowym i Komisji.

2. Informacje przekazywane przez podmioty zgłaszające ostrzeżenia zewnętrzne zgodnie z art. 27 ust. 1 lub 2 są przechowywane i przetwarzane w elektronicznej bazie danych. Podmioty te nie mają jednak dostępu do tej bazy.

3. Gdy właściwy organ, wyznaczony organ lub podmiot zgłaszający ostrzeżenia zewnętrzne zgodnie z art. 27 ust. 1 lub 2, ustali, że ostrzeżenie dotyczące naruszenia przez niego zgłoszonego zgodnie z art. 26 lub 27, okazało się nieuzasadnione, wycofuje to ostrzeżenie. Komisja bezzwłocznie usuwa z bazy danych odnośne informacje i informuje strony o powodach ich usunięcia.

Dane dotyczące naruszenia są przechowywane w elektronicznej bazie danych jedynie przez okres niezbędny do zrealizowania celów, do których je zgromadzono i przetwarzano, jednak nie dłużej niż pięć lat, licząc od dnia, w którym:

- a) organ współpracujący powiadomi Komisję o ustaniu naruszenia wewnętrznego zgodnie z art. 12 ust. 2;
- b) koordynator powiadomi o zakończeniu skoordynowanego działania zgodnie z art. 22 ust. 1; oraz
- c) informacje wprowadzono do bazy danych we wszystkich innych przypadkach.

4. Komisja przyjmuje akty wykonawcze określające mechanizmy praktyczne i operacyjne dla funkcjonowania elektronicznej bazy danych. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 38 ust. 2.

Artykuł 36

Zwolnienie z obowiązku zwrotu wydatków

1. Państwa członkowskie nie są zobowiązane do zwrotu jakichkolwiek wydatków poniesionych w związku ze stosowaniem niniejszego rozporządzenia.

2. Niezależnie od ust. 1 w przypadku wniosku o podjęcie środków egzekwowania prawa na podstawie art. 12 państwo członkowskie organu wnioskującego ponosi odpowiedzialność względem państwa członkowskiego organu współpracującego za wszelkie koszty i straty poniesione w wyniku zastosowania środków, które sąd oddalił i uznał za bezzasadne, w odniesieniu do istoty odnośnego naruszenia.

*Artykuł 37***Priorytety w zakresie egzekwowania prawa**

1. W terminie do dnia 17 stycznia 2020 r., a następnie co dwa lata, państwa członkowskie będą wymieniać między sobą i z Komisją informacje o swoich priorytetach w zakresie egzekwowania prawa w odniesieniu do stosowania niniejszego rozporządzenia.

Informacje te obejmują:

- a) informacje o tendencjach rynkowych, które mogłyby mieć wpływ na interesy konsumentów w danym państwie członkowskim oraz w innych państwach członkowskich;
- b) przegląd działań przeprowadzonych na mocy niniejszego rozporządzenia w ciągu poprzednich dwóch lat, a w szczególności środków dochodzeniowych i środków w zakresie egzekwowania prawa dotyczących naruszeń powszechnych;
- c) dane statystyczne wymieniane za pomocą ostrzeżeń, o których mowa w art. 26;
- d) orientacyjne informacje o dziedzinach, które w danym państwie członkowskim w najbliższych dwóch latach będą priorytetowe, jeśli chodzi o egzekwowanie przepisów prawnych Unii chroniących interesy konsumentów; oraz
- e) proponowane dziedziny, które w obrębie Unii w najbliższych dwóch latach będą priorytetowe, jeśli chodzi o egzekwowanie przepisów prawnych Unii chroniących interesy konsumentów.

2. Bez uszczerbku dla art. 33 co dwa lata Komisja przedstawia przegląd informacji, o których mowa w ust. 1 lit. a), b) i c), i podaje je do publicznej wiadomości. Komisja informuje o tym Parlament Europejski.

3. W przypadku istotnej zmiany sytuacji rynkowej lub warunków rynkowych w okresie dwóch lat po przedłożeniu najnowszych priorytetów w zakresie egzekwowania prawa państwa członkowskie aktualizują swoje priorytety w tym zakresie i informują o tym pozostałe państwa członkowskie i Komisję.

4. Komisja podsumowuje przedłożone przez państwa członkowskie zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu informacje na temat priorytetów w zakresie egzekwowania prawa i co roku przedstawia sprawozdanie komitetowi, o którym mowa w art. 38 ust. 1, aby ułatwić ustalanie ważności działań na podstawie niniejszego rozporządzenia. Komisja prowadzi z państwami członkowskimi wymianę najlepszych praktyk i analizę porównawczą, zwłaszcza w celu opracowywania działań na rzecz budowania potencjału.

ROZDZIAŁ VII

PRZEPISY KOŃCOWE*Artykuł 38***Komitet**

1. Komisję wspiera komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

*Artykuł 39***Powiadomienia**

Państwa członkowskie niezwłocznie przekazują Komisji teksty wszelkich przyjmowanych przez siebie aktów prawa krajowego dotyczących kwestii wchodzących w zakres niniejszego rozporządzenia i zawieranych przez siebie umów dotyczących kwestii wchodzących w zakres niniejszego rozporządzenia, innych niż umowy odnoszące się do poszczególnych przypadków.

*Artykuł 40***Sprawozdawczość**

1. W terminie do dnia 17 stycznia 2023 r. Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie ze stosowania niniejszego rozporządzenia.

2. To sprawozdanie zawiera ocenę stosowania niniejszego rozporządzenia obejmującą ocenę skuteczności egzekwowania przepisów prawnych Unii chroniących interesy konsumentów zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, w szczególności w odniesieniu do uprawnień właściwych organów określonych w art. 9, w szczególności wraz z analizą dotyczącą zmian, jakie nastąpiły w zakresie przestrzegania przepisów prawnych Unii chroniących interesy konsumentów przez przedsiębiorców prowadzących działalność na kluczowych rynkach konsumenckich, których dotyczy transgraniczna wymiana handlowa.

W razie potrzeby sprawozdaniu temu towarzyszą wnioski ustawodawcze.

Artykuł 41

Uchylenie

Rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 traci moc z dniem 17 stycznia 2020 r.

Artykuł 42

Wejście w życie i stosowanie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 17 stycznia 2020 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 12 grudnia 2017 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

A. TAJANI

Przewodniczący

W imieniu Rady

M. MAASIKAS

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

Dyrektywy i rozporządzenia, o których mowa w art. 3 pkt 1)

1. Dyrektywa Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (Dz.U. L 95 z 21.4.1993, s. 29).
2. Dyrektywa 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz.U. L 80 z 18.3.1998, s. 27).
3. Dyrektywa 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 maja 1999 r. w sprawie niektórych aspektów sprzedaży towarów konsumpcyjnych i związanych z tym gwarancji (Dz.U. L 171 z 7.7.1999, s. 12).
4. Dyrektywa 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywa o handlu elektronicznym) (Dz.U. L 178 z 17.7.2000, s. 1).
5. Dyrektywa 2001/83/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 listopada 2001 r. w sprawie wspólnotowego kodeksu odnoszącego się do produktów leczniczych stosowanych u ludzi (Dz.U. L 311 z 28.11.2001, s. 67): art. 86–100.
6. Dyrektywa 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotycząca przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej): art. 13 (Dz.U. L 201 z 31.7.2002, s. 37).
7. Dyrektywa 2002/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 września 2002 r. dotycząca sprzedaży konsumentom usług finansowych na odległość oraz zmieniająca dyrektywę Rady 90/619/EWG oraz dyrektywy 97/7/WE i 98/27/WE (Dz.U. L 271 z 9.10.2002, s. 16).
8. Rozporządzenie (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiające wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylające rozporządzenie (EWG) nr 295/91 (Dz.U. L 46 z 17.2.2004, s. 1).
9. Dyrektywa 2005/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 maja 2005 r. dotycząca nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym oraz zmieniająca dyrektywę Rady 84/450/EWG, dyrektywy 97/7/WE, 98/27/WE i 2002/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady (dyrektywa o nieuczciwych praktykach handlowych) (Dz.U. L 149 z 11.6.2005, s. 22).
10. Rozporządzenie (WE) nr 1107/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie praw osób niepełnosprawnych oraz osób o ograniczonej sprawności ruchowej podróżujących drogą lotniczą (Dz.U. L 204 z 26.7.2006, s. 1).
11. Dyrektywa 2006/114/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotycząca reklamy wprowadzającej w błąd i reklamy porównawczej (Dz.U. L 376 z 27.12.2006, s. 21): art. 1, art. 2 lit. c) i art. 4–8.
12. Dyrektywa 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotycząca usług na rynku wewnętrznym (Dz.U. L 376 z 27.12.2006, s. 36): art. 20.
13. Rozporządzenie (WE) nr 1371/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym (Dz.U. L 315 z 3.12.2007, s. 14).
14. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylająca dyrektywę Rady 87/102/EWG (Dz.U. L 133 z 22.5.2008, s. 66).
15. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1008/2008 z dnia 24 września 2008 r. w sprawie wspólnych zasad wykonywania przewozów lotniczych na terenie Wspólnoty (Dz.U. L 293 z 31.10.2008, s. 3): art. 22, 23 i 24.

16. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/122/WE z dnia 14 stycznia 2009 r. w sprawie ochrony konsumentów w odniesieniu do niektórych aspektów umów timeshare, umów o długoterminowe produkty wakacyjne, umów odsprzedaży oraz wymiany (Dz.U. L 33 z 3.2.2009, s. 10).
 17. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych usług medialnych (dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych) (Dz.U. L 95 z 15.4.2010, s. 1): art. 9, 10, 11 i art. 19–26.
 18. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1177/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. o prawach pasażerów podróżujących drogą morską i drogą wodną śródlądową oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 (Dz.U. L 334 z 17.12.2010, s. 1).
 19. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 181/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. dotyczące praw pasażerów w transporcie autobusowym i autokarowym oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 1).
 20. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów, zmieniająca dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywę 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylająca dyrektywę Rady 85/577/EWG i dyrektywę 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 304 z 22.11.2011, s. 64).
 21. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/11/UE z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie alternatywnych metod rozstrzygania sporów konsumenckich oraz zmiany rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 i dyrektywy 2009/22/WE (dyrektywa w sprawie ADR w sporach konsumenckich) (Dz.U. L 165 z 18.6.2013, s. 63): art. 13.
 22. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 524/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie internetowego systemu rozstrzygania sporów konsumenckich oraz zmiany rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 i dyrektywy 2009/22/WE (rozporządzenie w sprawie ODR w sporach konsumenckich) (Dz.U. L 165 z 18.6.2013, s. 1): art. 14.
 23. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/17/UE z dnia 4 lutego 2014 r. w sprawie konsumenckich umów o kredyt związanych z nieruchomościami mieszkalnymi i zmieniająca dyrektywy 2008/48/WE i 2013/36/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 (Dz.U. L 60 z 28.2.2014, s. 34): art. 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 21, 22, 23, rozdział 10 oraz załączniki I i II.
 24. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/92/UE z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie porównywalności opłat związanych z rachunkami płatniczymi, przenoszenia rachunku płatniczego oraz dostępu do podstawowego rachunku płatniczego (Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 214): art. 3–18 i art. 20 ust. 2.
 25. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2302 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie imprez turystycznych i powiązanych usług turystycznych, zmieniająca rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 i dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE oraz uchylająca dyrektywę Rady 90/314/EWG (Dz.U. L 326 z 11.12.2015, s. 1).
 26. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1128 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie możliwości transgranicznego przenoszenia na rynku wewnętrznym usług online w zakresie treści (Dz.U. L 168 z 30.6.2017, s. 1).
-

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2017/2395**z dnia 12 grudnia 2017 r.****zmieniające rozporządzenie (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do rozwiązań przejściowych dotyczących złagodzenia wpływu wprowadzenia MSSF 9 na fundusze własne oraz dotyczących traktowania jako duże ekspozycje niektórych ekspozycji wobec podmiotów sektora publicznego denominowanych w walucie krajowej dowolnego państwa członkowskiego****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Banku Centralnego ⁽¹⁾,uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽²⁾,stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 24 lipca 2014 r. Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) opublikowała Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) 9 Instrumenty finansowe (MSSF 9). MSSF 9 ma ulepszyć sprawozdawczość finansową w zakresie instrumentów finansowych, uwzględniając problemy, które wyłoniły się w tym obszarze podczas kryzysu finansowego. MSSF 9 stanowi w szczególności odpowiedź na apel sformułowany przez grupę G-20, by przejść na zorientowany w większym stopniu na przyszłość model ujmowania oczekiwanych strat kredytowych na aktywach finansowych. W odniesieniu do ujmowania oczekiwanych strat kredytowych na aktywach finansowych zastępuje on Międzynarodowy Standard Rachunkowości (MSR) 39.
- (2) Komisja przyjęła MSSF 9 rozporządzeniem Komisji (UE) 2016/2067 ⁽⁴⁾. Zgodnie z tym rozporządzeniem instytucje kredytowe i firmy inwestycyjne (zwane dalej „instytucjami”) korzystające z MSSF przy sporządzaniu sprawozdań finansowych są zobowiązane do stosowania MSSF 9 wraz z rozpoczęciem swojego pierwszego roku obrotowego rozpoczynającego się dnia 1 stycznia 2018 r. lub później.
- (3) Stosowanie MSSF 9 może doprowadzić do nagłego znacznego zwiększenia rezerw na oczekiwane straty kredytowe, a co za tym idzie – do nagłego spadku kapitału podstawowego Tier I instytucji. Podczas gdy Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego analizuje obecnie regulacyjne podejście do rezerw na oczekiwane straty kredytowe w dłuższej perspektywie, w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 ⁽⁵⁾ należy wprowadzić rozwiązania przejściowe łagodzące potencjalny znaczący negatywny wpływ na kapitał podstawowy Tier I, wynikający z rachunkowości uwzględniającej oczekiwane straty kredytowe.
- (4) W rezolucji z dnia 6 października 2016 r. w sprawie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej: MSSF 9 ⁽⁶⁾ Parlament Europejski zaapelował o stopniowe wdrażanie, które zminimalizuje wpływ nowego modelu pomiaru utraty wartości w ramach MSSF 9.

⁽¹⁾ Opinia z dnia 8 listopada 2017 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

⁽²⁾ Dz.U. C 209 z 30.6.2017, s. 36.

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 30 listopada 2017 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 7 grudnia 2017 r.

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) 2016/2067 z dnia 22 listopada 2016 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1126/2008 przyjmujące określone międzynarodowe standardy rachunkowości zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1606/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej 9 (Dz.U. L 323 z 29.11.2016, s. 1).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1).

⁽⁶⁾ Dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym.

- (5) Jeżeli bilans otwarcia instytucji na dzień pierwszego zastosowania MSSF 9 odzwierciedla spadek kapitału podstawowego Tier I w wyniku zwiększonych rezerw na oczekiwane straty kredytowe, łącznie z odpisem na oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia z tytułu aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe, zgodnie z definicją w załączniku A do MSSF 9 jak określono w załączniku do rozporządzenia Komisji (WE) nr 1126/2008 ⁽¹⁾ (zwanym dalej „załącznikiem odnoszącym się do MSSF 9”), w porównaniu z bilansem zamknięcia na poprzedni dzień, w okresie przejściowym instytucja ta powinna mieć możliwość uwzględnienia w swoim kapitale podstawowym Tier I pewnej części zwiększonych rezerw na oczekiwane straty kredytowe. Ten okres przejściowy powinien trwać maksymalnie pięć lat i rozpoczynać się w 2018 r. Część rezerw na oczekiwane straty kredytowe, jaką można uwzględnić w kapitale podstawowym Tier I, powinna zmniejszać się z czasem do zera, tak by zapewnić pełne wdrożenie MSSF 9 w dniu następującym bezpośrednio po zakończeniu okresu przejściowego. Wpływ, jaki rezerwy na oczekiwane straty kredytowe wywierają na kapitał podstawowy Tier I, nie powinien być w pełni neutralizowany w okresie przejściowym.
- (6) Instytucje powinny podjąć decyzję co do stosowania tych rozwiązań przejściowych i odpowiednio poinformować o tym właściwy organ. W okresie przejściowym instytucja powinna mieć możliwość jednorazowego cofnięcia swojej pierwotnej decyzji, pod warunkiem uprzedniego uzyskania zezwolenia właściwego organu, który powinien zapewnić, by decyzja taka nie była motywowana względami arbitrażu regulacyjnego.
- (7) Ponieważ rezerwy na oczekiwane straty kredytowe powstałe po dniu, w którym instytucja po raz pierwszy zastosuje MSSF 9, mogą niespodziewanie wzrosnąć w wyniku pogorszenia się perspektyw makroekonomicznych, instytucjom należy w takim przypadku przyznać dodatkowe ulgi.
- (8) Instytucje, które zdecydują się na stosowanie rozwiązań przejściowych, powinny być zobowiązane do dostosowania obliczenia regulacyjnych wymogów kapitałowych, na które rezerwy na oczekiwane straty kredytowe mają bezpośredni wpływ, aby zapewnić, by nie uzyskiwały one nienależnych ulg w kapitale. Na przykład korekty z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego, za pomocą których obniżana jest wartość ekspozycji według metody standardowej w odniesieniu do ryzyka kredytowego, powinny być zmniejszane o współczynnik, który skutkuje zwiększeniem wartości ekspozycji. Pozwoliłoby to zapewnić, by instytucja nie korzystała zarówno ze wzrostu swojego kapitału podstawowego Tier I wynikającego z rozwiązań przejściowych, jak i z obniżonej wartości ekspozycji.
- (9) Instytucje, które zdecydują się na stosowanie określonych w niniejszym rozporządzeniu rozwiązań przejściowych związanych z MSSF 9, powinny podawać do wiadomości publicznej swoje fundusze własne, współczynniki kapitałowe, jak również wskaźnik dźwigni, zarówno z zastosowaniem, jak i bez zastosowania tych rozwiązań, aby umożliwić wszystkim zainteresowanym ocenę wpływu tych rozwiązań.
- (10) Należy również przewidzieć rozwiązania przejściowe do celów wyłączenia z limitu dużych ekspozycji, które można zastosować względem ekspozycji na dług niektórych podmiotów sektora publicznego państw członkowskich denominowany w walucie krajowej dowolnego państwa członkowskiego. Okres przejściowy powinien trwać trzy lata, począwszy od dnia 1 stycznia 2018 r., w odniesieniu do ekspozycji tego rodzaju powstałych w dniu 12 grudnia 2017 r. lub po tej dacie, podczas gdy tego rodzaju ekspozycje powstałe przed tym dniem powinny podlegać zasadzie ochrony praw nabytych i nadal korzystać z wyłączenia dotyczącego dużych ekspozycji.
- (11) Aby umożliwić stosowanie rozwiązań przejściowych określonych w niniejszym rozporządzeniu od dnia 1 stycznia 2018 r., niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
- (12) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (UE) nr 575/2013,

⁽¹⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1126/2008 z dnia 3 listopada 2008 r. przyjmujące określone międzynarodowe standardy rachunkowości zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1606/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 320 z 29.11.2008, s. 1).

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (UE) nr 575/2013 wprowadza się następujące zmiany:

1) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 473a

Wprowadzenie MSSF 9

1. W drodze odstępstwa od art. 50, oraz do zakończenia okresu przejściowego przewidzianego w ust. 6 niniejszego artykułu, następujące instytucje mogą uwzględnić w swoim kapitale podstawowym Tier I kwotę obliczoną zgodnie z niniejszym ustępem:

- a) instytucje, które sporządzają swoje sprawozdania finansowe zgodnie z międzynarodowymi standardami rachunkowości przyjętymi zgodnie z procedurą określoną w art. 6 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1606/2002;
- b) instytucje, które zgodnie z art. 24 ust. 2 niniejszego rozporządzenia dokonują wyceny aktywów i pozycji pozabilansowych oraz określają fundusze własne zgodnie z międzynarodowymi standardami rachunkowości przyjętymi zgodnie z procedurą określoną w art. 6 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1606/2002;
- c) instytucje, które dokonują wyceny aktywów i pozycji pozabilansowych zgodnie ze standardami rachunkowości na mocy dyrektywy 86/635/EWG i które stosują ten sam model oczekiwanych strat kredytowych co w przypadku międzynarodowych standardów rachunkowości przyjętych zgodnie z procedurą określoną w art. 6 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1606/2002.

Kwota, o której mowa w akapicie pierwszym, jest obliczana jako suma następujących elementów:

- a) w przypadku ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z częścią trzecią tytuł II rozdział 2 – kwoty (AB_{SA}) obliczonej według następującego wzoru:

$$AB_{SA} = (A_{2,SA} + A_{4,SA} - t) \cdot f$$

gdzie:

$A_{2,SA}$ = kwota obliczona zgodnie z ust. 2;

$A_{4,SA}$ = kwota obliczona zgodnie z ust. 4 na podstawie kwot obliczonych zgodnie z ust. 3;

f = mający zastosowanie współczynnik określony w ust. 6;

t = zwiększenie kapitału podstawowego Tier I wynikające z możliwości odliczenia od podatku kwot $A_{2,SA}$ oraz $A_{4,SA}$;

- b) w przypadku ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z częścią trzecią tytuł II rozdział 3 – kwoty (AB_{IRB}) obliczonej według następującego wzoru:

$$AB_{IRB} = (A_{2,IRB} + A_{4,IRB} - t) \cdot f$$

gdzie:

$A_{2,IRB}$ = kwota obliczona zgodnie z ust. 2 skorygowana zgodnie z ust. 5 lit. a);

$A_{4,IRB}$ = kwota obliczona zgodnie z ust. 4 na podstawie kwot obliczonych zgodnie z ust. 3, które skorygowano zgodnie z ust. 5 lit. b) i c);

f = mający zastosowanie współczynnik określony w ust. 6;

t = zwiększenie kapitału podstawowego Tier I wynikające z możliwości odliczenia od podatku kwot $A_{2,IRB}$ oraz $A_{4,IRB}$.

2. Instytucje obliczają kwoty $A_{2,SA}$ oraz $A_{2,IRB}$, o których mowa, odpowiednio, w ust. 1 akapit drugi lit. a) i b), które to wielkości odpowiadają większej z kwot, o których mowa w lit. a) i b) niniejszego ustępu, oddzielnie dla ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z częścią trzecią tytuł II rozdział 2 oraz dla ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z częścią trzecią tytuł II rozdział 3:

a) zero;

b) kwota obliczona zgodnie z ppkt (i) pomniejszona o kwotę obliczoną zgodnie z ppkt (ii):

(i) suma 12-miesięcznych oczekiwanych strat kredytowych określonych zgodnie z pkt 5.5.5 MSSF 9 określonych w załączniku do rozporządzenia Komisji (WE) nr 1126/2008 (zwanym dalej „załącznikiem odnoszącym się do MSSF 9”) oraz kwoty odpisu na oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia określonej zgodnie z pkt 5.5.3 załącznika odnoszącego się do MSSF 9 na dzień 1 stycznia 2018 r. lub w dniu pierwszego zastosowania MSSF 9;

(ii) łączna kwota odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości aktywów finansowych sklasyfikowanych jako pożyczki i należności, inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, zgodnie z definicją zawartą w pkt 9 MSR 39, inne niż instrumenty kapitałowe i jednostki uczestnictwa lub udziały w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania określona zgodnie z pkt 63, 64, 65, 67, 68 i 70 MSR 39 określonych w załączniku do rozporządzenia (WE) nr 1126/2008 na dzień 31 grudnia 2017 r. lub w dniu poprzedzającym dzień pierwszego zastosowania MSSF 9.

3. Instytucje obliczają kwotę, o którą kwota, o której mowa w lit. a), przekracza kwotę, o której mowa w lit. b), oddzielnie dla swoich ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z częścią trzecią tytuł II rozdział 2 oraz dla swoich ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z częścią trzecią tytuł II rozdział 3:

a) suma 12-miesięcznych oczekiwanych strat kredytowych określonych zgodnie z pkt 5.5.5 załącznika odnoszącego się do MSSF 9 oraz kwoty odpisu na oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia określonej zgodnie z pkt 5.5.3 załącznika odnoszącego się do MSSF 9, z wyłączeniem odpisu na oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia z tytułu aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe, zgodnie z definicją w załączniku A do załącznika odnoszącego się do MSSF 9 na dzień sprawozdawczy;

b) suma 12-miesięcznych oczekiwanych strat kredytowych określonych zgodnie z pkt 5.5.5 załącznika odnoszącego się do MSSF 9 oraz kwoty odpisu na oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia określonej zgodnie z pkt 5.5.3 załącznika odnoszącego się do MSSF 9, z wyłączeniem odpisu na oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia z tytułu aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe, zgodnie z definicją w załączniku A do załącznika odnoszącego się do MSSF 9 na dzień 1 stycznia 2018 r. lub w dniu pierwszego zastosowania MSSF 9.

4. W przypadku ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z częścią trzecią tytuł II rozdział 2, jeżeli kwota określona zgodnie z ust. 3 lit. a) przekracza kwotę określoną w ust. 3 lit. b), instytucje ustalają wartość $A_{4,SA}$ jako równą różnicy między tymi kwotami; w przeciwnym razie ustalają wartość $A_{4,SA}$ jako równą zero.

W przypadku ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z częścią trzecią tytuł II rozdział 3, jeżeli kwota określona zgodnie z ust. 3 lit. a), po zastosowaniu ust. 5 lit. b), przekracza kwotę dla tych ekspozycji określoną w ust. 3 lit. b), po zastosowaniu ust. 5 lit. c), instytucje ustalają wartość $A_{4,IRB}$ jako równą różnicy między tymi kwotami; w przeciwnym razie ustalają wartość $A_{4,IRB}$ jako równą zero.

5. W przypadku ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z częścią trzecią tytuł II rozdział 3 instytucje stosują ust. 2–4 w następujący sposób:

a) w przypadku obliczania $A_{2,IRB}$ instytucje zmniejszają każdą z kwot obliczonych zgodnie z ust. 2 lit. b) ppkt (i) oraz (ii) niniejszego artykułu o sumę kwot oczekiwanych strat obliczonych zgodnie z art. 158 ust. 5, 6 i 10 na dzień 31 grudnia 2017 r. lub w dniu poprzedzającym dzień pierwszego zastosowania MSSF 9. Jeżeli – w przypadku kwoty, o której mowa w ust. 2 lit. b) ppkt (i) niniejszego artykułu – obliczenie daje wynik ujemny, instytucje

ustalają wartość tej kwoty jako równą zero. Jeżeli – w przypadku kwoty, o której mowa w ust. 2 lit. b) ppkt (ii) niniejszego artykułu – obliczenie daje wynik ujemny, instytucje ustalają wartość tej kwoty jako równą zero;

- b) instytucje zastępują kwotę obliczoną zgodnie z ust. 3 lit. a) niniejszego artykułu sumą 12-miesięcznych oczekiwanych strat kredytowych określonych zgodnie z pkt 5.5.5 załącznika odnoszącego się do MSFF oraz kwoty odpisu na oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia określonej zgodnie z pkt 5.5.3 załącznika odnoszącego się do MSFF 9, z wyłączeniem odpisu na oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia z tytułu aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe, zgodnie z definicją w załączniku A do załącznika odnoszącego się do MSFF 9, pomniejszoną o sumę powiązanych kwot oczekiwanych strat z tytułu tych samych ekspozycji, które to kwoty obliczono zgodnie z art. 158 ust. 5, 6 i 10, na dzień sprawozdawczy. Jeżeli obliczenie daje wynik ujemny, instytucje ustalają wartość kwoty, o której mowa w ust. 3 lit. a) niniejszego artykułu, jako równą zero;
- c) instytucje zastępują kwotę obliczoną zgodnie z ust. 3 lit. b) niniejszego artykułu sumą 12-miesięcznych oczekiwanych strat kredytowych określonych zgodnie z pkt 5.5.5 załącznika odnoszącego się do MSFF 9 oraz kwoty odpisu na oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia określonej zgodnie z pkt 5.5.3 załącznika odnoszącego się do MSFF 9, z wyłączeniem odpisu na oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia z tytułu aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe, zgodnie z definicją w załączniku A do załącznika odnoszącego się do MSFF 9 na dzień 1 stycznia 2018 r. lub w dniu pierwszego zastosowania MSFF 9, pomniejszoną o sumę powiązanych kwot oczekiwanych strat z tytułu tych samych ekspozycji, które to kwoty obliczono zgodnie z art. 158 ust. 5, 6 i 10. Jeżeli obliczenie daje wynik ujemny, instytucje ustalają wartość kwoty, o której mowa w ust. 3 lit. b) niniejszego artykułu, jako równą zero.

6. Instytucje stosują następujące współczynniki do celów obliczenia kwot AB_{SA} i AB_{IRB} , o których mowa, odpowiednio, w ust. 1 akapit drugi lit. a) i b):

- a) 0,95 – w okresie od dnia 1 stycznia 2018 r. do dnia 31 grudnia 2018 r.;
- b) 0,85 – w okresie od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia 31 grudnia 2019 r.;
- c) 0,7 – w okresie od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 31 grudnia 2020 r.;
- d) 0,5 – w okresie od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2021 r.;
- e) 0,25 – w okresie od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r.

Instytucje, których rok obrotowy rozpoczyna się po dniu 1 stycznia 2018 r., lecz przed dniem 1 stycznia 2019 r., dostosowują daty określone w akapicie pierwszym lit. a)–e), tak by odpowiadały ich rokowi obrotowemu, zgłaszając takie dostosowane daty swojemu właściwemu organowi i podają je do wiadomości publicznej.

Instytucje, które zaczynają stosować standardy rachunkowości, o których mowa w ust. 1, w dniu 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie, stosują odpowiednie współczynniki zgodnie z akapitem pierwszym lit. b)–e), zaczynając od współczynnika odpowiadającego rokowi pierwszego zastosowania tych standardów rachunkowości.

7. Jeżeli instytucja uwzględniła w swoim kapitale podstawowym Tier I kwotę zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu, ponownie oblicza ona wszystkie wymogi określone w niniejszym rozporządzeniu i w dyrektywie 2013/36/UE, w których wykorzystano dowolną z następujących pozycji, nie biorąc pod uwagę skutków, jakie dla tych pozycji mają rezerwy na oczekiwane straty kredytowe, które uwzględniła ona w swoim kapitale podstawowym Tier I:

- a) kwotę aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego, którą odliczono od kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 36 ust. 1 lit. c) lub którym przypisano wagę ryzyka zgodnie z art. 48 ust. 4;

- b) wartość ekspozycji określoną zgodnie z art. 111 ust. 1, zgodnie z którym korekty z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego, o które pomniejsza się wartość ekspozycji, mnoży się przez następujący współczynnik korygujący (sf):

$$sf = 1 - (AB_{SA}/RA_{SA})$$

gdzie:

AB_{SA} = kwota obliczona zgodnie z ust. 1 akapit drugi lit. a);

RA_{SA} = łączna kwota korekt z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego;

- c) kwotę pozycji w Tier II obliczoną zgodnie z art. 62 lit. d).

8. W trakcie okresu, o którym mowa w ust. 6 niniejszego artykułu, oprócz podania do wiadomości publicznej informacji wymaganych w części ósmej, instytucje, które podjęły decyzję o stosowaniu rozwiązań przejściowych określonych w niniejszym artykule, podają do wiadomości publicznej kwoty funduszy własnych, kapitału podstawowego Tier I oraz kapitału Tier I, współczynnik kapitału podstawowego Tier I, współczynnik kapitału Tier I, łączny współczynnik kapitałowy oraz wskaźnik dźwigni, jakie miałyby zastosowanie, gdyby instytucje te nie stosowały niniejszego artykułu.

9. Instytucja podejmuje decyzję co do zastosowania rozwiązań określonych w niniejszym artykule w trakcie trwania okresu przejściowego oraz powiadamia właściwy organ o swojej decyzji do dnia 1 lutego 2018 r. Jeżeli instytucja otrzymała uprzednie zezwolenie właściwego organu, może w trakcie trwania okresu przejściowego jednorazowo cofnąć swoją pierwotną decyzję. Instytucje podają do wiadomości publicznej każdą decyzję podjętą zgodnie z niniejszym akapitem.

Instytucja, która podjęła decyzję o zastosowaniu rozwiązań przejściowych określonych w niniejszym artykule, może postanowić o niestosowaniu ust. 4; w takim przypadku powiadamia właściwy organ o swojej decyzji do dnia 1 lutego 2018 r. W takim przypadku instytucja ustala kwotę A_4 , o której mowa w ust. 1, jako równą zeru. Jeżeli instytucja otrzymała uprzednie zezwolenie właściwego organu, może w trakcie trwania okresu przejściowego jednorazowo cofnąć swoją pierwotną decyzję. Instytucje podają do wiadomości publicznej każdą decyzję podjętą zgodnie z niniejszym akapitem.

10. Zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 EUNB wydaje do dnia 30 czerwca 2018 r. wytyczne w sprawie ustanowionych w niniejszym artykule wymogów dotyczących podawania informacji do wiadomości publicznej.”;

- 2) w art. 493 dodaje się ustępy w brzmieniu:

„4. W drodze odstępstwa od art. 395 ust. 1 właściwe organy mogą zezwolić instytucjom na generowanie dowolnych ekspozycji wymienionych w ust. 5 niniejszego artykułu, które spełniają warunki określone w ust. 6 niniejszego artykułu, do następujących poziomów:

- a) 100 % kapitału Tier I instytucji do dnia 31 grudnia 2018 r.;
- b) 75 % kapitału Tier I instytucji do dnia 31 grudnia 2019 r.;
- c) 50 % kapitału Tier I instytucji do dnia 31 grudnia 2020 r.

Poziomy, o których mowa w akapicie pierwszym lit. a), b) i c), mają zastosowanie do wartości ekspozycji po uwzględnieniu skutku technik ograniczania ryzyka kredytowego zgodnie z art. 399–403.

5. Rozwiązania przejściowe określone w ust. 4 mają zastosowanie do następujących ekspozycji:

- a) składników aktywów stanowiących należności od rządów centralnych, banków centralnych lub podmiotów sektora publicznego państw członkowskich;

- b) składników aktywów stanowiących należności wyraźnie gwarantowane przez rządy centralne, banki centralne lub podmioty sektora publicznego państw członkowskich;
- c) innych ekspozycji wobec rządów centralnych, banków centralnych lub podmiotów sektora publicznego państw członkowskich, lub przez nie gwarantowanych;
- d) składników aktywów stanowiących należności od samorządów regionalnych lub władz lokalnych państw członkowskich traktowane jako ekspozycje wobec rządu centralnego zgodnie z art. 115 ust. 2;
- e) innych ekspozycji wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych państw członkowskich, lub przez nie gwarantowanych, traktowanych jako ekspozycje wobec rządu centralnego zgodnie z art. 115 ust. 2.

Do celów akapitu pierwszego lit. a), b) i c) rozwiązania przejściowe określone w ust. 4 niniejszego artykułu mają zastosowanie wyłącznie do składników aktywów i innych ekspozycji wobec podmiotów sektora publicznego, lub przez nie gwarantowanych, które są traktowane jako ekspozycje wobec rządu centralnego, samorządu regionalnego lub władz lokalnych zgodnie z art. 116 ust. 4. Jeżeli składniki aktywów i inne ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego, lub gwarantowane przez nie, traktowane jako ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych zgodnie z art. 116 ust. 4, rozwiązania przejściowe określone w ust. 4 niniejszego artykułu mają zastosowanie wyłącznie w przypadku, gdy ekspozycje wobec danego samorządu regionalnego lub władzy lokalnej traktuje się jako ekspozycje wobec rządu centralnego zgodnie z art. 115 ust. 2.

6. Rozwiązania przejściowe określone w ust. 4 niniejszego artykułu mają zastosowanie wyłącznie wtedy, gdy ekspozycja, o której mowa w ust. 5 niniejszego artykułu, spełnia wszystkie następujące warunki:

- a) ekspozycji przypisano by wagę ryzyka równą 0 % zgodnie z art. 495 ust. 2 w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2017 r.;
- b) ekspozycja powstała w dniu 12 grudnia 2017 r. lub po tej dacie.

7. Ekspozycja, o której mowa w ust. 5 niniejszego artykułu, powstała przed dniem 12 grudnia 2017 r., której w dniu 31 grudnia 2017 r. przypisano wagę ryzyka równą 0 % zgodnie z art. 495 ust. 2, jest wyłączona z zakresu stosowania art. 395 ust. 1.”.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2018 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 12 grudnia 2017 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

A. TAJANI

Przewodniczący

W imieniu Rady

M. MAASIKAS

Przewodniczący

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2017/2396**z dnia 13 grudnia 2017 r.****zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1316/2013 oraz (UE) 2015/1017 w odniesieniu do przedłużenia okresu obowiązywania Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych oraz wprowadzenia usprawnień technicznych dla tego Funduszu i Europejskiego Centrum Doradztwa Inwestycyjnego**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 172 i 173, art. 175 akapit trzeci oraz art. 182 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Od momentu przedstawienia w dniu 26 listopada 2014 r. komunikatu Komisji „Plan inwestycyjny dla Europy” (zwanego dalej „planem inwestycyjnym”) klimat dla rozwoju inwestycji poprawił się, wraca też zaufanie do europejskiej gospodarki i wzrostu. Unia odnotowuje obecnie czwarty rok umiarkowanego ożywienia gospodarczego, a produkt krajowy brutto osiągnął 2 % w 2015 r., stopy bezrobocia utrzymują się jednak na poziomie wyższym niż przed kryzysem. Kompleksowe działania zainicjowane wraz z powyższym planem inwestycyjnym zaczęły przynosić już konkretne rezultaty, mimo że nie można jeszcze oszacować całościowego wpływu, jaki Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS) wywiera na wzrost gospodarczy, gdyż skutki makroekonomiczne większych projektów inwestycyjnych nie mogą być natychmiastowe. Poziom inwestycji rósł stopniowo przez cały 2017 r., jednak tempo jest wciąż raczej wolne i utrzymuje się poniżej osiągniętych wcześniej poziomów.
- (2) Należy utrzymać ten pozytywny trend inwestycyjny i kontynuować wysiłki w celu przywrócenia długoterminowo trwałego poziomu inwestycji w taki sposób, aby wpływało to na gospodarkę realną. Mechanizmy przewidziane w planie inwestycyjnym są skuteczne i powinny zostać wzmocnione, tak aby nadal uruchamiać prywatne inwestycje w taki sposób, by wywołać znaczące skutki makroekonomiczne i przyczyniać się do tworzenia miejsc pracy w sektorach istotnych dla przyszłości Unii i wszędzie tam, gdzie utrzymują się niedoskonałości rynku lub nieoptymalne sytuacje w zakresie inwestycji.
- (3) W dniu 1 czerwca 2016 r. Komisja przedstawiła komunikat zatytułowany „Europa znów inwestuje – Wnioski z realizacji planu inwestycyjnego dla Europy”, w którym przedstawiono dotychczasowe osiągnięcia w ramach planu inwestycyjnego oraz planowane dalsze kroki, w tym przedłużenie okresu obowiązywania EFIS po zakończeniu początkowego trzyletniego okresu, rozwinięcie obszaru małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) zgodnie z istniejącymi ramami oraz wzmocnienie Europejskiego Centrum Doradztwa Inwestycyjnego (ECDI).
- (4) W dniu 11 listopada 2016 r. Europejski Trybunał Obrachunkowy przyjął opinię w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 1316/2013 oraz (UE) 2015/1017 i towarzyszącej oceny przeprowadzonej przez Komisję na mocy art. 18 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2015/1017 – zatytułowanej „EFIS: wstępny wniosek do dalszego opracowania i rozwinięcia”.

⁽¹⁾ Dz.U. C 75 z 10.3.2017, s. 57.⁽²⁾ Dz.U. C 185 z 9.6.2017, s. 62.⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 12 grudnia 2017 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 12 grudnia 2017 r.

- (5) EFIS – wdrażany i współfinansowany przez grupę Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) – jest pod względem ilościowym, na drodze do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest uruchomienie co najmniej 315 000 000 000 EUR na dodatkowe inwestycje w gospodarkę realną do połowy 2018 r. Szczególnie szybko reakcją rynku i zdolność absorpcji odnotowano w obszarze MŚP, w którym wyniki EFIS znacznie przerosły oczekiwania, również ze względu na wykorzystanie w początkowym okresie istniejących instrumentów oraz mandatów Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego (EFI) (mandat InnovFin SMEG Instrument gwarancji, COSME Instrument gwarancji kredytowych (LGF) oraz EBI zasobów kapitału ryzyka (RCR) na potrzeby przyspieszonego uruchomienia. W związku z tym w lipcu 2016 r. obszar MŚP zasilono kwotą 500 000 000 EUR zgodnie z obowiązującymi parametrami określonymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1017⁽¹⁾. Z uwagi na nadzwyczajne zapotrzebowanie rynkowe na finansowanie dla MŚP w ramach EFIS, większy udział finansowania ma zostać przeznaczony dla MŚP. W tym względzie 40 % zwiększonej zdolności EFIS do ponoszenia ryzyka powinno zostać przeznaczone na zwiększenie dostępu MŚP do finansowania.
- (6) W dniu 28 czerwca 2016 r. Rada Europejska stwierdziła, że plan inwestycyjny, w szczególności EFIS, już przyniósł konkretne rezultaty oraz stanowi też istotny krok mający pomóc uruchomić inwestycje prywatne, przy jednoczesnym inteligentnym wykorzystaniu ograniczonych zasobów budżetowych. Rada Europejska stwierdziła, że Komisja zamierzała wkrótce przedstawić wnioski dotyczące przyszłości EFIS, co do których istniałaby potrzeba przeanalizowania w trybie pilnym przez Parlament Europejski i Radę”.
- (7) EFIS został ustanowiony na początkowy okres trzech lat, a jego celem było uruchomienie co najmniej 315 000 000 000 EUR na inwestycje, aby w ten sposób wspierać cel w postaci promowania wzrostu gospodarczego i zatrudnienia. Dążenie do osiągnięcia głównego celu nie powinno jednak przeważać nad dodatkowością wybranych projektów. Unii zależy zatem nie tylko na przedłużeniu okresu inwestycyjnego i zwiększeniu zdolności finansowych EFIS, ale także na położeniu większego nacisku na dodatkowość. Przedłużenie obejmuje okres obowiązywania aktualnych wieloletnich ram finansowych i powinno zapewnić inwestycje o wartości co najmniej 500 000 000 000 EUR do 2020 r. Z myślą o dodatkowym zwiększeniu zasięgu EFIS oraz osiągnięciu celu podwojenia inwestycji także państwa członkowskie powinny priorytetowo potraktować tę kwestię.
- (8) EFIS i środki jego wdrażania nie mogą w pełni wykorzystać swojego potencjału, jeżeli zabraknie realizacji działań służących wzmocnieniu jednolitego rynku, tworzeniu sprzyjającego otoczenia biznesowego i realizacji trwałych reform strukturalnych zrównoważonych pod względem społecznym. Kluczowe znaczenie dla sukcesu EFIS mają też dobrze skonstruowane projekty stanowiące element planów inwestycyjno-rozwojowych na szczeblu państw członkowskich.
- (9) Na okres po 2020 r. Komisja zamierza przedstawić niezbędne wnioski w celu zapewnienia utrzymania strategicznych inwestycji na stabilnym poziomie. Każdy wniosek ustawodawczy powinien opierać się na wnioskach ze sprawozdania Komisji i z niezależnej oceny, łącznie z makroekonomiczną oceną użyteczności utrzymania systemu wspierania inwestycji. W tym sprawozdaniu i niezależnej ocenie należy też zbadać – w zakresie, w jakim jest to właściwe – stosowanie rozporządzenia (UE) 2015/1017 w wersji zmienionej niniejszym rozporządzeniem, w przedłużonym okresie wdrażania EFIS.
- (10) EFIS, o przedłużonym okresie obowiązywania na mocy niniejszego rozporządzenia, powinien reagować na utrzymujące się niedoskonałości rynku i nieoptymalne sytuacje w zakresie inwestycji i nadal dążyć przy zapewnieniu większej dodatkowości do uruchamiania finansowania z sektora prywatnego na potrzeby inwestycji kluczowych dla tworzenia w Europie miejsc pracy w przyszłości, w tym dla osób młodych, oraz dla wzrostu gospodarczego i konkurencyjności Europy. Takie inwestycje dotyczą inwestycji w obszarach energii, środowiska i działań w dziedzinie klimatu, kapitału społecznego i ludzkiego oraz powiązanej infrastruktury, opieki zdrowotnej, badań i innowacji, transportu transgranicznego i zrównoważonego, a także transformacji cyfrowej. Należy w szczególności zwiększyć wkład działań wspieranych z EFIS w osiąganie ambitnych celów Unii określonych na 21. sesji Konferencji Stron Ramowej Konwencji ONZ w sprawie zmiany klimatu (COP21) oraz w realizację zobowiązania Unii do

(¹) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1017 z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych, Europejskiego Centrum Doradztwa Inwestycyjnego i Europejskiego Portalu Projektów Inwestycyjnych oraz zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 1291/2013 i (UE) nr 1316/2013 – Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych (Dz.U. L 169 z 1.7.2015, s. 1).

ograniczenia emisji gazów cieplarnianych o 80 do 95 %. Aby wzmocnić element działań w dziedzinie klimatu w ramach EFIS, EBI powinien wykorzystać swoje doświadczenie jednego z największych na świecie dostawców finansowania działań w związku ze zmianą klimatu i użyć swojej nowoczesnej, uzgodnionej na szczeblu międzynarodowym metody do wiarygodnego wskazania komponentów projektów dotyczących działań w dziedzinie klimatu lub udziałów w kosztach. Projekty nie powinny być sztucznie konstruowane w taki sposób, aby mieścić się w zakresie definicji MŚP i małych spółek o średniej kapitalizacji. W coraz większym stopniu należy też uwzględniać priorytetowe projekty z zakresu połączeń międzysystemowych oraz projekty dotyczące efektywności energetycznej.

Ponadto wsparcie z EFIS dla autostrad należy ograniczyć do wspierania prywatnych lub publicznych inwestycji w transport w krajach objętych polityką spójności, w regionach słabiej rozwiniętych lub w projektach transportowych o charakterze transgranicznym lub w przypadku, gdy wsparcie to jest konieczne do zwiększenia, utrzymania i poprawy bezpieczeństwa drogowego, rozwoju urzędzeń z zakresu inteligentnych systemów transportowych, zagwarantowania integralności i standardów istniejących autostrad w ramach transeuropejskiej sieci transportowej, w szczególności bezpiecznych parkingów, stacji z alternatywnym czystym paliwem oraz systemów ładowania pojazdów elektrycznych, lub przyczynienia się do ukończenia transeuropejskiej sieci transportowej do 2030 r., zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1316/2013 ⁽¹⁾ i rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1315/2013 ⁽²⁾. W sektorze cyfrowym – w ramach ambitnej polityki Unii w dziedzinie gospodarki cyfrowej – należy wyznaczyć nowe cele dotyczące infrastruktury cyfrowej, aby zapewnić zlikwidowanie przepaści cyfrowej oraz zapewnić Unii pozycję globalnego pioniera w nowej epoce tzw. internetu rzeczy, technologii łańcucha bloków, cyberbezpieczeństwa i bezpieczeństwa sieci. Dla jasności należy wyraźnie stwierdzić, że – choć są one już kwalifikowalne – to projekty w dziedzinie rolnictwa, leśnictwa, rybołówstwa i akwakultury oraz innych elementów szerzej rozumianej biogospodarki należą do celów ogólnych kwalifikujących się do wsparcia z EFIS.

- (11) Sektor kultury i sektor kreatywny odgrywają jedną z kluczowych ról w procesie reindustrializacji Europy, stanowią siłę napędową wzrostu gospodarczego oraz mają strategiczne znaczenie dla zapoczątkowania innowacyjnego efektu mnożnikowego w innych sektorach przemysłu, takich jak turystyka, handel detaliczny i technologie cyfrowe. Uzupełniając program „Kreatywna Europa” ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1295/2013 ⁽³⁾ oraz systemu poręczeń na rzecz sektora kultury i sektora kreatywnego ustanowionego zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, EFIS powinien pomagać tym sektorom w przewyżczeniu braków kapitałowych poprzez zapewnianie im dodatkowego wsparcia w sposób komplementarny względem wsparcia z programu „Kreatywna Europa” oraz systemu poręczeń sektora kultury i sektora kreatywnego, tak aby umożliwić finansowanie większej liczby projektów obarczonych wysokim ryzykiem.
- (12) EFIS powinien wspierać także działania, w które zaangażowane są podmioty znajdujące się w Unii i które wykraczają poza granice Unii, jeśli działania te promują inwestycje w Unii, w szczególności jeśli zawierają elementy transgraniczne. ECDI powinno zapewniać aktywne wsparcie, żeby promować i pobudzać takie działania.
- (13) Należy wzmocnić na etapie wyboru projektów dodatkowość, która jest jedną z najważniejszych cech EFIS. W szczególności działania powinny kwalifikować się do uzyskania wsparcia z EFIS wyłącznie wtedy, gdy dotyczą wyraźnie zidentyfikowanych niedoskonałości rynku lub nieoptymalnych sytuacji w zakresie inwestycji. Działania w zakresie infrastruktury fizycznej w ramach obszaru infrastruktury i innowacji, łączące co najmniej dwa państwa członkowskie, w tym działania w zakresie e-infrastruktury, a w szczególności infrastruktury szerokopasmowej oraz usług niezbędnych do budowy, wdrażania, utrzymania lub eksploatacji takiej infrastruktury, powinny być uważane za wyraźnie wskazujące na dodatkowość, z uwagi na ich z natury duży poziom trudności i wysoką wartość dodaną dla Unii.
- (14) EFIS powinien być z reguły ukierunkowany na projekty o profilu ryzyka wyższym niż projekty wspierane w ramach zwykłej działalności EBI, a przy ocenie dodatkowości komitet inwestycyjny EFIS (zwany dalej „komitetem inwestycyjnym”) powinien uwzględniać ryzyka, które utrudniają inwestycje, takie jak ryzyka specyficzne dla danego kraju, sektora lub regionu oraz ryzyka związane z procesem innowacji, w szczególności w zakresie niesprawdzonych jeszcze technologii sprzyjających wzrostowi, zrównoważoności i wydajności.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1316/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające instrument „Łącząc Europę”, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 913/2010 oraz uchylające rozporządzenia (WE) nr 680/2007 i (WE) nr 67/2010 (Dz.U. L 348 z 20.12.2013, s. 129).

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1315/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie unijnych wytycznych dotyczących rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej i uchylające decyzję nr 661/2010/UE (Dz.U. L 348 z 20.12.2013, s. 1).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1295/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające program „Kreatywna Europa” (2014–2020) i uchylające decyzje nr 1718/2006/WE, nr 1855/2006/WE i nr 1041/2009/WE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 221).

- (15) Z myślą o zapewnieniu szerszego geograficznego zasięgu EFIS i zwiększeniu efektywności działania EFIS, należy promować działania mieszane lub łączone, będące połączeniem bezzwrotnych form wsparcia lub instrumentów finansowych z budżetu ogólnego Unii, takich jak europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne lub formy dostępne w ramach instrumentu „Łącząc Europę” (CEF) ustanowionego rozporządzeniem (UE) nr 1316/2013 oraz, programu „Horyzont 2020 - Program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji”, ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013 ⁽¹⁾, oraz finansowanie przez grupę EBI, w tym finansowanie z EBI w ramach EFIS, jak również przez innych inwestorów. Mieszanie lub łączenie źródeł finansowania ma na celu zwiększanie wartości dodanej wydatków Unii poprzez przyciągnięcie dodatkowych zasobów od inwestorów prywatnych oraz zapewnienie rentowności gospodarczej i opłacalności finansowej wspieranych działań. W tym celu równoległe z przedstawieniem wniosku Komisji w sprawie niniejszego rozporządzenia przesunięto środki w kwocie 1 000 000 000 EUR z komponentu instrumentu „Łącząc Europę” dotyczącego instrumentów finansowych CEF na rzecz komponentu tego instrumentu dotyczącego dotacji, aby ułatwić łączenie z EFIS. W tym celu w lutym 2017 r. z powodzeniem wystosowano zaproszenie do składania wniosków dotyczących łączenia. Dalsze 145 000 000 EUR przesuwa się do innych właściwych instrumentów, w szczególności tych dotyczących efektywności energetycznej. Niezbędne są dalsze działania w celu zapewnienia możliwości łatwego połączenia środków finansowych Unii i wsparcia z EFIS.

Chociaż Komisja opublikowała już konkretne wytyczne w tej sprawie, podejście do kwestii łączenia środków finansowych Unii i EFIS należy jeszcze dopracować, tak aby zwiększyć liczbę inwestycji korzystających z dźwigni finansowej, którą zapewnia łączenie środków finansowych Unii i EFIS, z uwzględnieniem możliwych zmian ustawodawczych. Aby zapewnić gospodarczą wydajność i adekwatny mechanizm dźwigni finansowej, takie łączenie finansowania nie powinno – co do zasady – przekraczać 90 % całkowitych kosztów projektu w przypadku najsłabiej rozwiniętych regionów i 80 % w przypadku wszystkich pozostałych regionów.

- (16) Aby zwiększyć absorpcję EFIS w regionach słabiej rozwiniętych i regionach w okresie przejściowym, należy rozszerzyć zakres celów ogólnych kwalifikujących się do wsparcia z EFIS. Projekty nadal podlegałyby analizie przez komitet inwestycyjny i musiałyby spełniać te same kryteria kwalifikowalności co przy wykorzystaniu gwarancji ustanowionych zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2015/1017 (zwanymi dalej „gwarancjami UE”), w tym zasadę dodatkowości. Zważywszy na to, że nie powinny istnieć żadne ograniczenia dotyczące wielkości projektów kwalifikujących się do wsparcia z EFIS, nie należy zniechęcać do ubiegania się o finansowanie z EFIS podmiotów realizujących projekty na małą skalę. Ponadto konieczne jest podjęcie dalszych działań w celu wzmocnienia pomocy technicznej i promocji EFIS w regionach słabiej rozwiniętych i regionach w okresie przejściowym.
- (17) Platformy inwestycyjne stanowią jedno z podstawowych narzędzi radzenia sobie z niedoskonałościami rynku, zwłaszcza w przypadku finansowania projektów wieloelementowych, regionalnych lub sektorowych, w tym projektów z zakresu efektywności energetycznej, a także projektów transgranicznych. Istotne jest także wspieranie partnerstw z krajowymi bankami lub instytucjami prorozwojowymi, również z myślą o tworzeniu platform inwestycyjnych. Ważną rolę w tym zakresie może odgrywać także współpraca z pośrednikami finansowymi. W tym kontekście EBI powinien, w stosownych przypadkach, zlecać ocenę, wybór i monitorowanie podprojektów na małą skalę pośrednikom finansowym lub zatwierdzonym kwalifikującym się platformom.
- (18) W przypadku zlecenia oceny, wyboru i monitorowania projektów na małą skalę pośrednikom finansowym lub zatwierdzonym kwalifikującym się platformom, komitet inwestycyjny nie powinien zachowywać prawa do zatwierdzenia wykorzystania gwarancji UE na podprojekty w ramach takich działań EBI z zakresu finansowania i inwestycji, jeżeli wkład z EFIS do takich podprojektów na małą skalę jest poniżej określonego progu. Rada kierownicza EFIS (zwana dalej „radą kierowniczą”) powinna, w stosownych przypadkach, zapewniać wytyczne dotyczące procedury, którą komitet inwestycyjny ma stosować na potrzeby oceny podprojektów powyżej tego progu.
- (19) Na cały okres inwestycyjny Unia powinna udzielić „gwarancji UE”, która w żadnym momencie nie powinna przekraczać 26 000 000 000 EUR, tak aby umożliwić EFIS wspieranie inwestycji, z czego maksymalnie 16 000 000 000 EUR powinno być dostępne przed dniem 6 lipca 2018 r.
- (20) Oczekuje się, że dzięki połączeniu gwarancji UE z kwotą 7 500 000 000 EUR, która ma być przekazana przez EBI, wsparcie z EFIS powinno wygenerować 100 000 000 000 EUR dodatkowych środków na inwestycje po stronie EBI i EFL. Oczekuje się, że kwota 100 000 000 000 EUR ze wsparcia EFIS powinna wygenerować co najmniej 500 000 000 000 EUR dodatkowych środków na inwestycje w realną gospodarkę do końca 2020 r.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) oraz uchylające decyzję nr 1982/2006/WE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 104).

- (21) Aby częściowo sfinansować wkład z budżetu ogólnego Unii na rzecz funduszu gwarancyjnego UE w celu dokonania dodatkowych inwestycji, należy dokonać przesunięcia z puli środków dostępnych dla instrumentu „Łącząc Europę”, przewidzianej w rozporządzeniu (UE) nr 1316/2013, jak również z dochodów i spłat pochodzących z dłużnego instrumentu finansowego w ramach instrumentu „Łącząc Europę” oraz z Europejskiego Funduszu na rzecz Energii, Zmiany Klimatu i Infrastruktury 2020 („funduszu Marguerite”). Przesunięcia z dochodów i spłat wymagają odstępstwa od art. 140 ust. 6 akapity drugi i trzeci rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 ⁽¹⁾ w celu zatwierdzenia wykorzystania odnośnych środków przez inny instrument.
- (22) Jak wskazują doświadczenia nabyte przy inwestycjach wspieranych z EFIS, kwotę docelową funduszu gwarancyjnego należy ustalić na 35 % łącznych zobowiązań z tytułu gwarancji UE, zapewniając tym odpowiedni poziom ochrony.
- (23) Zgodnie z nadzwyczajnym zapotrzebowaniem rynku na finansowanie dla MŚP w ramach EFIS, które prawdopodobnie się utrzyma, należy wzmocnić obszar EFIS dotyczący MŚP. Szczególną uwagę należy zwrócić na przedsiębiorstwa społeczne i usługi społeczne, m.in. przez rozwój i wdrażanie nowych instrumentów, które są adekwatne do potrzeb i specyfiki przedsiębiorstw społecznych i usług społecznych.
- (24) EBI oraz EFI powinny zapewnić, aby beneficjenci końcowi, w tym MŚP, wiedzieli o istnieniu wsparcia z EFIS, tak aby zwiększyć widoczność gwarancji UE. Wyraźne odniesienie do EFSI należy zaznaczyć w umowach w sprawie udzielenia wsparcia z EFIS.
- (25) W celu zwiększenia przejrzystości działań EFIS, komitet inwestycyjny powinien wyjaśniać w swoich decyzjach, które są podawane do wiadomości publicznej i ogólnodostępne, powody, dla których uważa, że danemu działaniu należy udzielić gwarancji UE, ze szczególnym uwzględnieniem zgodności z zasadą dodatkowości. Tabela wskaźników powinna zostać podana do wiadomości publicznej bezpośrednio po podpisaniu działania w ramach gwarancji UE. Publikacja nie powinna zawierać szczególnie chronionych informacji handlowych.
- (26) Z tabeli wskaźników należy korzystać – z zachowaniem pełnej zgodności z niniejszym rozporządzeniem i z rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2015/1558 ⁽²⁾ oraz z załącznikiem do niego – jako z niezależnego i przejrzystego narzędzia oceny stosowanego przez komitet inwestycyjny na potrzeby priorytetowego wykorzystania gwarancji UE na działania charakteryzujące się wyższą punktacją i wartością dodaną. EBI powinien obliczać punktację i wskaźniki w trybie *ex ante*, a po zakończeniu realizacji projektu monitorować jego wyniki.
- (27) Z myślą o udoskonaleniu oceny projektów, przy określaniu strategicznych kierunków działania EFIS rada kierownicza powinna ustalić minimalną punktację dla każdego filara tabeli wskaźników.
- (28) Stosowna polityka Unii wobec jurysdykcji niechętnych współpracy do celów podatkowych została określona w aktach prawnych Unii oraz w konkluzjach Rady, w szczególności w załączniku do konkluzji z dnia 8 listopada 2016 r., i wszelkich późniejszych aktualizacjach.
- (29) Badanie due diligence dotyczące działań EBI w zakresie finansowania i inwestycji na mocy niniejszego rozporządzenia powinno obejmować staranne sprawdzenie zgodności z mającym zastosowanie prawodawstwem Unii oraz uzgodnionymi normami międzynarodowymi i unijnymi w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz zwalczania finansowania terroryzmu, oszustw podatkowych i unikania opodatkowania. Ponadto, w kontekście sprawozdawczości EFIS, EBI powinien dostarczać informacje, z podziałem na poszczególne kraje, na temat zgodności działań EFIS z polityką EBI i EFI wobec jurysdykcji niechętnych współpracy jak również wykazem pośredników, z którymi EBI i EFI współpracują.
- (30) Należy wprowadzić pewne techniczne wyjaśnienia w odniesieniu do treści umowy w sprawie zarządzania EFIS, w sprawie udzielenia gwarancji UE oraz instrumentów objętych zakresem umowy, łącznie z pokryciem ryzyka kursu walutowego w niektórych sytuacjach. Umowę z EBI w sprawie zarządzania EFIS oraz w sprawie udzielenia gwarancji UE należy dostosować zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1).

⁽²⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/1558 z dnia 22 lipca 2015 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1017 poprzez ustanowienie tabeli wskaźników do celów stosowania gwarancji UE (Dz.U. L 244 z 19.9.2015, s. 20).

- (31) Niezależnie od celu ECDI zakładającego wykorzystanie istniejących struktur doradczych EBI i Komisji, oraz pełnienia przez nie w tym celu funkcji pojedynczego centrum doradztwa technicznego w dziedzinie finansowania projektów w Unii, należy wzmocnić ECDI, a jego działalność skoncentrować także na aktywnym przyczynianiu się do sektorowej i geograficznej dywersyfikacji EFIS, wspieraniu EBI i krajowych banków lub instytucji prorozwojowych w inicjowaniu i opracowywaniu działań, w szczególności w regionach słabiej rozwiniętych i regionach w okresie przejściowym, oraz, tam gdzie to konieczne, wspomaganie kształtowania popytu na wsparcie z EFIS. ECDI powinno dążyć do zawarcia co najmniej jednej umowy o współpracy z krajowym bankiem prorozwojowym lub krajową instytucją prorozwojową w każdym państwie członkowskim. W państwach członkowskich, w których nie istnieją krajowe banki lub instytucje prorozwojowe, ECDI powinno zapewnić, w stosownych przypadkach, i na wniosek danego państwa członkowskiego aktywne wsparcie doradcze w dziedzinie ustanowienia takiego banku lub takiej instytucji. ECDI powinno zwracać szczególną uwagę na wspieranie przygotowania projektów, w których uczestniczą co najmniej dwa państwa członkowskie, i projektów, które przyczyniają się do realizacji celów COP21. Powinno również aktywnie przyczyniać się do tworzenia platform inwestycyjnych i udzielać porad na temat łączenia EFIS z innymi źródłami unijnego finansowania. Tam, gdzie to konieczne, należy zapewnić lokalną obecność ECDI, z uwzględnieniem istniejących systemów wsparcia, tak aby zapewnić wymierną, proaktywną i dostosowaną do potrzeb pomoc w terenie.
- (32) Europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej jest oparty na szczegółowej analizie planów państw członkowskich dotyczących reform budżetowych, makroekonomicznych i strukturalnych; zapewnia im także zalecenia dla poszczególnych krajów. W związku z tym EBI powinien informować Komisję o swoich ustaleniach dotyczących barier i utrudnień dla inwestycji w państwach członkowskich, wykrywanych w trakcie realizacji działań inwestycyjnych objętych niniejszym rozporządzeniem. Komisja jest proszona o uwzględnianie tych ustaleń, między innymi w pracach podejmowanych przez nią w kontekście trzeciego filaru planu inwestycyjnego.
- (33) Aby zaradzić niedoskonałościom rynku i lukom rynkowym, pobudzić adekwatne dodatkowe inwestycje oraz promować równowagę geograficzną i regionalną działań wspieranych przez EFIS, konieczne jest zintegrowane i usprawnione podejście do realizacji celu zakładającego wspieranie wzrostu gospodarczego, zatrudnienia i inwestycji. Koszt finansowania EFIS powinien przyczynić się do osiągnięcia tych celów.
- (34) Aby promować cele inwestycyjne określone w rozporządzeniu (UE) 2015/1017, należy, w stosownych przypadkach, zachęcać do łączenia z istniejącymi środkami finansowymi w celu zapewnienia adekwatnych ułatwień w warunkach finansowania, w tym koszcie, działań EFIS.
- (35) W przypadkach, kiedy skrajne warunki na rynku finansowym uniemożliwiałyby realizację rentownego projektu lub kiedy zachodzi konieczność ułatwienia tworzenia platform inwestycyjnych lub finansowania projektów w sektorach lub obszarach doświadczających poważnych niedoskonałości rynku czy nieoptymalnej sytuacji inwestycyjnej, EBI i Komisja powinny wdrożyć zmiany, w szczególności w zakresie wynagrodzenia z tytułu gwarancji UE, tak aby przyczynić się do zmniejszenia kosztów finansowania działań ponoszonych przez beneficjenta finansowania z EBI w ramach EFIS, w celu ułatwienia realizacji tego działania. W razie potrzeby należy podejmować podobne wysiłki, aby zapewnić wsparcie EFIS projektów na małą skalę. Jeżeli wykorzystanie lokalnych lub regionalnych pośredników umożliwia ograniczenie kosztów finansowania z EFIS projektów na małą skalę, należy rozważyć również takie rozwiązanie.
- (36) Zważywszy na konieczność zapewnienia stabilności finansowej EFIS, wysiłki na rzecz obniżenia kosztów finansowania działań EFIS w okresach skrajnych warunków na rynku finansowym lub na rzecz ułatwienia tworzenia platform inwestycyjnych lub finansowania projektów w sektorach lub obszarach doświadczających poważnych niedoskonałości rynku czy nieoptymalnej sytuacji inwestycyjnej należy koordynować z innymi dostępnymi zasobami finansowymi Unii oraz instrumentami stosowanymi przez grupę EBI.
- (37) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (UE) nr 1316/2013 oraz rozporządzenie (UE) 2015/1017,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (UE) 2015/1017 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 2 pkt 4 lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) platformy transgraniczne, wielokrajowe, regionalne lub makroregionalne obejmujące partnerów z kilku państw członkowskich, regionów lub państw trzecich zainteresowanych projektami na danym obszarze geograficznym;”;

2) w art. 4 ust. 2 wprowadza się następujące zmiany:

a) w lit. a) wprowadza się następujące zmiany:

(i) ppkt (ii) otrzymuje brzmienie:

„(ii) kwoty, wynoszącej nie mniej niż 7 500 000 000 EUR w gwarancjach lub środkach pieniężnych, i warunków wkładu finansowego, który ma zostać przekazany przez EBI za pośrednictwem EFIS;”;

(ii) ppkt (iv) otrzymuje brzmienie:

„(iv) wyceny działań w ramach gwarancji UE, która musi być zgodna z polityką cenową EBI;”;

(iii) dodaje się podpunkt w brzmieniu:

„(v) procedur, które, bez uszczerbku dla Protokołu (nr 5) w sprawie statutu Europejskiego Banku Inwestycyjnego załączonego do TUE i TFUE oraz określonych w nim prerogatyw EBI, mają przyczynić się do ograniczenia kosztów finansowania działań ponoszonych przez beneficjenta finansowania EBI w ramach EFIS, w szczególności przez różnicowanie wynagrodzenia z tytułu gwarancji UE, kiedy jest to konieczne, w szczególności w sytuacjach, w których skrajne warunki na rynku finansowym uniemożliwiałyby realizację rentownego projektu, lub kiedy zachodzi konieczność ułatwienia tworzenia platform inwestycyjnych lub finansowania projektów w sektorach lub obszarach doświadczających poważnych niedoskonałości rynku czy nieoptymalnej sytuacji inwestycyjnej, w zakresie, w jakim nie wpływa to znacząco na niezbędne finansowanie zasilania funduszu gwarancyjnego;”;

b) lit. b) ppkt (iii) otrzymuje brzmienie:

„(iii) postanowienie stanowiące, że rada kierownicza ma podejmować decyzje zgodnie z procedurą określoną w art. 7 ust. 3;”;

c) lit. c) ppkt (i) otrzymuje brzmienie:

„(i) zgodnie z art. 11, szczegółowych zasad udzielania gwarancji UE, w tym metod objęcia gwarancją i zdefiniowanych w niej limitów dla portfeli poszczególnych rodzajów instrumentów oraz odnośnych zdarzeń powodujących ewentualne uruchomienie gwarancji UE;”;

3) art. 5 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Na użytek niniejszego rozporządzenia »dodatkowość« oznacza wsparcie przez EFIS na rzecz działań, które służą zaradzeniu niedoskonałościom rynku lub nieoptymalnym sytuacjom w zakresie inwestycji i które nie mogłyby zostać przeprowadzone w okresie, w którym można skorzystać z gwarancji UE, lub nie w takim samym zakresie przez EBI, EFI lub w oparciu o istniejące unijne instrumenty finansowe, bez wsparcia ze strony EFIS. Projekty wspierane przez EFIS muszą wspierać ogólne cele określone w art. 9 ust. 2, muszą dążyć do tworzenia miejsc pracy i do trwałego wzrostu oraz muszą co do zasady charakteryzować się wyższym profilem ryzyka niż projekty wspierane poprzez zwykłe działania EBI, a portfel EFIS musi ogólnie charakteryzować się wyższym profilem ryzyka niż portfel inwestycji wspieranych przez EBI w ramach jego zwykłej polityki inwestycyjnej przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.;

Aby lepiej zaradzić niedoskonałościom rynku lub nieoptymalnym sytuacjom w zakresie inwestycji oraz żeby ułatwić w szczególności wykorzystanie platform inwestycyjnych do projektów na małą skalę, co pozwoli zapewnić komplementarność, a tym samym uniknąć wypierania uczestników tego samego rynku, działania specjalne EBI wspierane przez EFIS, optymalnie i jeżeli jest to należycie uzasadnione:

a) wykazują cechy podporządkowania, w tym zajmowanie podrzędnej pozycji względem innych inwestorów;

b) uczestniczą w instrumentach opartych na podziale ryzyka;

c) wykazują cechy transgraniczne;

d) są narażone na szczególne ryzyka; lub

e) wykazują inne cechy szczegółowo opisane w sekcji 3 lit. d) załącznika II.

Bez uszczerbku dla wymogu spełnienia definicji dodatkowości określonej w akapicie pierwszym, poniższe elementy w wyraźny sposób świadczą o dodatkowości:

- projekty obciążone ryzykiem odpowiadającym działaniom specjalnym EBI, zgodnie z definicją w art. 16 statutu EBI, zwłaszcza jeśli projekty te pociągają za sobą ryzyka szczególne dla danego kraju, sektora lub regionu, w szczególności w regionach słabiej rozwiniętych i regionach w okresie przejściowym, lub jeśli projekty takie obciążone są ryzykami związanymi z innowacjami, w szczególności w niesprawdzonych jeszcze technologiach sprzyjających wzrostowi, zrównoważoności i wydajności;
- projekty obejmujące infrastrukturę fizyczną, w tym e-infrastrukturę, łączącą co najmniej dwa państwa członkowskie lub obejmujące rozbudowę takiej infrastruktury lub rozszerzenie usług związanych z taką infrastrukturą z jednego państwa członkowskiego na co najmniej jedno państwo członkowskie”;

4) w art. 6 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 zdanie wprowadzające otrzymuje brzmienie:

„Umowa w sprawie EFIS stanowi, że EFIS ma wspierać projekty, które służą zaradzeniu niedoskonałościom rynku lub nieoptymalnym sytuacjom w zakresie inwestycji i które”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Nie ogranicza się rozmiaru projektów kwalifikujących się do wsparcia z EFIS dla działań prowadzonych przez EBI lub EFI poprzez pośredników finansowych. W celu zapewnienia, by wsparcie EFIS obejmowało również projekty na małą skalę, EBI i EFI tam, gdzie to konieczne i w możliwym zakresie, rozszerzają współpracę z krajowymi bankami lub instytucjami prorozwojowymi i wspierają istniejące możliwości, w tym ułatwiając tworzenie platform inwestycyjnych.”;

5) w art. 7 wprowadza się następujące zmiany:

a) dodaje się następujący ustęp:

„1a. Wszystkie instytucje i organy uczestniczące w strukturach zarządzania EFIS dążą do zapewnienia równowagi płci w odpowiednich organach zarządzających EFIS.”;

b) w ust. 3 akapit pierwszy i drugi otrzymują brzmienie:

„3. Rada kierownicza składa się z pięciu członków: trzech powołanych przez Komisję, jednego przez EBI i jednego eksperta powołanego jako członka bez prawa głosu przez Parlament Europejski. Ekspert ten nie zwraca się o wytyczne ani nie przyjmuje wytycznych od instytucji, organów i jednostek organizacyjnych Unii, rządów państw członkowskich ani żadnych innych organów publicznych lub prywatnych, i działa w pełni niezależnie. Ekspert wykonuje swoje obowiązki w sposób bezstronny i w interesie EFIS.

Rada kierownicza wybiera spośród swoich członków posiadających prawo głosu przewodniczącego na trzyletnią kadencję, odnawialną jednokrotnie. Rada kierownicza omawia stanowiska wszystkich członków i uwzględnia je w jak największym stopniu. Jeżeli członkowie nie mogą ustalić wspólnego stanowiska, rada kierownicza podejmuje decyzje w drodze jednogłośnego głosowania wśród członków posiadających prawo głosu. Protokoły z posiedzeń rady kierowniczej zawierają merytoryczne opisy stanowisk wszystkich jej członków.

Szczegółowe protokoły z posiedzeń rady kierowniczej są publikowane bezpośrednio po ich zatwierdzeniu przez radę kierowniczą. O publikacji niezwłocznie powiadamia się Parlament Europejski.”;

c) ust. 5 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Dyrektora zarządzającego wspomaga w wykonywaniu jego zadań zastępca dyrektora zarządzającego. Dyrektor zarządzający i zastępca dyrektora zarządzającego uczestniczą w posiedzeniach rady kierowniczej w charakterze obserwatorów. Dyrektor zarządzający składa radzie kierowniczej kwartalne sprawozdania z działalności EFIS.”;

d) w ust. 8 akapit trzeci wprowadza się następujące zmiany:

(i) lit. e) otrzymuje brzmienie:

„(e) działania w dziedzinie klimatu, ochrona środowiska i zarządzanie środowiskiem”;

(ii) dodaje się następującą literę:

„l) zrównoważone rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo, akwakulturę i inne elementy szerzej rozumianej biogospodarki.”;

e) w ust. 10 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Każdy członek komitetu inwestycyjnego przekazuje niezwłocznie radzie kierowniczej, dyrektorowi zarządzającemu i zastępcy dyrektora zarządzającego wszelkie informacje niezbędne do stałego weryfikowania niewystępowania konfliktu interesów.”;

f) w ust. 11 dodaje się następujące zdanie:

„Dyrektor zarządzający odpowiada za poinformowanie rady kierowniczej o wszelkich tego typu naruszeniach, o których się dowie, i jest odpowiedzialny za proponowanie i monitorowanie odpowiednich działań. Dyrektor zarządzający wypełnia swój obowiązek dochowania należytej staranności w odniesieniu do potencjalnych konfliktów interesów dotyczących wszystkich członków komitetu inwestycyjnego.”;

g) w ust. 12 wprowadza się następujące zmiany:

(i) akapit drugi zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Decyzje zatwierdzające wykorzystanie gwarancji UE są podawane do wiadomości publicznej i udostępniane oraz zawierają uzasadnienie decyzji, ze szczególnym uwzględnieniem zgodności z zasadą dodatkowości. Muszą one również odnosić się do globalnej oceny wynikającej z tabeli wskaźników, o której mowa w ust. 14. Publikacja nie może zawierać szczególnie chronionych informacji handlowych. Podejmując decyzję, komitet inwestycyjny opiera się na dokumentacji dostarczonej przez EBI.

Tabela wskaźników, będąca narzędziem stosowanym przez komitet inwestycyjny do priorytetowego wykorzystywania gwarancji UE na działania charakteryzujące się wyższą punkcją i wartością dodaną, staje się publicznie dostępna po podpisaniu projektu. Publikacja nie może zawierać szczególnie chronionych informacji handlowych.

EBI – na wniosek i z zastrzeżeniem ścisłych wymogów poufności – przekazuje Parlamentowi Europejskiemu te fragmenty decyzji komitetu inwestycyjnego, które są szczególnie chronionymi informacjami handlowymi.”;

(ii) akapit trzeci otrzymuje brzmienie:

„Dwa razy w roku EBI przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Komisji wykaz wszystkich decyzji komitetu inwestycyjnego, a także tabele wskaźników dotyczące wszystkich tych decyzji. Przedłożenie tych danych podlega ścisłym wymogom poufności.”;

h) ust. 14 otrzymuje brzmienie:

„14. Komisja jest uprawniona do przyjmowania zgodnie z art. 23 ust. 1–3 i ust. 5 aktów delegowanych w celu uzupełniania niniejszego rozporządzenia poprzez ustanowienie tabeli wskaźników, które mają być stosowane przez komitet inwestycyjny celem zapewnienia niezależnej i przejrzystej oceny potencjalnego i faktycznego wykorzystania gwarancji UE. Takie akty delegowane przygotowywane są w ścisłym dialogu z EBI.

Rada kierownicza ustala, jako część strategicznych kierunków działania EFIS, minimalną punkcję dla każdego filara tabeli wskaźników z myślą o udoskonaleniu oceny projektów.

Na wniosek EBI rada kierownicza może zezwolić komitetowi inwestycyjnemu na przeanalizowanie projektu, którego wynik w którymkolwiek z filarów jest niższy od punkcji minimalnej, jeżeli globalna ocena zawarta w tabeli wskaźników wykaże, że dane działanie związane z tym projektem zaradziłoby poważnej niedoskonałości rynku albo charakteryzuje się wysokim poziomem dodatkowości.”;

6) w art. 9 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 2 wprowadza się następujące zmiany:

(i) część wprowadzająca otrzymuje brzmienie:

„2. Gwarancja UE udzielana jest w odniesieniu do działań EBI w zakresie finansowania i inwestycji zatwierdzonych przez komitet inwestycyjny, lub w odniesieniu do finansowania lub gwarancji na rzecz EFI na potrzeby prowadzenia przez EBI działań w zakresie finansowania i inwestycji zgodnie z art. 11 ust. 3.

W stosownych przypadkach EBI zleca ocenę, wybór i monitorowanie podprojektów na małą skalę pośrednikom finansowym lub zatwierdzonym kwalifikującym się platformom, w szczególności platformom inwestycyjnym oraz krajowym bankom lub instytucjom prorozwojowym, aby zwiększyć i ułatwić dostęp do finansowania dla projektów na małą skalę. Niezależnie od ust. 5 akapit trzeci niniejszego artykułu komitet inwestycyjny nie zachowuje prawa do zatwierdzania wykorzystania gwarancji UE na podprojekty zlecane pośrednikom finansowym lub zatwierdzonym kwalifikującym się platformom, jeżeli wkład z EFIS w takie podprojekty jest mniejszy niż 3 000 000 EUR. W razie potrzeby rada kierownicza dostarcza wytyczne dotyczące procedury, za pomocą której komitet inwestycyjny ma podjąć decyzję w sprawie wykorzystania gwarancji UE na podprojekty, w przypadku których wkład z EFIS wynosi 3 000 000 EUR lub więcej.

Odnośne działania muszą być zgodne z politykami Unii i wspierać co najmniej jeden z następujących celów ogólnych:";

(ii) w lit. c) dodaje się następujący podpunkt:

„(iv) projekty na rzecz infrastruktury kolejowej, inne projekty kolejowe oraz porty morskie;"

(iii) w lit. e) dodaje się następujące podpunkty:

„(ia) technologię łańcucha bloków;

(ib) internet rzeczy;

(ic) infrastrukturę z zakresu cyberbezpieczeństwa i ochrony sieci;"

(iv) w lit. g) wprowadza się następujące zmiany:

— ppkt (ii) otrzymuje brzmienie:

„(ii) sektor kultury i sektor kreatywny, w których dozwolone mają być specyficzne dla tych sektorów mechanizmy finansowe dzięki interakcji z programem „Kreatywna Europa” ustanowionym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1295/2013 (*) i systemem poręczeń na rzecz sektora kultury i sektora kreatywnego, w celu zapewnienia takich pożyczek w tych sektorach, jakie będą adekwatne do założonych celów;

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1295/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające program „Kreatywna Europa” (2014–2020) i uchylające decyzje nr 1718/2006/WE, nr 1855/2006/WE i nr 1041/2009/WE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 221).";

— ppkt (v) otrzymuje brzmienie:

„(v) infrastrukturę społeczną, usługi społeczne oraz gospodarkę społeczną i solidarną;"

(v) dodaje się następujące litery:

„h) zrównoważone rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo, akwakulturę i inne elementy szerzej rozumianej biogospodarki;

(i) w granicach wymogów niniejszego rozporządzenia, w przypadku regionów słabiej rozwiniętych i regionów w okresie przejściowym, wymienionych, odpowiednio, w załącznikach I i II do decyzji wykonawczej Komisji 2014/99/UE (*) – inne sektory przemysłu i usługi kwalifikujące się do wsparcia EBI.

(*) Decyzja wykonawcza Komisji 2014/99/UE z dnia 18 lutego 2014 r. ustanawiająca wykaz regionów kwalifikujących się do finansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego oraz państw członkowskich kwalifikujących się do finansowania z Funduszu Spójności w latach 2014–2020 (Dz.U. L 50 z 20.2.2014, s. 22).";

(vi) dodaje się następujący akapit:

„Uznając fakt, że EFIS kieruje się zapotrzebowaniem rynku, EBI dąży do tego, aby co najmniej 40 % finansowania z EFIS w ramach obszaru infrastruktury i innowacji wspierało projekty zawierające komponenty, które przyczyniają się do działań w dziedzinie klimatu, zgodnie z zobowiązaniami podjętymi podczas 21. sesji Konferencji Stron Ramowej Konwencji ONZ w sprawie zmiany klimatu (COP21). W tym obliczeniu nie uwzględnia się finansowania z EFIS dla MŚP i małych spółek o średniej kapitalizacji. EBI stosuje swoją uzgodnioną na szczeblu międzynarodowym metodę do wskazania tych komponentów projektów dotyczących działań w dziedzinie klimatu lub udziałów w kosztach. Rada kierownicza przedkłada, gdy jest to konieczne, szczegółowe wytyczne dotyczące tej kwestii.";

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Okres inwestycyjny, w którym gwarancja UE może zostać udzielona na potrzeby wsparcia działań w zakresie finansowania i inwestycji objętych niniejszym rozporządzeniem, trwa do:

a) dnia 31 grudnia 2020 r. – dla działań EBI, w przypadku których umowa między EBI a beneficjentem lub pośrednikiem finansowym została podpisana do dnia 31 grudnia 2022 r.;

b) dnia 31 grudnia 2020 r. – dla działań EFI, w przypadku których umowa między EFI a pośrednikiem finansowym została podpisana do dnia 31 grudnia 2022 r.”;

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Gdy jest to konieczne i w możliwym zakresie, EBI współpracuje z krajowymi bankami lub instytucjami prorozwojowymi oraz z platformami inwestycyjnymi.”;

d) w ust. 5 akapit trzeci otrzymuje brzmienie:

„Komitet inwestycyjny może podjąć decyzję o zachowaniu prawa do zatwierdzania nowych projektów przedstawianych przez pośredników finansowych lub w ramach zatwierdzonych kwalifikujących się platform.”;

7) art. 10 ust. 2 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) pożyczki EBI, gwarancje, kontrgwarancje, instrumenty rynku kapitałowego, wszelkie inne formy finansowania lub instrumenty wsparcia jakości kredytowej, w tym dług podporządkowany, udziały kapitałowe lub quasi-kapitałowe, w tym na rzecz krajowych banków lub instytucji prorozwojowych, platform lub funduszy inwestycyjnych”;

8) w art. 11 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kwota gwarancji UE nie może w żadnym momencie przekraczać 26 000 000 000 EUR, z czego część może zostać przydzielona na finansowanie lub gwarancje EBI na rzecz EFI zgodnie z ust. 3. Łączne płatności netto z budżetu ogólnego Unii dokonane w ramach gwarancji UE nie mogą przekroczyć kwoty 26 000 000 000 EUR i 16 000 000 000 EUR przed dniem 6 lipca 2018 r.”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Gdy EBI zapewnia finansowanie lub gwarancje na rzecz EFI w celu prowadzenia działań EBI w zakresie finansowania i inwestycji, gwarancja UE stanowi pełną gwarancję dla takiego finansowania lub takich gwarancji do maksymalnego wstępnego limitu w wysokości 6 500 000 000 EUR, pod warunkiem stopniowego przekazania przez EBI kwoty finansowania lub gwarancji w wysokości co najmniej 4 000 000 000 EUR bez pokrycia gwarancją UE. Bez uszczerbku dla ust. 1 rada kierownicza może, w odpowiednich przypadkach, dostosować limit w wysokości 6 500 000 000 EUR do maksymalnej kwoty 9 000 000 000 EUR, nie nakładając na EBI obowiązku dostosowania kwot powyżej 4 000 000 000 EUR”;

c) ust. 6 lit. a) i b) otrzymują brzmienie:

„a) w przypadku instrumentów dłużnych, o których mowa w art. 10 ust. 2 lit. a):

(i) kwoty głównej i wszystkich odsetek oraz kwot należnych na rzecz EBI, lecz przez niego nieotrzymanych zgodnie z warunkami działań w zakresie finansowania do momentu zdarzenia niewykonania zobowiązania; w odniesieniu do długu podporządkowanego, odroczenie, redukcję lub wymagane umorzenie uznaje się za zdarzenie niewykonania zobowiązania;

(ii) straty wynikające z wahań kursów walut innych niż euro na rynkach, na których możliwości długoterminowego zabezpieczenia są ograniczone;

b) w przypadku inwestycji kapitałowych lub quasi-kapitałowych, o których mowa w art. 10 ust. 2 lit. a) – zainwestowanych kwot i powiązanych z nimi kosztów finansowania oraz strat wynikających z wahań kursów walut innych niż euro”;

9) w art. 12 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Wpłaty do funduszu gwarancyjnego, o których mowa w ust. 2, wykorzystywane są do osiągnięcia odpowiedniego poziomu środków (zwanego dalej „kwotą docelową”), odzwierciedlającego łączne zobowiązania z tytułu gwarancji UE. Kwotę docelową ustala się na 35 % łącznych zobowiązań z tytułu gwarancji UE.”;

b) ust. 7-10 otrzymują brzmienie:

„7. Począwszy od dnia 1 lipca 2018 r., jeśli w wyniku uruchomienia gwarancji UE wysokość funduszu gwarancyjnego spadnie poniżej 50 % kwoty docelowej lub ocena ryzyka przeprowadzona przez Komisję wskaże, że mogłaby ona spaść poniżej tego poziomu w ciągu roku, Komisja przedkłada sprawozdanie w sprawie wszelkich wyjątkowych środków, które mogłyby być niezbędne.

8. Po uruchomieniu gwarancji UE wpłaty do funduszu gwarancyjnego przewidziane w ust. 2 lit. b) id) niniejszego artykułu powyżej kwoty docelowej są wykorzystywane, w ramach okresu inwestycyjnego ustanowionego w art. 9, do przywrócenia gwarancji UE do pełnej wysokości.

9. Wpłaty do funduszu gwarancyjnego przewidziane w ust. 2 lit. c) są wykorzystywane do przywrócenia gwarancji UE do pełnej wysokości.

10. Jeżeli gwarancja UE zostanie przywrócona do pełnej wysokości 26 000 000 000 EUR, każda kwota w funduszu gwarancyjnym przewyższająca kwotę docelową zostaje wpłacona do budżetu ogólnego Unii jako wewnętrzny dochód przeznaczony na określony cel zgodnie z art. 21 ust. 4 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 966/2012 w odniesieniu do wszelkich linii budżetowych, które mogłyby zostać wykorzystane jako źródło przegrupowania środków do funduszu gwarancyjnego.”;

10) w art. 14 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:

(i) w akapicie pierwszym zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Obejmuje to zapewnienie ukierunkowanego wsparcia dotyczącego wykorzystania pomocy technicznej na potrzeby konstruowania projektów, wykorzystania innowacyjnych instrumentów finansowych, wykorzystania partnerstw publiczno-prywatnych oraz dostarczanie informacji, stosownie do sytuacji, na temat odnośnych kwestii związanych z prawem Unii, z uwzględnieniem specyfiki i potrzeb państw członkowskich, w których rynki finansowe są słabiej rozwinięte, a także sytuacji w poszczególnych sektorach.”;

(ii) w akapicie drugim dodaje się następujące zdanie:

„Wspiera ono także przygotowanie projektów dotyczących działań w dziedzinie klimatu i gospodarki o obiegu zamkniętym lub elementów takich projektów, w szczególności w kontekście COP21, przygotowanie projektów w sektorze cyfrowym, a także przygotowanie projektów, o których mowa w art. 5 ust. 1 akapit trzeci, tiret drugie.”;

b) w ust. 2 wprowadza się następujące zmiany:

(i) lit. c) otrzymuje brzmienie:

„c) maksymalne wykorzystanie wiedzy lokalnej w celu ułatwienia wsparcia z EFIS w całej Unii oraz aktywne przyczynianie się w miarę możliwości do osiągnięcia celu sektorowej i geograficznej dywersyfikacji EFIS, o której mowa w sekcji 8 załącznika II, poprzez wspieranie EBI oraz krajowych banków lub instytucji prorozwojowych w inicjowaniu i rozwijaniu działań, w szczególności w regionach słabiej rozwiniętych i regionach w okresie przejściowym, a także gdy to konieczne poprzez wspomaganie kształtowania popytu na wsparcie EFIS”;

(ii) lit. e) otrzymuje brzmienie:

„e) świadczenie proaktywnego wsparcia doradczego – w razie konieczności, z zapewnieniem obecności na miejscu – w zakresie tworzenia platform inwestycyjnych, w szczególności transgranicznych i makroregionalnych platform inwestycyjnych, w których uczestniczy kilka państw członkowskich lub regionów”;

(iii) dodaje się następującą literę:

„f) wykorzystanie możliwości przyciągania i finansowania projektów na małą skalę, w tym za pośrednictwem platform inwestycyjnych;

g) zapewnianie doradztwa w zakresie łączenia EFIS z innymi źródłami unijnego finansowania (takimi jak europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne, program „Horyzont 2020” oraz instrument „Łącząc Europę” ustanowiony rozporządzeniem (UE) nr 1316/2013 w celu rozwiązywania praktycznych problemów związanych ze stosowaniem takich łączonych źródeł finansowania;

h) świadczenie proaktywnego wsparcia w celu promowania działań, o których mowa w art. 8 akapit pierwszy lit. b), oraz zachęcania do nich.”;

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Aby zrealizować cel, o którym mowa w ust. 1, i ułatwiać udzielanie wsparcia doradczego na szczeblu lokalnym, ECDI dąży do wykorzystania wiedzy fachowej EBI, Komisji, krajowych banków lub instytucji prorozwojowych oraz instytucji zarządzających europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi.”;

d) dodaje się następujący ustęp:

„5a. EBI proponuje promotorom projektów ubiegającym się o finansowanie z EBI, w tym w szczególności projektów na małą skalę, skierowanie tych projektów do ECDI w celu usprawnienia, w stosownych przypadkach, przygotowania ich projektów lub umożliwienia dokonania oceny możliwości połączenia projektów za pośrednictwem platform inwestycyjnych. Informuje również promotorów projektów, którym odmówiono finansowania z EBI lub których dotyczy luka w finansowaniu pomimo ewentualnego dofinansowania z EBI, o możliwości umieszczenia ich projektów na Europejskim portalu projektów inwestycyjnych.”;

e) w ust. 6 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Współpraca między, z jednej strony, ECDI, a z drugiej strony – krajowym bankiem prorozwojowym lub krajową instytucją prorozwojową, międzynarodową instytucją finansową lub instytucją lub organem zarządzającym, w tym działającymi w charakterze krajowego doradcy, które mają doświadczenie odpowiednie z punktu widzenia ECDI, może przyjąć postać partnerstwa umownego. ECDI dąży do zawarcia co najmniej jednej umowy o współpracy z krajowym bankiem prorozwojowym lub krajową instytucją prorozwojową w każdym państwie członkowskim. W państwach członkowskich, w których nie istnieją krajowe banki lub instytucje prorozwojowe, ECDI zapewnia, w stosownych przypadkach, i na wniosek danego państwa członkowskiego aktywne wsparcie doradcze w dziedzinie ustanowienia takiego banku lub takiej instytucji.”;

f) dodaje się następujący ustęp:

„6a. Aby rozwinąć szeroki zasięg geograficzny usług doradczych w całej Unii oraz z powodzeniem upowszechnić wiedzę o EFIS na szczeblu lokalnym, zapewnia się lokalną obecność ECDI tam, gdzie jest to konieczne, z uwzględnieniem istniejących systemów wsparcia, w celu udzielania na miejscu wymiernej, proaktywnej i dostosowanej do potrzeb pomocy. Lokalną obecność ECDI ustanawia się w szczególności w tych państwach członkowskich lub regionach, które napotyka trudności z opracowywaniem projektów w ramach EFIS. ECDI wspomaga transfer wiedzy na szczebel regionalny i lokalny w celu zbudowania regionalnych i lokalnych zdolności i wiedzy fachowej.”;

g) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Z budżetu ogólnego Unii udostępnia się roczną kwotę odniesienia w wysokości 20 000 000 EUR jako udział w pokryciu kosztów działalności ECDI do dnia 31 grudnia 2020 r. w przypadku usług, o których mowa w ust. 2, o ile kosztów tych nie pokrywa kwota pozostała z opłat, o których mowa w ust. 4.”;

11) art. 16 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. EBI, w stosownych przypadkach, we współpracy z EFI, co 6 miesięcy przedkłada Komisji sprawozdanie z działań EBI w zakresie finansowania i inwestycji objętych niniejszym rozporządzeniem. Sprawozdanie to zawiera ocenę zgodności z wymogami wykorzystania gwarancji UE oraz kluczowymi wskaźnikami skuteczności działania, o których mowa w art. 4 ust. 2 lit. f) ppkt (iv). Sprawozdanie to zawiera również dane statystyczne, finansowe i rachunkowe na temat poszczególnych działań EBI w zakresie finansowania i inwestycji oraz te same dane w ujęciu zbiorczym. Raz w roku, sprawozdanie to zawiera również informacje na temat barier dla inwestycji, na które to bariery napotyka EBI w trakcie realizacji działań inwestycyjnych objętych niniejszym rozporządzeniem.”;

12) w art. 17 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Na wniosek Parlamentu Europejskiego lub Rady przewodniczący rady kierowniczej i dyrektor zarządzający składają sprawozdanie z wyników EFIS instytucji, która o to wnosi, również, jeżeli Parlament Europejski wystąpi z takim wnioskiem w drodze udziału w wysłuchaniu przed Parlamentem Europejskim. Ponadto na wniosek Parlamentu Europejskiego lub Rady dyrektor zarządzający składa instytucji, która o to wnosi, sprawozdanie z prac komitetu inwestycyjnego.”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przewodniczący rady kierowniczej i dyrektor zarządzający odpowiadają ustnie lub pisemnie na zapytania skierowane do EFIS przez Parlament Europejski lub Radę, każdorazowo w terminie pięciu tygodni od daty otrzymania zapytania. Ponadto dyrektor zarządzający odpowiada ustnie lub pisemnie na pytania skierowane przez Parlament Europejski lub Radę dotyczące prac komitetu inwestycyjnego.”;

13) w art. 18 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Zarówno przed przedłożeniem jakiegokolwiek nowego wniosku w kontekście wieloletnich ram finansowych rozpoczynających się w 2021 r., jak i na koniec okresu inwestycyjnego, Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie zawierające niezależną ocenę stosowania niniejszego rozporządzenia, które zawiera:

a) ocenę funkcjonowania EFIS, wykorzystania gwarancji UE i funkcjonowania ECDI;

b) ocenę tego, czy EFIS dobrze wykorzystuje zasoby budżetu ogólnego Unii, uruchamia w wystarczającym stopniu kapitał prywatny i przyciąga inwestycje prywatne;

c) ocenę tego, czy utrzymanie systemu wspierania inwestycji jest przydatne z makroekonomicznego punktu widzenia;

d) na koniec okresu inwestycyjnego – ocenę stosowania procedury, o której mowa w art. 4 ust. 2 lit. a) ppkt (v).”;

b) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Z należyтым uwzględnieniem pierwszego sprawozdania zawierającego niezależną ocenę, o której mowa w ust. 6, Komisja przedstawia – w stosownych przypadkach – wniosek ustawodawczy, wraz z odpowiednim finansowaniem w kontekście wieloletnich ram finansowych rozpoczynających się w 2021 r.”;

c) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Sprawozdania, o których mowa w ust. 6 niniejszego artykułu, zawierają ocenę dotyczącą stosowania tabeli wskaźników, o której mowa w art. 7 ust. 14 i załączniku II, w szczególności w odniesieniu do przeanalizowania zasadności każdego z filarów i ich odnośnych ról w ramach tej oceny. Sprawozdaniu temu – w stosownym i należyćie uzasadnionym na podstawie zawartych w nim ustaleń przypadku – towarzyszy wniosek dotyczący zmiany aktu delegowanego, o którym mowa w art. 7 ust. 14.”;

14) w art. 19 dodaje się następujący akapit:

„EBI i EFI informują lub zobowiązują pośredników finansowych do poinformowania beneficjentów końcowych, w tym MŚP, o istnieniu wsparcia z EFIS, umieszczając tę informację na widocznym miejscu – w szczególności w przypadku MŚP – w odnośnych umowach o udzieleniu wsparcia z EFIS, zwiększając tym samym poziom wiedzy społeczeństwa na temat działań EFIS i poprawiając widoczność funduszu.”;

15) art. 20 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do celów ust. 1 niniejszego artykułu Trybunałowi Obrachunkowemu zapewnia się – na jego żądanie i zgodnie z art. 287 ust. 3 TFUE – pełny dostęp do wszelkich dokumentów lub informacji niezbędnych do wykonywania jego zadania.”;

16) art. 22 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Prowadząc działania w zakresie finansowania i inwestycji objęte niniejszym rozporządzeniem, EBI i EFI przestrzegają mającego zastosowanie prawodawstwa Unii oraz uzgodnionych norm międzynarodowych i unijnych, w związku z czym nie wspierają na mocy niniejszego rozporządzenia projektów, które przyczyniają się do prania pieniędzy, finansowania terroryzmu, unikania opodatkowania, oszustw podatkowych lub uchylania się od opodatkowania.

Ponadto EBI i EFI nie angażują się w nowe lub odnowione działania z podmiotami zarejestrowanymi lub mającymi siedzibę w jurysdykcjach, które znalazły się w stosownym wykazie w ramach odnośnej polityki Unii wobec jurysdykcji niechętnych współpracy lub które wskazano jako państwa trzecie wysokiego ryzyka zgodnie z art. 9 ust. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 (*) lub które nie zachowują rzeczywistej zgodności z unijnymi lub międzynarodowo uzgodnionymi normami podatkowymi dotyczącymi przejrzystości i wymiany informacji.

Przy zawieraniu umów z pośrednikami finansowymi EBI i EFI uwzględniają w stosownych umowach wymogi, o których mowa w niniejszym artykule, i zwracają się do pośredników finansowych o sprawozdawczość na temat ich spełniania.

EBI i EFI dokonują przeglądu swojej polityki wobec jurysdykcji niechętnych współpracy najpóźniej po przyjęciu unijnego wykazu jurysdykcji niechętnych współpracy do celów podatkowych.

Następnie EBI i EFI co roku przedkładają Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z realizacji swojej polityki wobec jurysdykcji niechętnych współpracy, w odniesieniu do działań EFIS w zakresie finansowania i inwestycji, zawierające informacje w podziale na poszczególne kraje oraz wykaz pośredników, z którymi współpracują.

(*) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniająca rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE (Dz.U. L 141 z 5.6.2015, s. 73).”;

17) w art. 23 ust. 2 akapit pierwszy zdania pierwsze i drugie otrzymują brzmienie:

„Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 7 ust. 13 i 14, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia 4 lipca 2015 r. Komisja sporządza sprawozdanie w odniesieniu do przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed zakończeniem tego pięcioletniego okresu.”;

18) w załączniku II wprowadza się zmiany zgodnie z załącznikiem do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 2

W rozporządzeniu (UE) nr 1316/2013 wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 5 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Pułę środków finansowych na realizację instrumentu „Łącząc Europę” na lata 2014–2020 ustala się na 30 192 259 000 EUR według cen bieżących. Kwota ta podlega podziałowi w następujący sposób:

- a) sektor transportu: 24 050 582 000 EUR, z czego kwota 11 305 500 000 EUR zostaje przesunięta z Funduszu Spójności na wydatki zgodnie z niniejszym rozporządzeniem wyłącznie w państwach członkowskich kwalifikujących się do otrzymania finansowania z Funduszu Spójności;
- b) sektor telekomunikacji: 1 066 602 000 EUR;
- c) sektor energii: 5 075 075 000 EUR.

Kwoty te nie wpływają na stosowanie mechanizmu elastyczności przewidzianego w rozporządzeniu Rady (UE, Euratom) nr 1311/2013 (*).

(*) Rozporządzenie Rady (UE, Euratom) nr 1311/2013 z dnia 2 grudnia 2013 r. określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2014–2020 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 884).”;

2) w art. 14 lit. b) dodaje się następujące akapity:

„5. W drodze odstępstwa od art. 140 ust. 6 akapity drugi i trzeci rozporządzenia (UE, Euratom) nr 966/2012, dochody i spłaty z instrumentów finansowych ustanowionych na mocy niniejszego rozporządzenia i z instrumentów finansowych ustanowionych na mocy rozporządzenia (WE) nr 680/2007, które zostały połączone z instrumentami finansowymi ustanowionymi na mocy niniejszego rozporządzenia zgodnie z ust. 3 niniejszego artykułu, do maksymalnej wysokości 125 000 000 EUR, stanowią wewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel w rozumieniu art. 21 ust. 4 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 966/2012 dla Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego im Rady (UE) 2015/1017q (*).

6. W drodze odstępstwa od art. 140 ust. 6 akapity drugi i trzeci rozporządzenia (UE, Euratom) nr 966/2012, dochody i spłaty z Europejskiego Funduszu na rzecz Energii, Zmiany Klimatu i Infrastruktury 2020 („fundusz Marguerite”), ustanowionego zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 680/2007, do maksymalnej wysokości 25 000 000 EUR, stanowią wewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel w rozumieniu art. 21 ust. 4 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 966/2012 dla Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych ustanowionego rozporządzeniem (UE) 2015/1017.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1017 z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych, Europejskiego Centrum Doradztwa Inwestycyjnego i Europejskiego Portalu Projektów Inwestycyjnych oraz zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 1291/2013 i (UE) nr 1316/2013 – Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych (Dz.U. L 169 z 1.7.2015, s. 1).”.

Artykuł 3

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie trzeciego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 13 grudnia 2017 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

A. TAJANI

Przewodniczący

W imieniu Rady

M. MAASIKAS

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

W załączniku II do rozporządzenia (UE) 2015/1017 wprowadza się następujące zmiany:

1) W sekcji 2 wprowadza się następujące zmiany:

a) w lit. b) dodaje się następujące akapity:

„Wsparcie z EFIS dla autostrad jest ograniczone do prywatnych lub publicznych inwestycji, które dotyczą:

- transportu w krajach objętych polityką spójności, w regionach słabiej rozwiniętych lub projektów transportowych o charakterze transgranicznym,
- zwiększenia, utrzymania i poprawy bezpieczeństwa drogowego, rozwoju urządzeń z zakresu inteligentnych systemów transportowych lub zagwarantowania integralności i standardów istniejących autostrad w ramach transeuropejskiej sieci transportowej, w szczególności bezpiecznych parkingów, stacji z alternatywnym czystym paliwem oraz systemów ładowania pojazdów elektrycznych,
- przyczynienia się do ukończenia transeuropejskiej sieci transportowej do 2030 r.

Wsparcie z EFIS musi być również jednoznacznie możliwe na cele utrzymania i modernizacji istniejącej infrastruktury transportowej.”;

b) w lit. c) zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„W związku z tym oczekuje się, że EBI zapewni finansowanie w ramach EFIS, z myślą o osiągnięciu łącznej kwoty docelowej inwestycji publicznych lub prywatnych w wysokości co najmniej 500 000 000 000 EUR, co obejmuje także środki finansowe uruchomione za pośrednictwem EFI w ramach działań EFIS związane z instrumentami, o których mowa w art. 10 ust. 2 lit. b), krajowych banków lub instytucji prorozwojowych i zwiększonego dostępu do finansowania dla podmiotów zatrudniających nie więcej niż 3 000 pracowników.”;

2) w sekcji 3 dodaje się następującą literę:

„d) występowanie co najmniej jednej z następujących cech zazwyczaj pozwala sklasyfikować działania jako działania specjalne EBI:

- podporządkowanie w stosunku do innych pożyczkodawców, w tym krajowych banków lub instytucji prorozwojowych i prywatnych pożyczkodawców,
- udział w instrumentach podziału ryzyka, w których zaangażowanie naraża EBI na wysoki poziom ryzyka,
- ekspozycja na ryzyka szczególne, takie jak ryzyka szczególne dla danego kraju, sektora lub regionu, zwłaszcza w regionach słabiej rozwiniętych i regionach w okresie przejściowym, lub ryzyka związane z innowacjami, w szczególności w niesprawdzonych jeszcze technologiach sprzyjających wzrostowi, zrównoważoności i wydajności,
- cechy kapitałowe, takie jak płatności zależne od wyników, lub
- inne identyfikowalne aspekty powodujące wyższą ekspozycję na ryzyko zgodnie z wytycznymi EBI w zakresie ryzyka kredytowego, takie jak ryzyko kontrahenta, ograniczone bezpieczeństwo i wykorzystywanie jedynie aktywów projektu do celów spłaty.”;

3) w sekcji 5 dodaje się następujące zdanie:

„Tabela wskaźników podawana jest do wiadomości publicznej bezpośrednio po podpisaniu działania w ramach gwarancji UE, z wyłączeniem szczególnie chronionych informacji handlowych.”;

4) w sekcji 6 wprowadza się następujące zmiany:

a) w lit. b) wprowadza się następujące zmiany:

(i) w tiret pierwszym zdania pierwsze i drugie otrzymują brzmienie:

„W przypadku działań typu dłużnego EBI lub EFI przeprowadzają standardową ocenę ryzyka obejmującą obliczenie prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania i stopy odzysku. W oparciu o te parametry EBI lub EFI obliczają ryzyko dla każdego działania.”;

(ii) w tiret drugim zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Każde działanie typu dłużnego otrzymuje klasyfikację ryzyka (klasyfikację pożyczek transakcyjnych) zgodnie z systemem klasyfikacji pożyczek EBI lub EFL.”;

(iii) w tiret trzecim zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Projekty muszą być rentowne i technicznie wykonalne, a finansowanie EBI musi być skonstruowane zgodnie z rzetelnymi zasadami bankowości oraz z zasadami zarządzania wysokim ryzykiem określonymi przez EBI lub EFL w ich wewnętrznych wytycznych.”;

(iv) tiret czwarte otrzymuje brzmienie:

„Produkty typu dłużnego są wyceniane zgodnie z art. 4 ust. 2 lit. a) ppkt (iv).”;

b) w lit. c) wprowadza się następujące zmiany:

(i) w tiret pierwszym zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Ustalenie, czy dane działanie jest obciążone ryzykiem typu kapitałowego niezależnie od jego formy prawnej i nomenklatury, opiera się na standardowej ocenie EBI lub EFL.”;

(ii) w tiret drugim zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Działania EBI typu kapitałowego są prowadzone zgodnie z wewnętrznymi zasadami i procedurami EBI lub EFL.”;

(iii) tiret trzecie otrzymuje brzmienie:

„Inwestycje typu kapitałowego są wyceniane zgodnie z art. 4 ust. 2 lit. a) ppkt (iv).”;

5) w sekcji 7 lit. c) skreśla się wyraz „początkowego”;

6) w sekcji 8 wprowadza się następujące zmiany:

a) w akapicie pierwszym zdanie drugie skreśla się wyraz „początkowego”;

b) w lit. a) akapit pierwszy zdanie pierwsze skreśla się wyraz „początkowego”;

c) w lit. b) zdanie pierwsze skreśla się wyraz „początkowego”.

—

Oświadczenie Komisji w sprawie zwiększenia środków na program w ramach instrumentu „Łącząc Europę” o 225 mln EUR

W wyniku porozumienia politycznego między Parlamentem Europejskim a Radą w sprawie finansowania EFIS 2.0 kwota w wysokości 275 mln EUR zostanie przegrupowana z instrumentów finansowych instrumentu „Łącząc Europę”, co stanowi zmniejszenie w wysokości 225 mln EUR w porównaniu z wnioskiem Komisji.

Komisja potwierdza, że programowanie finansowe zostanie zmienione, aby uwzględnić odpowiednie zwiększenie środków na program w ramach instrumentu „Łącząc Europę” o 225 mln EUR.

W ramach rocznych procedur budżetowych na lata 2019–2020 Komisja przedstawi odpowiednie propozycje, aby zapewnić optymalną alokację tej kwoty w obrębie programu w ramach instrumentu „Łącząc Europę”.

DYREKTYWY

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2017/2397

z dnia 12 grudnia 2017 r.

w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych w żegludze śródlądowej oraz uchylająca dyrektywy Rady 91/672/EWG i 96/50/WE

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 91 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

po konsultacji z Komitetem Regionów,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dyrektywy Rady 91/672/EWG ⁽³⁾ i 96/50/WE ⁽⁴⁾ są pierwszymi krokami poczynionymi w kierunku harmonizacji i uznawania kwalifikacji zawodowych członków załogi w żegludze śródlądowej.
- (2) Wymogi dotyczące członków załogi uprawiających żeglugę na Renie pozostają poza zakresem stosowania dyrektyw 91/672/EWG i 96/50/WE i zostały one ustanowione przez Centralną Komisję Żeglugi na Renie zgodnie z rozporządzeniem dotyczącym składu załóg statków na Renie.
- (3) Dyrektywa 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽⁵⁾ ma zastosowanie do zawodów żeglugi śródlądowej innych niż kapitanowie. Wzajemne uznawanie dyplomów i świadectw na mocy dyrektywy 2005/36/WE nie jest jednak w pełni dostosowane do regularnej i częstej działalności transgranicznej osób wykonujących zawody żeglugi śródlądowej zwłaszcza na krajowych śródlądowych drogach wodnych połączonych z siecią żeglugową innego państwa członkowskiego.
- (4) Badanie oceniające przeprowadzone przez Komisję w 2014 r. uwidoczniło fakt, że ograniczenie zakresu stosowania dyrektyw 91/672/EWG i 96/50/WE do kapitanów oraz brak automatycznego uznawania patentów kapitana wydanych zgodnie z tymi dyrektywami w odniesieniu do żeglugi po Renie, utrudniają mobilność członków załogi w żegludze śródlądowej.
- (5) W celu ułatwienia mobilności, zapewnienia bezpieczeństwa żeglugi oraz zapewnienia ochrony życia ludzkiego i środowiska istotne jest posiadanie przez członków załogi pokładowej – a w szczególności przez osoby odpowiedzialne za postępowanie w sytuacjach nadzwyczajnych na pokładzie statków pasażerskich oraz osoby uczestniczące w bunkrowaniu statków napędzanych skroplonym gazem ziemnym – świadectw potwierdzających ich kwalifikacje. W celu skutecznego egzekwowania tego wymogu powinni oni mieć przy sobie takie świadectwa podczas wykonywania swojego zawodu. Uwagi te mają również zastosowanie do młodych osób, dla których ważne jest, aby ich bezpieczeństwo i zdrowie w pracy było chronione zgodnie z dyrektywą Rady 94/33/WE ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Dz.U. C 389 z 21.10.2016, s. 93.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 14 listopada 2017 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 4 grudnia 2017 r.

⁽³⁾ Dyrektywa Rady 91/672/EWG z dnia 16 grudnia 1991 r. w sprawie wzajemnego uznawania krajowych patentów żeglarskich uprawniających do przewozu rzeczy i osób żeglugą śródlądową (Dz.U. L 373 z 31.12.1991, s. 29).

⁽⁴⁾ Dyrektywa Rady 96/50/WE z dnia 23 lipca 1996 r. w sprawie harmonizacji warunków uzyskiwania krajowych patentów kapitanów łodzi do celów przewozu towarów i pasażerów śródlądowymi wodnymi drogami we Wspólnocie (Dz.U. L 235 z 17.9.1996, s. 31).

⁽⁵⁾ Dyrektywa 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (Dz.U. L 255 z 30.9.2005, 22).

⁽⁶⁾ Dyrektywa Rady 94/33/WE z dnia 22 czerwca 1994 r. w sprawie ochrony pracy osób młodych (Dz.U. L 216 z 20.8.1994, s. 12).

- (6) Żegluga w celach sportowych lub rekreacyjnych, eksploatacja promów, które nie poruszają się samodzielnie, oraz żegluga dla sił zbrojnych lub służb ratowniczych, nie wymagają kwalifikacji podobnych do tych wymaganych dla zawodowej żeglugi do celów transportu towarów i osób. Dlatego osoby prowadzące taką działalność nie powinny być objęte zakresem stosowania niniejszej dyrektywy.
- (7) Kapitanowie uprawiający żeglugę w warunkach stwarzających szczególne zagrożenie dla bezpieczeństwa powinni posiadać specjalne zezwolenia, w szczególności na prowadzenie dużych konwojów, prowadzenie jednostek pływających napędzanych skroplonym gazem ziemnym, prowadzenie statków w warunkach ograniczonej widoczności, prowadzenie statków na śródlądowych drogach wodnych o charakterze morskim lub prowadzenie statków na drogach wodnych stwarzających szczególne zagrożenia dla żeglugi. Aby uzyskać takie zezwolenia, kapitanowie powinni mieć obowiązek wykazania szczególnych dodatkowych kompetencji.
- (8) Aby zapewnić bezpieczeństwo żeglugi, państwa członkowskie powinny zidentyfikować śródlądowe drogi wodne o charakterze morskim w oparciu o zharmonizowane kryteria. Wymogi dotyczące kompetencji do uprawiania żeglugi na tych drogach wodnych należy określić na poziomie Unii. W przypadku gdy jest to konieczne dla zapewnienia bezpieczeństwa żeglugi oraz bez zbędnego ograniczania mobilności kapitanów, w stosownych przypadkach we współpracy z odpowiednią europejską komisją rzeczną, państwa członkowskie powinny mieć również możliwość zidentyfikowania dróg wodnych stwarzających szczególne zagrożenia dla żeglugi w oparciu o zharmonizowane kryteria i procedury zgodnie z niniejszą dyrektywą. W takich przypadkach odnośne wymogi dotyczące kompetencji należy określić na poziomie krajowym.
- (9) Mając na względzie przyczynianie się do mobilności osób uczestniczących w eksploatacji jednostek pływających w całej Unii oraz zważywszy, że wszystkie świadectwa kwalifikacji, żeglarskie książeczki pracy i dzienniki pokładowe wydane zgodnie z niniejszą dyrektywą powinny spełniać wymagane minimalne standardy zgodnie ze zharmonizowanymi kryteriami, państwa członkowskie powinny uznawać kwalifikacje zawodowe potwierdzone zgodnie z niniejszą dyrektywą. W konsekwencji posiadacze takich kwalifikacji powinni móc wykonywać swój zawód na wszystkich unijnych śródlądowych drogach wodnych.
- (10) Mając na uwadze brak działalności transgranicznej na niektórych krajowych śródlądowych drogach wodnych oraz w celu zmniejszenia kosztów państwa członkowskie powinny mieć możliwość niewprowadzania obowiązku posiadania unijnych świadectw kwalifikacji na krajowych śródlądowych drogach wodnych niepołączonych z żeglowną śródlądową drogą wodną innego państwa członkowskiego. Unijne świadectwa powinny jednak umożliwiać dostęp do działalności żeglugowej na tych niepołączonych drogach wodnych.
- (11) Dyrektywa 2005/36/WE nadal ma zastosowanie do członków załogi pokładowej, którzy są wyłączeni z obowiązku posiadania unijnego świadectwa kwalifikacji wydanego zgodnie z niniejszą dyrektywą, a także nadal ma zastosowanie do kwalifikacji w dziedzinie żeglugi śródlądowej nieobjętych zakresem stosowania niniejszej dyrektywy.
- (12) W przypadku gdy państwa członkowskie przyznają wyłączenia z obowiązku posiadania unijnego świadectwa kwalifikacji, powinny one uznawać unijne świadectwa kwalifikacji w przypadku osób pływających na ich krajowych śródlądowych drogach wodnych niepołączonych z siecią żeglownych dróg wodnych innego państwa członkowskiego, w którym stosowane jest wyłączenie. Te państwa członkowskie powinny również zapewnić, aby w odniesieniu do tych śródlądowych dróg wodnych w żeglarskich książeczkach pracy osób posiadających unijne świadectwo kwalifikacji poświadczane były dane dotyczące praktyki pływania i odbytych rejsów, jeśli zwrócą się o to członkowie załogi. Te państwa członkowskie powinny ponadto przyjąć i egzekwować odpowiednie środki i sankcje w celu zapobiegania nadużyciom oraz innym niezgodnym z prawem praktykom dotyczącym unijnych świadectw kwalifikacji i żeglarskich książeczek pracy na tych niepołączonych śródlądowych drogach wodnych.
- (13) Państwa członkowskie stosujące wyłączenia z obowiązku posiadania unijnego świadectwa kwalifikacji powinny mieć możliwość zawieszania unijnych świadectw kwalifikacji w przypadku osób pływających na ich krajowych śródlądowych drogach wodnych niepołączonych z siecią żeglownych dróg wodnych innego państwa członkowskiego, w którym stosowane jest wyłączenie.
- (14) Dla państwa członkowskiego, w którym żadna ze śródlądowych dróg wodnych nie jest połączona z siecią żeglownych dróg wodnych innego państwa członkowskiego i które postanowi nie wydawać unijnych świadectw kwalifikacji zgodnie z niniejszą dyrektywą, dokonanie transpozycji i wdrożenie wszystkich przepisów niniejszej dyrektywy byłoby nieproporcjonalnym i niepotrzebnym obowiązkiem. Takie państwo członkowskie powinno zatem zostać wyłączone z obowiązku transpozycji i wdrożenia przepisów dotyczących świadectwa kwalifikacji dopóty, dopóki postanawia nie wydawać unijnych świadectw kwalifikacji. Takie państwo członkowskie powinno być jednak zobowiązane do uznawania na swoim terytorium unijnych świadectw kwalifikacji w celu promowania mobilności pracowników w Unii, zmniejszenia obciążeń administracyjnych związanych z mobilnością siły roboczej oraz zwiększenia atrakcyjności zawodu.

- (15) W szeregu państw członkowskich żegluga śródlądowa nie jest prowadzona często i służy jedynie interesom lokalnym lub sezonowym na drogach wodnych niepołączonych z innymi państwami członkowskimi. Zasada uznawania świadectw zawodowych na mocy niniejszej dyrektywy powinna być przestrzegana także w tych państwach członkowskich, jednak obciążenie administracyjne powinno być proporcjonalne. Wdrożenie takich narzędzi jak bazy danych i rejestry, stworzyłoby znaczące obciążenie administracyjne, lecz nie przyniosłoby rzeczywistej korzyści, ponieważ informacje mogą być przekazywane między państwami członkowskimi również za pomocą innych środków współpracy. Dlatego uzasadnione jest umożliwienie zainteresowanym państwu członkowskim dokonania transpozycji jedynie minimalnej liczby przepisów niezbędnych do uznawania świadectw zawodowych wydanych zgodnie z niniejszą dyrektywą.
- (16) W niektórych państwach członkowskich żegluga po śródlądowych drogach wodnych nie jest technicznie możliwa. Wymaganie od tych państw członkowskich, aby transponowały niniejszą dyrektywę byłoby dla nich nieproporcjonalnym obciążeniem administracyjnym.
- (17) Ważne jest, aby sektor żeglugi śródlądowej był w stanie zapewnić programy ukierunkowane zarówno na zatrzymanie w pracy osób w wieku powyżej pięćdziesiątego roku życia, jak i na podnoszenie umiejętności oraz zwiększanie szans młodych ludzi na zatrudnienie.
- (18) Komisja powinna zapewnić równe szanse wszystkim członkom załogi wykonującym swój zawód wyłącznie i regularnie na terytorium Unii oraz powinna zatrzymać wszelki utrzymujący się spadek wynagrodzeń, a także wszelką dyskryminację ze względu na obywatelstwo, miejsce zamieszkania lub banderę.
- (19) Mając na uwadze ugruntowaną, trwającą od 2003 r. współpracę między Unią a Centralną Komisją Żeglugi na Renie, która doprowadziła do powstania Europejskiego Komitetu ds. Opracowywania Norm w Żegludze Śródlądowej (CESNI) pod auspicjami Centralnej Komisji Żeglugi na Renie, oraz w celu uproszczenia ram prawnych regulujących kwalifikacje zawodowe w Europie, świadectwa kwalifikacji, żeglarskie książeczki pracy i dzienniki pokładowe wydane zgodnie z rozporządzeniem dotyczącym składu załóg statków na Renie, w którym ustanowiono wymogi takie same jak wymogi zawarte w niniejszej dyrektywie, powinny być ważne na wszystkich unijnych śródlądowych drogach wodnych. Takie świadectwa kwalifikacji, żeglarskie książeczki pracy i dzienniki pokładowe wydane przez państwa trzecie powinny być uznawane w Unii, z zastrzeżeniem zasady wzajemności.
- (20) Ważne jest, aby pracodawcy stosowali przepisy prawa socjalnego i prawa pracy obowiązujące w państwie członkowskim, w którym prowadzona jest działalność, gdy zatrudniają w Unii członków załogi pokładowej posiadających świadectwa kwalifikacji, żeglarskie książeczki pracy i dzienniki pokładowe wydane przez państwa trzecie oraz uznane przez właściwe organy w Unii.
- (21) W celu usunięcia kolejnych barier w mobilności pracowników oraz dalszego uproszczenia ram prawnych regulujących kwalifikacje zawodowe w Europie, wszelkie świadectwa kwalifikacji, żeglarskie książeczki pracy lub dzienniki pokładowe wydane przez państwo trzecie w oparciu o wymogi takie same jak wymogi ustanowione w niniejszej dyrektywie również mogą być uznawane na wszystkich unijnych drogach wodnych, z zastrzeżeniem oceny dokonanej przez Komisję oraz z zastrzeżeniem uznawania przez to państwo trzecie dokumentów wydanych zgodnie z niniejszą dyrektywą.
- (22) Państwa członkowskie powinny wydawać świadectwa kwalifikacji tylko osobom, które osiągnęły minimalny poziom kompetencji i minimalny wiek, spełniają wymogi dotyczące stanu zdrowia oraz mają praktykę pływania wymaganą do uzyskania określonych kwalifikacji.
- (23) Ważne jest, aby Komisja i państwa członkowskie zachęcały młodych ludzi do starania się o uzyskanie kwalifikacji zawodowych w żegludze śródlądowej oraz aby Komisja i państwa członkowskie ustanowiły konkretne środki w celu wspierania działań partnerów społecznych w tym zakresie.
- (24) Aby zagwarantować wzajemne uznawanie kwalifikacji, świadectwa kwalifikacji powinny być oparte na kompetencjach niezbędnych do eksploatacji jednostek pływających. Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby osoby otrzymujące świadectwa kwalifikacji miały odpowiedni minimalny poziom kompetencji, zweryfikowany w drodze stosownej oceny. Oceny takie mogłyby przybierać formę egzaminu administracyjnego lub mogłyby stanowić część zatwierdzonych programów szkolenia realizowanych zgodnie ze wspólnymi standardami, aby zapewnić we wszystkich państwach członkowskich porównywalny minimalny poziom kompetencji w odniesieniu do różnych kwalifikacji.
- (25) Uprawiając żeglugę na unijnych śródlądowych drogach wodnych, kapitanowie powinni móc stosować wiedzę na temat przepisów ruchu na śródlądowych drogach wodnych, takich jak Europejski kodeks żeglugi po śródlądowych drogach wodnych (CEVNI), lub inne odpowiednie przepisy ruchu, a także na temat mających zastosowanie przepisów dotyczących obsady jednostek pływających, w tym również czasu odpoczynku, zgodnie z prawodawstwem unijnym lub krajowym, lub szczegółowymi przepisami uzgodnionymi na poziomie regionalnym, takimi jak rozporządzenie dotyczące składu załóg statków na Renie.

- (26) Ze względu na odpowiedzialność za bezpieczeństwo w ramach wykonywania zawodu kapitana, uprawiania żeglugi z pomocą radaru oraz bunkrowania lub prowadzenia jednostek pływających napędzanych skroplonym gazem ziemnym, konieczne jest sprawdzenie w drodze egzaminów praktycznych, czy wymagany poziom kompetencji został rzeczywiście osiągnięty. Aby jeszcze bardziej ułatwić ocenę kompetencji, tego rodzaju egzaminy praktyczne mogłyby być przeprowadzane przy użyciu zatwierdzonych symulatorów.
- (27) Umiejętności w zakresie obsługi pokładowych urządzeń radiowych są kluczowe dla zapewnienia bezpieczeństwa żeglugi śródlądowej. Ważne jest, aby państwa członkowskie zachęcały wszystkich członków załogi pokładowej, którzy mogliby znaleźć się w sytuacji wymagającej prowadzenia jednostki pływającej, do odbycia szkolenia i uzyskania świadectwa w zakresie obsługi takich urządzeń radiowych. Dla kapitanów i sterników takie szkolenie i takie świadectwa powinny być obowiązkowe.
- (28) Zatwierdzanie programów szkolenia jest konieczne w celu weryfikacji, czy programy te są zgodne ze wspólnymi minimalnymi wymogami w zakresie treści i organizacji. Zgodność taka pozwala na wyeliminowanie zbędnych barier w podejmowaniu zawodu poprzez zapobieganie nakładaniu obowiązku zdawania zbędnych dodatkowych egzaminów przez osoby, które uzyskały już niezbędne umiejętności w trakcie swojego szkolenia zawodowego. Istnienie zatwierdzonych programów szkolenia mogłoby także ułatwiać podejmowanie zawodu związanego z żeglugą śródlądową pracownikom, którzy wcześniej nabyli doświadczenie w innych sektorach, ponieważ mogliby oni korzystać ze specjalnych programów szkolenia, w których uwzględnia się kompetencje już przez nich nabyte.
- (29) Aby jeszcze bardziej ułatwić mobilność w przypadku kapitanów, państwa członkowskie powinny być uprawnione – z zastrzeżeniem zgody państwa członkowskiego, na terytorium którego znajduje się odcinek śródlądowej drogi wodnej, na którym występują szczególne zagrożenia – do dokonania oceny kompetencji niezbędnych do uprawiania żeglugi na tym konkretnym odcinku śródlądowej drogi wodnej.
- (30) Praktyka pływania powinna być weryfikowana przy użyciu zatwierdzonych wpisów w żeglarskich książeczkach pracy. Aby umożliwić taką weryfikację, państwa członkowskie powinny wydawać żeglarskie książeczki pracy i dzienniki pokładowe oraz zapewniać, aby te ostatnie zawierały zapis rejsów jednostek pływających. Stan zdrowia kandydata powinien być poświadczony przez zatwierzonego przedstawiciela zawodu medycznego.
- (31) W przypadku gdy operacje załadunku i rozładunku wymagają czynnych działań nawigacyjnych, takich jak pogłębianie lub manewrowanie między punktami załadunku lub rozładunku, państwa członkowskie powinny uznawać czas poświęcony na takie działania jako praktykę pływania oraz odpowiednio go rejestrować.
- (32) Ilekroć środki przewidziane w niniejszej dyrektywie wiążą się z przetwarzaniem danych osobowych, powinno się ono odbywać zgodnie z prawem unijnym dotyczącym ochrony danych osobowych, w szczególności z rozporządzeniami Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 45/2001 ⁽¹⁾ i (UE) 2016/679 ⁽²⁾.
- (33) Aby przyczynić się do sprawnego administrowania świadectwami kwalifikacji, państwa członkowskie powinny wyznaczyć właściwe organy, które mają wdrażać niniejszą dyrektywę oraz powinny utworzyć rejestry na potrzeby rejestrowania danych dotyczących świadectw kwalifikacji, żeglarskich książeczek pracy i dzienników pokładowych. W celu ułatwienia wymiany informacji między państwami członkowskimi oraz z Komisją na potrzeby wdrażania, egzekwowania i oceny niniejszej dyrektywy, jak również do celów statystycznych, aby zachować bezpieczeństwo i usprawnić żeglugę, państwa członkowskie powinny przekazywać takie informacje, w tym również dane dotyczące świadectw kwalifikacji, żeglarskich książeczek pracy i dzienników pokładowych, umieszczając je w bazie danych prowadzonej przez Komisję. Utrzymując taką bazę danych, Komisja powinna odpowiednio przestrzegać zasad ochrony danych osobowych.
- (34) Przetwarzaniem danych osobowych zajmują się organy, w tym również organy w państwach trzecich, które wydają świadectwa kwalifikacji, żeglarskie książeczki pracy i dzienniki pokładowe zgodnie z zasadami identycznymi jak zasady zawarte w niniejszej dyrektywie. Organy zaangażowane we wdrażanie i egzekwowanie niniejszej dyrektywy oraz, w razie potrzeby, organizacje międzynarodowe, które ustanowiły te identyczne zasady, również powinny mieć dostęp do bazy danych prowadzonej przez Komisję do celów oceny niniejszej dyrektywy, do celów statystycznych, zachowania bezpieczeństwa, zapewnienia sprawnej żeglugi oraz w celu ułatwienia wymiany informacji między tymi organami. Dostęp ten powinien jednak być zależny od odpowiedniego poziomu ochrony danych, szczególnie w przypadku danych osobowych, a w przypadku państw trzecich i organizacji międzynarodowych – również od spełnienia zasady wzajemności.

⁽¹⁾ Rozporządzenie (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych (Dz.U. L 8 z 12.1.2001, s. 1).

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

- (35) Aby jeszcze bardziej zmodernizować sektor żeglugi śródlądowej oraz zmniejszyć obciążenia administracyjne, a jednocześnie sprawić, aby dokumenty były mniej podatne na fałszowanie, Komisja powinna rozważyć – przy uwzględnieniu zasady lepszego stanowienia prawa – zbadanie możliwości zastąpienia wersji papierowej unijnych świadectw kwalifikacji, żeglarskich książeczek pracy i dzienników pokładowych narzędziami elektronicznymi, takimi jak elektroniczne legitymacje zawodowe oraz elektroniczne jednostki statków.
- (36) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszej dyrektywy należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze w odniesieniu do sprzeciwiania się, w stosownych przypadkach, zamierzonemu przyjęciu przez państwo członkowskie wymogów dotyczących kompetencji w odniesieniu do szczególnych zagrożeń na niektórych odcinkach śródlądowych dróg wodnych. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽¹⁾.
- (37) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszej dyrektywy należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze w odniesieniu do przyjmowania wzorów na potrzeby wydawania unijnych świadectw kwalifikacji, świadectw potwierdzających zaliczenie egzaminu praktycznego, żeglarskich książeczek pracy i dzienników pokładowych oraz przyjmowania decyzji dotyczących uznawania zgodnie z art. 10. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 182/2011.
- (38) W celu zapewnienia minimalnych zharmonizowanych standardów uzyskiwania świadectwa kwalifikacji, ułatwienia wymiany informacji między państwami członkowskimi oraz w celu ułatwienia wdrażania, monitorowania i oceny niniejszej dyrektywy przez Komisję, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do ustanawiania standardów kompetencji, standardów dotyczących stanu zdrowia, standardów dotyczących egzaminów praktycznych, standardów dotyczących zatwierdzania symulatorów oraz standardów określających cechy i warunki użytkowania bazy danych, która ma być prowadzona przez Komisję, w której mają być przechowywane kopie najważniejszych danych dotyczących unijnych świadectw kwalifikacji, żeglarskich książeczek pracy, dzienników pokładowych oraz uznawanych dokumentów. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. ⁽²⁾ w sprawie lepszego stanowienia prawa. W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.
- (39) Środki przejściowe powinny uwzględniać nie tylko problem patentów wydanych kapitanom zgodnie z dyrektywą 96/50/WE, z rozporządzeniem dotyczącym składu załóg statków na Renie lub z niektórymi przepisami krajowymi, lecz także problem świadectw wydanych innym kategoriom członków załogi pokładowej objętym zakresem stosowania niniejszej dyrektywy. Na tyle, na ile to możliwe, środki te powinny zabezpieczać wcześniej przyznane uprawnienia oraz powinny zapewnić wykwalifikowanym członkom załogi rozsądny czas na ubieganie się o unijne świadectwo kwalifikacji. W środkach tych należy zatem przewidzieć odpowiedni okres, podczas którego dotychczasowymi świadectwami będzie można nadal posługiwać się na tych unijnych śródlądowych drogach wodnych, na których były one ważne przed upływem okresu transpozycji. Środki te powinny również zapewnić system przechodzenia na nowe zasady w odniesieniu do wszystkich tych świadectw, w szczególności jeżeli chodzi o rejsy o zasięgu lokalnym.
- (40) Harmonizacja prawodawstwa w dziedzinie kwalifikacji zawodowych w żegludze śródlądowej w Europie jest ułatwiana dzięki ściślejszej współpracy między Unią a Centralną Komisją Żeglugi na Renie, a także poprzez opracowywanie standardów CESNI. CESNI, które jest otwarte dla ekspertów ze wszystkich państw członkowskich, opracowuje standardy w dziedzinie żeglugi śródlądowej, w tym również standardy w zakresie kwalifikacji zawodowych. Europejskie komisje rzeczne, odpowiednie organizacje międzynarodowe, partnerzy społeczni oraz stowarzyszenia branżowe powinni być w pełni zaangażowani w projektowanie i opracowywanie standardów CESNI. W przypadku gdy warunki określone w niniejszej dyrektywie są spełnione, Komisja – przyjmując akty wykonawcze i delegowane zgodnie z niniejszą dyrektywą – powinna odwoływać się do standardów CESNI.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

⁽²⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

- (41) Ponieważ cel niniejszej dyrektywy, a mianowicie ustanowienie wspólnych ram uznawania minimalnych kwalifikacji zawodowych w żegludze śródlądowej, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na jego rozmiary lub skutki możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (42) Aby poprawić równowagę płci w sektorze śródlądowych dróg wodnych, ważne jest promowanie dostępu kobiet do kwalifikacji i do zawodu.
- (43) Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej informacje, które państwa członkowskie są zobowiązane przekazywać Komisji w kontekście transpozycji dyrektywy, muszą być jasne i precyzyjne. Tak jest również w przypadku niniejszej dyrektywy, która przewiduje konkretnie ukierunkowane podejście do transpozycji.
- (44) Należy w związku z tym uchylić dyrektywy 91/672/EWG i 96/50/WE,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

ROZDZIAŁ 1

PRZEDMIOT, ZAKRES STOSOWANIA I DEFINICJE

Artykuł 1

Przedmiot

W niniejszej dyrektywie określa się warunki i procedury uzyskiwania świadectwa kwalifikacji osób uczestniczących w eksploatacji jednostek pływających na unijnych śródlądowych drogach wodnych, a także uznawania takich kwalifikacji w państwach członkowskich.

Artykuł 2

Zakres stosowania

1. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do członków załogi pokładowej, ekspertów w dziedzinie skroplonego gazu ziemnego oraz ekspertów w dziedzinie żeglugi pasażerskiej na następujących rodzajach jednostek pływających na wszelkich unijnych śródlądowych drogach wodnych:

- a) statkach o długości co najmniej 20 metrów;
- b) statkach, dla których iloczyn długości, szerokości i zanurzenia wynosi co najmniej 100 metrów sześciennych;
- c) holownikach i pchaczach przeznaczonych do:
 - (i) holowania lub pchania statków, o których mowa w lit. a) i b);
 - (ii) holowania lub pchania urządzeń pływających;
 - (iii) przemieszczania statków, o których mowa w lit. a) i b), lub urządzeń pływających w sprzężeniu burtowym;
- d) statkach pasażerskich;
- e) statkach, które muszą posiadać świadectwo homologacji na mocy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/68/WE⁽¹⁾;
- f) urządzeniach pływających.

2. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do osób:

- a) uprawiających żeglugę w celach sportowych lub rekreacyjnych;
- b) uczestniczących w eksploatacji promów nieporuszających się samodzielnie;
- c) uczestniczących w eksploatacji jednostek pływających wykorzystywanych przez siły zbrojne, siły utrzymywania porządku publicznego, służby obrony cywilnej, administrację żeglugi, straż pożarną i inne służby ratownicze.

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/68/WE z dnia 24 września 2008 r. w sprawie transportu lądowego towarów niebezpiecznych (Dz.U. L 260 z 30.9.2008, s. 13).

3. Bez uszczerbku dla art. 39 ust. 3 niniejsza dyrektywa nie ma również zastosowania do osób uprawiających żeglugę w państwach członkowskich niemających śródlądowych dróg wodnych połączonych z siecią żeglownych dróg wodnych innego państwa członkowskiego, jeżeli osoby te:

- a) odbywają wyłącznie ograniczoną liczbę rejsów o zasięgu lokalnym, w przypadku gdy odległość od miejsca wypłynięcia w żadnym momencie nie przekracza dziesięciu kilometrów; lub
- b) odbywają wyłącznie rejsy sezonowo.

Artykuł 3

Definicje

Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- 1) „śródlądowa droga wodna” oznacza drogę wodną inną niż wody morskie, otwartą dla żeglugi na jednostkach pływających, o których mowa w art. 2;
- 2) „jednostka pływająca” oznacza statek lub urządzenie pływające;
- 3) „statek” oznacza statek żeglugi śródlądowej lub statek morski;
- 4) „holownik” oznacza statek zbudowany specjalnie do wykonywania operacji holowniczych;
- 5) „pchacz” oznacza statek zbudowany specjalnie do przemieszczania zestawu pchanego;
- 6) „statek pasażerski” oznacza statek zbudowany i przystosowany do przewozu więcej niż 12 pasażerów;
- 7) „unijne świadectwo kwalifikacji” oznacza świadectwo wydane przez właściwy organ potwierdzające, że dana osoba spełnia wymogi określone w niniejszej dyrektywie;
- 8) „konwencja STCW” oznacza konwencję STCW zgodnie z definicją zawartą w art. 1 pkt 21 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/106/WE⁽¹⁾;
- 9) „członkowie załogi pokładowej” oznaczają osoby uczestniczące w ogólnej eksploatacji jednostki pływającej na unijnych śródlądowych drogach wodnych i które wykonują różne zadania, takie jak zadania związane z: żeglugą, kontrolą eksploatacji jednostki pływającej, obsługą ładunków, sztauowaniem, transportem pasażerów, techniką okrętową, konserwacją i naprawą, komunikacją, zdrowiem i bezpieczeństwem oraz ochroną środowiska, inne niż osoby, które są wyznaczone wyłącznie do obsługi silników, dźwigów lub urządzeń elektrycznych i elektronicznych;
- 10) „świadectwo operatora radiowego” oznacza krajowe świadectwo wydane przez państwo członkowskie zgodnie z Regulaminem radiokomunikacyjnym załączonym do Międzynarodowej konwencji telekomunikacyjnej, zezwalające na obsługę stacji radiokomunikacyjnej na jednostce pływającej żeglugi śródlądowej;
- 11) „ekspert w dziedzinie żeglugi pasażerskiej” oznacza osobę pełniącą służbę na pokładzie statku, która ma kwalifikacje do podejmowania działań w sytuacjach nadzwyczajnych na pokładzie statków pasażerskich;
- 12) „ekspert w dziedzinie skroplonego gazu ziemnego” oznacza osobę wykwalifikowaną do zajmowania się procedurą bunkrowania jednostek pływających napędzanych skroplonym gazem ziemnym lub do sprawowania funkcji kapitana prowadzącego taką jednostkę pływającą;
- 13) „kapitan” oznacza członka załogi pokładowej wykwalifikowanego do prowadzenia jednostki pływającej na śródlądowych drogach wodnych państw członkowskich oraz wykwalifikowanego do ponoszenia ogólnej odpowiedzialności na pokładzie, w tym również za załogę, pasażerów i ładunek;
- 14) „szczególne zagrożenie” oznacza zagrożenie dla bezpieczeństwa spowodowane określonymi warunkami nawigacyjnymi, które wymagają od kapitanów posiadania kompetencji wykraczających poza to, co jest oczekiwane zgodnie z ogólnymi standardami kompetencji na ich poziomie zarządzania;
- 15) „kompetencja” oznacza dowiedzioną zdolność korzystania z wiedzy i umiejętności wymaganych zgodnie z ustalonymi standardami w celu prawidłowego wykonywania zadań niezbędnych do eksploatacji jednostek pływających żeglugi śródlądowej;
- 16) „poziom zarządzania” oznacza poziom odpowiedzialności związanej ze sprawowaniem funkcji kapitana oraz zapewnieniem, aby inni członkowie załogi pokładowej prawidłowo wykonywali wszystkie zadania w zakresie eksploatacji jednostki pływającej;

⁽¹⁾ Dyrektywa 2008/106/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie minimalnego poziomu wyszkolenia marynarzy (Dz.U. L 323 z 3.12.2008, s. 33).

- 17) „poziom operacyjny” oznacza poziom odpowiedzialności związany z pełnieniem funkcji marynarza, starszego marynarza lub sternika oraz utrzymywaniem kontroli nad wykonywaniem wszystkich zadań w ramach wyznaczonego obszaru odpowiedzialności tej osoby zgodnie z właściwymi procedurami oraz pod kierownictwem osoby pełniącej funkcję na poziomie zarządzania;
- 18) „duży konwój” oznacza zestaw pchany, w przypadku którego iloczyn całkowitej długości i całkowitej szerokości jednostki pchanej wynosi co najmniej 7 000 metrów kwadratowych;
- 19) „żeglarska książeczka pracy” oznacza indywidualny rejestr, w którym rejestruje się informacje dotyczące historii zatrudnienia członka załogi, w szczególności praktykę pływania i odbyte rejsy;
- 20) „dziennik pokładowy” oznacza urzędowy rejestr rejsów odbytych przez jednostkę pływającą i jej załogę;
- 21) „aktywna żeglarska książeczka pracy” lub „aktywny dziennik pokładowy” oznacza żeglarską książeczkę pracy lub dziennik pokładowy, w których można rejestrować dane;
- 22) „praktyka pływania” oznacza czas, mierzony w dniach, spędzony przez członków załogi pokładowej na pokładzie w trakcie rejsu jednostką pływającą po śródlądowych drogach wodnych, w tym również operacje załadunku i rozładunku wymagające czynnych działań nawigacyjnych, który został zatwierdzony przez właściwy organ;
- 23) „urządzenie pływające” oznacza konstrukcję pływającą, na której znajdują się urządzenia robocze, takie jak dźwigi, pogłębiarki, kafary lub podnośniki;
- 24) „długość” oznacza maksymalną długość kadłuba w metrach, z wyłączeniem steru i bukszprytu;
- 25) „szerokość” oznacza maksymalną szerokość kadłuba w metrach, mierzoną do zewnętrznej strony poszycia kadłuba (z wyłączeniem kół łopatkowych, odbojnic itp.);
- 26) „zanurzenie” oznacza pionową odległość w metrach od najniższego punktu kadłuba bez uwzględnienia stępki lub innych stałych elementów do poziomu wodnicy maksymalnego zanurzenia;
- 27) „żegluga sezonowa” oznacza działalność żeglugową, która jest wykonywana przez okres nie dłuższy niż sześć miesięcy każdego roku.

ROZDZIAŁ 2

UNIJNE ŚWIADECTWA KWALIFIKACJI

Artykuł 4

Obowiązek posiadania unijnego świadectwa kwalifikacji członka załogi pokładowej

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby członkowie załogi pokładowej uprawiający żeglugę na unijnych śródlądowych drogach wodnych posiadali unijne świadectwo kwalifikacji członka załogi pokładowej wydane zgodnie z art. 11 albo świadectwo uznane zgodnie z art. 10 ust. 2 lub 3.
2. Dla członków załogi pokładowej innych niż kapitanowie unijne świadectwo kwalifikacji i żeglarska książeczka pracy, o której mowa w art. 22, przedstawiane są w formie jednolitego dokumentu.
3. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 niniejszego artykułu, na statkach morskich eksploatowanych na śródlądowych drogach wodnych ważne są świadectwa posiadane przez osoby uczestniczące w eksploatacji jednostki pływającej, inne niż kapitanowie, wydane lub uznane zgodnie z dyrektywą 2008/106/WE, a zatem zgodnie z konwencją STCW.

Artykuł 5

Obowiązek posiadania unijnego świadectwa kwalifikacji do wykonywania szczególnych operacji

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby eksperci w dziedzinie żeglugi pasażerskiej oraz eksperci w dziedzinie skroplonego gazu ziemnego posiadali unijne świadectwo kwalifikacji wydane zgodnie z art. 11 albo świadectwo uznane zgodnie z art. 10 ust. 2 lub 3.
2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 niniejszego artykułu, na statkach morskich eksploatowanych na śródlądowych drogach wodnych ważne są świadectwa posiadane przez osoby uczestniczące w eksploatacji jednostki pływającej, wydane lub uznane zgodnie z dyrektywą 2008/106/WE, a zatem zgodnie z konwencją STCW.

Artykuł 6

Obowiązek posiadania szczególnych zezwoleń przez kapitanów

Państwa członkowskie zapewniają, aby kapitanowie posiadali szczególne zezwolenia wydane zgodnie z art. 12, gdy:

- a) uprawiają żeglugę na drogach wodnych, które zostały zaklasyfikowane jako śródlądowe drogi wodne o charakterze morskim zgodnie z art. 8;
- b) uprawiają żeglugę na drogach wodnych zidentyfikowanych jako odcinki śródlądowych dróg wodnych wiążące się ze szczególnymi zagrożeniami zgodnie z art. 9;
- c) uprawiają żeglugę z pomocą radaru;
- d) prowadzą jednostki pływające napędzane skroplonym gazem ziemnym;
- e) prowadzą duże konwoje.

Artykuł 7

Wyłączenia dotyczące krajowych śródlądowych dróg wodnych niepołączonych z siecią żeglownych dróg wodnych innego państwa członkowskiego

1. Państwo członkowskie może wyłączyć osoby, o których mowa w art. 4 ust. 1, art. 5 ust. 1 i art. 6, które uprawiają żeglugę wyłącznie na krajowych śródlądowych drogach wodnych niepołączonych z siecią żeglownych dróg wodnych innego państwa członkowskiego, w tym również sklasyfikowanych jako śródlądowe drogi wodne o charakterze morskim, z obowiązków określonych w art. 4 ust. 1 i 2, art. 5 ust. 1, art. 6, art. 22 ust. 1 akapit pierwszy oraz art. 22 ust. 3 i 6.
2. Państwo członkowskie przyznające wyłączenia zgodnie z ust. 1 może wydawać świadectwa kwalifikacji osobom, o których mowa w ust. 1, na warunkach odmiennych od ogólnych warunków określonych w niniejszej dyrektywie, pod warunkiem że świadectwa te zapewniają odpowiedni poziom bezpieczeństwa. Uznawanie tych świadectw w innych państwach członkowskich regulowane jest dyrektywą 2005/36/WE lub dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/45/WE⁽¹⁾, w zależności od przypadku.
3. Państwa członkowskie informują Komisję o wyłączeniach przyznanych zgodnie z ust. 1. Komisja publicznie udostępnia informacje dotyczące tych przyznanych wyłączeń.

Artykuł 8

Klasyfikacja śródlądowych dróg wodnych o charakterze morskim

1. Państwa członkowskie klasyfikują odcinek śródlądowej drogi wodnej na swoim terytorium jako śródlądową drogę wodną o charakterze morskim, w przypadku gdy spełnione jest jedno z poniższych kryteriów:
 - a) zastosowanie ma Konwencja w sprawie międzynarodowych przepisów o zapobieganiu zderzeniom na morzu;
 - b) boje i znaki są zgodne z systemem morskim;
 - c) niezbędna jest nawigacja naziemna na tej śródlądowej drodze wodnej; lub
 - d) do żeglugi na tej śródlądowej drodze wodnej potrzebne są urządzenia morskie, których obsługa wymaga szczególnej wiedzy.
2. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o zaklasyfikowaniu określonego odcinka śródlądowej drogi wodnej na swoim terytorium jako śródlądowej drogi wodnej o charakterze morskim. Do powiadomienia skierowanego do Komisji dołącza się uzasadnienie oparte o kryteria, o których mowa w ust. 1. Komisja bez zbędnej zwłoki publicznie udostępnia wykaz zgłoszonych śródlądowych dróg wodnych o charakterze morskim.

Artykuł 9

Odcinki śródlądowych dróg wodnych, na których występują szczególne zagrożenia

1. W przypadku gdy jest to niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa żeglugi, państwa członkowskie mogą, zgodnie z procedurą określoną w ust. 2–4, identyfikować przechodzące przez ich własne terytoria odcinki śródlądowych dróg wodnych, na których występują szczególne zagrożenia, w przypadku gdy zagrożenia takie wynikają z jednego lub większej liczby poniższych powodów:
 - a) częstych zmian przebiegu i prędkości prądów;
 - b) hydromorfologicznych cech śródlądowej drogi wodnej oraz braku odpowiednich usług informacji o torach wodnych na śródlądowej drodze wodnej lub odpowiednich map nawigacyjnych;

⁽¹⁾ Dyrektywa 2005/45/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie wzajemnego uznawania świadectw marynarzy wydawanych przez państwa członkowskie oraz zmieniająca dyrektywę 2001/25/WE (Dz.U. L 255 z 30.9.2005, s. 160).

- c) istnienia szczególnych lokalnych regulacji ruchu uzasadnionych specyficznymi cechami hydromorfologicznymi śródlądowej drogi wodnej; lub
- d) częstych wypadków na określonym odcinku śródlądowej drogi wodnej wynikających z braku kompetencji, która nie jest objęta standardami, o których mowa w art. 17.

W przypadku gdy państwa członkowskie uznają to za niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa, prowadzą konsultacje z odpowiednią europejską komisją rzeczną w trakcie procesu identyfikacji odcinków, o których mowa w akapicie pierwszym.

2. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o środkach, jakie zamierzają przyjąć zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu oraz z art. 20, oraz podają uzasadnienie tych środków, co najmniej sześć miesięcy przed przewidzianą datą przyjęcia tych środków.
3. W przypadku gdy odcinki śródlądowych dróg wodnych, o których mowa w ust. 1, są położone wzdłuż granicy między dwoma lub większą liczbą państw członkowskich, zainteresowane państwa członkowskie wzajemnie konsultują się oraz wspólnie powiadamiają Komisję.
4. W przypadku gdy państwo członkowskie zamierza przyjąć środek, który nie jest uzasadniony zgodnie z ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, Komisja w terminie sześciu miesięcy od powiadomienia może przyjąć akty wykonawcze zawierające jej decyzję sprzeciwiającą się przyjęciu środka. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 33 ust. 3.
5. Komisja publicznie udostępnia środki przyjęte przez państwa członkowskie, wraz z uzasadnieniem, o którym mowa w ust. 2.

Artykuł 10

Uznawanie

1. Każde unijne świadectwo kwalifikacji, o którym mowa w art. 4 i 5, a także wszelkie żeglarskie książeczki pracy lub dzienniki pokładowe, o których mowa w art. 22, które zostały wydane przez właściwe organy zgodnie z niniejszą dyrektywą, są ważne na wszystkich unijnych śródlądowych drogach wodnych.

2. Na wszystkich unijnych śródlądowych drogach wodnych ważne jest każde świadectwo kwalifikacji, każda żeglarska książeczka pracy lub każdy dziennik pokładowy wydane zgodnie z rozporządzeniem dotyczącym składu załóg statków na Renie, w którym określono wymogi identyczne jak wymogi zawarte w niniejszej dyrektywie.

Takie świadectwa, żeglarskie książeczki pracy i dzienniki pokładowe, które zostały wydane przez państwo trzecie, są ważne na wszystkich unijnych śródlądowych drogach wodnych, pod warunkiem że takie państwo trzecie uznaje, w obrębie swojej jurysdykcji, unijne dokumenty wydane na podstawie niniejszej dyrektywy.

3. Bez uszczerbku dla ust. 2 na wszystkich unijnych śródlądowych drogach wodnych, z zastrzeżeniem procedury i warunków określonych w ust. 4 i 5, ważne jest każde świadectwo kwalifikacji, każda żeglarska książeczka pracy lub każdy dziennik pokładowy, które zostały wydane zgodnie z przepisami krajowymi państwa trzeciego określającymi wymogi identyczne jak wymogi zawarte w niniejszej dyrektywie.

4. Każde państwo trzecie może przedłożyć Komisji wniosek o uznawanie świadectw, żeglarskich książeczek pracy lub dzienników pokładowych, które zostały wydane przez jego organy. Do wniosku dołącza się wszystkie informacje niezbędne do ustalenia, czy wydawanie takich dokumentów podlega wymogom identycznym jak wymogi określone w niniejszej dyrektywie.

5. Po otrzymaniu wniosku o uznanie zgodnie z ust. 4 Komisja przeprowadza ocenę systemów uzyskiwania świadectwa we wnioskującym państwie trzecim, aby ustalić, czy wydawanie świadectw, żeglarskich książeczek pracy lub dzienników pokładowych określonych we wniosku podlega wymogom identycznym jak wymogi określone w niniejszej dyrektywie.

Jeżeli te wymogi uznane są za identyczne, Komisja przyjmuje akty wykonawcze uznające w Unii świadectwa, żeglarskie książeczki pracy lub dzienniki pokładowe wydane przez to państwo trzecie, pod warunkiem że to państwo trzecie uznaje, w obrębie swojej jurysdykcji, unijne dokumenty wydane na podstawie niniejszej dyrektywy.

Przyjmując akt wykonawczy, o którym mowa w akapicie drugim niniejszego ustępu, Komisja określa, których spośród dokumentów, o których mowa w ust. 4 niniejszego artykułu, dotyczy uznanie. Ten akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 33 ust. 3.

6. W przypadku gdy państwo członkowskie uzna, że dane państwo trzecie przestało spełniać wymogi niniejszego artykułu, natychmiast powiadamia o tym Komisję, należycie uzasadniając powody swojego sprzeciwu.

7. Komisja ocenia co osiem lat zgodność systemu uzyskiwania świadectwa w państwie trzecim, o którym mowa w ust. 5 akapit drugi, z wymogami określonymi w niniejszej dyrektywie. Jeżeli Komisja ustali, że wymogi określone w niniejszej dyrektywie nie są już spełniane, zastosowanie ma ust. 8.

8. Jeżeli Komisja ustali, że wydawanie dokumentów, o których mowa w ust. 2 lub 3 niniejszego artykułu, nie podlega już wymogom identycznym jak wymogi określone w niniejszej dyrektywie, przyjmuje akty wykonawcze zawieszające na wszystkich unijnych śródlądowych drogach wodnych ważność świadectw kwalifikacji, żeglarskich książeczek pracy i dzienników pokładowych wydanych zgodnie z tymi wymogami. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 33 ust. 3.

Komisja może w każdej chwili uchylić zawieszenie, jeżeli usunięto stwierdzone braki w odniesieniu do stosowanych standardów.

9. Komisja publicznie udostępnia wykaz państw trzecich, o których mowa w ust. 2 i 3, wraz z dokumentami uznawanymi za ważne na wszystkich unijnych śródlądowych drogach wodnych.

ROZDZIAŁ 3

UZYSKIWANIE ŚWIADECTWA KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

SEKCJA I

Procedura wydawania unijnych świadectw kwalifikacji i szczególnych zezwoleń

Artykuł 11

Wydawanie i ważność unijnych świadectw kwalifikacji

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby wnioskodawcy ubiegający się o unijne świadectwa kwalifikacji członka załogi pokładowej oraz unijne świadectwa kwalifikacji do wykonywania szczególnych operacji przedkładali wystarczające dowody w postaci dokumentów potwierdzających:

- a) ich tożsamość;
- b) fakt spełniania przez nich minimalnych wymogów określonych w załączniku I dotyczących wieku, kompetencji, zgodności administracyjnej i praktyki pływania w odniesieniu do kwalifikacji, o które się ubiegają;
- c) fakt spełniania, w stosownych przypadkach, standardów dotyczących stanu zdrowia zgodnie z art. 23.

2. Państwa członkowskie wydają unijne świadectwa kwalifikacji po sprawdzeniu autentyczności i ważności dokumentów dostarczonych przez wnioskodawców oraz po sprawdzeniu, czy wnioskodawcom tym nie wydano już ważnego unijnego świadectwa kwalifikacji.

3. Komisja przyjmuje akty wykonawcze ustanawiające wzory unijnych świadectw kwalifikacji oraz jednolitych dokumentów będących połączeniem unijnych świadectw kwalifikacji i żeglarskich książeczek pracy. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 33 ust. 2.

4. Ważność unijnego świadectwa kwalifikacji członka załogi pokładowej jest ograniczona do daty następnego badania lekarskiego wymaganego zgodnie z art. 23.

5. Bez uszczerbku dla ograniczenia, o którym mowa w ust. 4, unijne świadectwa kwalifikacji kapitana są ważne przez maksymalnie 13 lat.

6. Unijne świadectwa kwalifikacji do wykonywania szczególnych operacji są ważne przez maksymalnie pięć lat.

Artykuł 12

Wydawanie i ważność szczególnych zezwoleń dla kapitanów

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby wnioskodawcy ubiegający się o szczególne zezwolenia, o których mowa w art. 6, przedkładali wystarczające dowody w postaci dokumentów potwierdzających:

- a) ich tożsamość;
- b) fakt spełniania przez nich minimalnych wymogów określonych w załączniku I dotyczących wieku, kompetencji, zgodności administracyjnej i praktyki pływania w odniesieniu do szczególnego zezwolenia, o które się ubiegają;

c) fakt posiadania przez nich unijnego świadectwa kwalifikacji kapitana, świadectwa uznanego zgodnie z art. 10 ust. 2 i 3 lub fakt spełniania przez nich minimalnych wymogów dotyczących unijnych świadectw kwalifikacji kapitana przewidzianych w niniejszej dyrektywie.

2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 niniejszego artykułu, w przypadku szczególnych zezwoleń dotyczących żeglugi na odcinkach śródlądowych dróg wodnych, na których występują szczególne zagrożenia, które to zezwolenia są wymagane na podstawie art. 6 lit. b), wnioskodawcy ubiegający się o te zezwolenia przedkładają właściwym organom państw członkowskich, o których mowa w art. 20 ust. 3, wystarczające dowody w postaci dokumentów potwierdzających:

a) ich tożsamość;

b) fakt spełniania przez nich wymogów ustanowionych zgodnie z art. 20 dotyczących kompetencji w odniesieniu do szczególnych zagrożeń na konkretnym odcinku śródlądowej drogi wodnej, w odniesieniu do którego wymagane jest zezwolenie;

c) fakt posiadania przez nich unijnego świadectwa kwalifikacji kapitana, świadectwa uznanego zgodnie z art. 10 ust. 2 i 3 lub fakt spełniania przez nich minimalnych wymogów dotyczących unijnych świadectw kwalifikacji kapitana przewidzianych w niniejszej dyrektywie.

3. Państwa członkowskie wydają szczególne zezwolenia, o których mowa w ust. 1 i 2, po sprawdzeniu autentyczności i ważności dokumentów dostarczonych przez wnioskodawcę.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwy organ wydający kapitanom unijne świadectwa kwalifikacji wyraźnie określił w świadectwie wszelkie szczególne zezwolenia wydane na podstawie art. 6 zgodnie ze wzorem, o którym mowa w art. 11 ust. 3. Ważność takiego szczególnego zezwolenia kończy się wraz z upływem ważności unijnego świadectwa kwalifikacji.

5. Na zasadzie odstępstwa od ust. 4 niniejszego artykułu szczególne zezwolenie, o którym mowa w art. 6 lit. d), wydawane jest jako unijne świadectwo kwalifikacji eksperta w dziedzinie skroplonego gazu ziemnego zgodnie ze wzorem, o którym mowa w art. 11 ust. 3, i którego okres ważności ustala się zgodnie z art. 11 ust. 6.

Artykuł 13

Przedłużenie ważności unijnych świadectw kwalifikacji oraz szczególnych zezwoleń dla kapitanów

Po wygaśnięciu unijnego świadectwa kwalifikacji państwo członkowskie przedłuża, na wniosek, ważność świadectwa oraz, w stosownych przypadkach, zawartych w nim szczególnych zezwoleń, pod warunkiem że:

a) w przypadku unijnych świadectw kwalifikacji członka załogi pokładowej oraz szczególnych zezwoleń innych niż te, o których mowa w art. 6 lit. d) – przedłożono wystarczający dowód w postaci dokumentów potwierdzających, o których mowa w art. 11 ust. 1 lit. a) i c);

b) w przypadku unijnych świadectw kwalifikacji do wykonywania szczególnych operacji – przedłożono wystarczający dowód w postaci dokumentów potwierdzających, o których mowa w art. 11 ust. 1 lit. a) i b).

Artykuł 14

Zawieszenie i cofnięcie unijnych świadectw kwalifikacji lub szczególnych zezwoleń dla kapitanów

1. W przypadku gdy istnieją przesłanki wskazujące, że nie są już spełniane wymogi dotyczące świadectw kwalifikacji lub szczególnych zezwoleń, państwo członkowskie, które wydało świadectwo lub szczególne zezwolenie, przeprowadza wszystkie niezbędne oceny oraz, w stosownych przypadkach, cofa te świadectwa lub szczególne zezwolenia.

2. Każde państwo członkowskie może czasowo zawiesić unijne świadectwo kwalifikacji w przypadku gdy uzna takie zawieszenie za niezbędne ze względów bezpieczeństwa lub porządku publicznego.

3. Państwa członkowskie bez zbędnej zwłoki rejestrują zawieszenia i cofnięcia w bazie danych, o której mowa w art. 25 ust. 2.

SEKCJA II

Współpraca administracyjna

Artykuł 15

Współpraca

W przypadku gdy państwo członkowskie, o którym mowa w art. 39 ust. 3, stwierdzi, że świadectwo kwalifikacji wydane przez właściwy organ w innym państwie członkowskim nie spełnia warunków określonych w niniejszej dyrektywie, lub w przypadku gdy istnieją względy bezpieczeństwa lub porządku publicznego, właściwy organ zwraca się do organu wydającego, aby rozważył zawieszenie tego świadectwa kwalifikacji zgodnie z art. 14. Organ występujący z wnioskiem

informuje Komisję o swoim wniosku. Organ, który wydał dane świadectwo kwalifikacji, analizuje wniosek i powiadamia ten drugi organ o swojej decyzji. W oczekiwaniu na przekazanie decyzji organu wydającego każdy właściwy organ może zabronić osobom prowadzenia działalności na obszarze swojej jurysdykcji.

Państwa członkowskie, o których mowa w art. 39 ust. 3, współpracują także z właściwymi organami innych państw członkowskich w celu zapewnienia, aby praktyka pływania i odbyte rejsy posiadaczy świadectw kwalifikacji i żeglarskich książeczek pracy uznanych na mocy niniejszej dyrektywy były rejestrowane, jeżeli posiadacz żeglarskiej książeczki pracy zwraca się o zarejestrowanie, oraz zatwierdzane na okres nieprzekraczający 15 miesięcy przed datą wniosku o zatwierdzenie. Państwa członkowskie, o których mowa w art. 39 ust. 3, w stosownych przypadkach informują Komisję o śródlądowych drogach wodnych na swoim terytorium, na których wymagane są kompetencje w zakresie żeglugi o charakterze morskim.

SEKCJA III

Kompetencje

Artykuł 16

Wymogi dotyczące kompetencji

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby osoby, o których mowa w art. 4, 5 i 6, posiadały kompetencje niezbędne do bezpiecznej eksploatacji jednostki pływającej, jak określono w art. 17.
2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 niniejszego artykułu ocenę kompetencji w odniesieniu do szczególnych zagrożeń, o których mowa w art. 6 lit. b), przeprowadza się zgodnie z art. 20.

Artykuł 17

Ocena kompetencji

1. Komisja przyjmuje akty delegowane zgodnie z art. 31 dotyczące uzupełnienia niniejszej dyrektywy poprzez określenie standardów kompetencji oraz odpowiadających im wiedzy i umiejętności zgodnie z zasadniczymi wymogami określonymi w załączniku II.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby osoby ubiegające się o dokumenty, o których mowa w art. 4, 5 i 6, wykazały, w stosownych przypadkach, że spełniają standardy kompetencji, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, zdając egzamin zorganizowany:
 - a) pod nadzorem organu administracyjnego zgodnie z art. 18; lub
 - b) w ramach programu szkolenia zatwierdzonego zgodnie z art. 19.
3. Wykazanie zgodności ze standardami kompetencji obejmuje egzamin praktyczny mający na celu uzyskanie:
 - a) unijnego świadectwa kwalifikacji kapitana;
 - b) szczególnego zezwolenia na uprawianie żeglugi z pomocą radaru, o którym mowa w art. 6 lit. c);
 - c) unijnego świadectwa kwalifikacji eksperta w dziedzinie skroplonego gazu ziemnego;
 - d) unijnego świadectwa kwalifikacji eksperta w dziedzinie żeglugi pasażerskiej.

Egzaminy praktyczne przeprowadzane na potrzeby wydawania dokumentów, o których mowa w lit. a) i b) niniejszego ustępu, mogą odbywać się na jednostce pływającej lub na symulatorze zgodnym z art. 21. W odniesieniu do lit. c) i d) niniejszego ustępu egzaminy praktyczne mogą odbywać się na jednostce pływającej lub na odpowiedniej instalacji nabrzeżnej.

4. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 31 w celu uzupełnienia niniejszej dyrektywy poprzez określenie standardów dotyczących egzaminów praktycznych, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, określających szczególne kompetencje i warunki, które mają być sprawdzane podczas egzaminów praktycznych, jak również minimalne wymogi dotyczące jednostek pływających, na których mogą odbywać się egzaminy praktyczne.

Artykuł 18

Egzamin pod nadzorem organu administracyjnego

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby egzaminy, o których mowa w art. 17 ust. 2 lit. a), były organizowane pod ich nadzorem. Państwa członkowskie zapewniają, aby egzaminy te przeprowadzali egzaminatorzy, którzy posiadają kwalifikacje do oceniania kompetencji i odpowiadającej im wiedzy oraz umiejętności, o których mowa w art. 17 ust. 1.
2. Państwa członkowskie wydają świadectwa potwierdzające zaliczenie egzaminu praktycznego wnioskodawcom, którzy zdali egzamin praktyczny, o którym mowa w art. 17 ust. 3, w przypadku gdy taki egzamin odbył się na symulatorze zgodnym z art. 21 oraz w przypadku gdy wnioskodawca zwrócił się o takie świadectwo.
3. Komisja przyjmuje akty wykonawcze ustanawiające wzory świadectw potwierdzających zaliczenie egzaminu praktycznego, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 33 ust. 2.
4. Państwa członkowskie uznają, bez dalszych wymogów lub ocen, świadectwa potwierdzające zaliczenie egzaminu praktycznego, o których mowa w ust. 2, które zostały wydane przez właściwe organy w innych państwach członkowskich.
5. W przypadku egzaminów pisemnych lub egzaminów komputerowych egzaminatorzy, o których mowa w ust. 1, mogą być zastąpieni przez wykwalifikowane osoby nadzorujące.
6. Państwa członkowskie zapewniają, aby egzaminatorzy i wykwalifikowane osoby nadzorujące, o których mowa w niniejszym rozdziale, byli wolni od konfliktów interesów.

Artykuł 19

Zatwierdzanie programów szkolenia

1. Państwa członkowskie mogą ustanowić programy szkolenia dla osób, o których mowa w art. 4, 5 i 6. Państwa członkowskie zapewniają, aby takie programy szkolenia prowadzące do uzyskania dyplomów lub świadectw wykazujących zgodność ze standardami kompetencji, o których mowa w art. 17 ust. 1, były zatwierdzane przez właściwe organy państw członkowskich, na których terytorium prowadzi swoje programy szkolenia odpowiednia instytucja edukacyjna lub szkoleniowa.

Państwa członkowskie zapewniają, aby ocena jakości programów szkolenia oraz zapewnienie ich jakości były zapewniane przez stosowanie krajowej lub międzynarodowej normy jakości zgodnie z art. 27 ust. 1.

2. Państwa członkowskie mogą zatwierdzać programy szkolenia, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, wyłącznie jeżeli:
 - a) cele szkolenia, treści dydaktyczne, metody, zastosowane nośniki, procedury, w tym również wykorzystanie symulatorów, w stosownych przypadkach, oraz materiały szkoleniowe są prawidłowo udokumentowane i umożliwiają kandydatom osiągnięcie standardów kompetencji, o których mowa w art. 17 ust. 1;
 - b) programy oceny odpowiednich kompetencji są realizowane przez wykwalifikowane osoby wykazujące dogłębną znajomość programu szkolenia;
 - c) egzamin sprawdzający zgodność ze standardami kompetencji, o których mowa w art. 17 ust. 1, jest przeprowadzany przez wykwalifikowanych egzaminatorów, którzy są wolni od konfliktów interesów.
3. Państwa członkowskie uznają wszelkie dyplomy lub świadectwa przyznane po zakończeniu programów szkolenia zatwierdzanych przez inne państwa członkowskie zgodnie z ust. 1.
4. Państwa członkowskie odwołują lub zawieszają swoje zatwierdzenie programów szkolenia, które nie spełniają już kryteriów określonych w ust. 2.
5. Państwa członkowskie przekazują Komisji wykaz zatwierdzonych programów szkolenia, jak również wszelkich programów szkolenia, których zatwierdzenie zostało odwołane lub zawieszane. Komisja publicznie udostępnia te informacje. W wykazie podaje się nazwę programu szkolenia, tytuły przyznawanych dyplomów lub świadectw, organ przyznający dyplom lub świadectwo, rok wejścia w życie zatwierdzenia, jak również odpowiednie kwalifikacje i wszelkie szczególne zezwolenia, do których dyplom lub świadectwo zapewniają dostęp.

*Artykuł 20***Ocena kompetencji w odniesieniu do szczególnych zagrożeń**

1. Państwa członkowskie, które identyfikują na swoich terytoriach odcinki śródlądowych dróg wodnych, na których występują szczególne zagrożenia w rozumieniu art. 9 ust. 1, określają dodatkowe kompetencje wymagane od kapitanów uprawiających żeglugę na tych odcinkach śródlądowych dróg wodnych oraz określają środki niezbędne do udowodnienia spełnienia takich wymogów. W przypadku gdy państwa członkowskie uznają to za niezbędne do celów zapewnienia bezpieczeństwa, konsultują się w trakcie procesu identyfikacji tych kompetencji z odpowiednią europejską komisją rzeczną.

Biorąc pod uwagę kompetencje wymagane dla żeglugi na odcinkach śródlądowych dróg wodnych, na których występują szczególne zagrożenia, środki niezbędne do udowodnienia spełnienia takich wymogów mogą obejmować:

- a) ograniczoną liczbę rejsów, które należy odbyć na danym odcinku;
- b) egzamin przeprowadzany na symulatorze;
- c) egzamin w postaci testu wielokrotnego wyboru;
- d) egzamin ustny; lub
- e) połączenie środków, o których mowa w lit. a)–d).

Przy stosowaniu niniejszego ustępu państwa członkowskie stosują obiektywne, przejrzyste, niedyskryminujące i proporcjonalne kryteria.

2. Państwa członkowskie, o których mowa w ust. 1, zapewniają, aby zostały wprowadzone procedury oceny kompetencji kandydatów w odniesieniu do szczególnych zagrożeń oraz zapewniają, aby zostały publicznie udostępnione narzędzia ułatwiające kapitanom uzyskanie wymaganej kompetencji w odniesieniu do szczególnych zagrożeń.

3. Państwo członkowskie może przeprowadzać oceny kompetencji kandydatów w odniesieniu do szczególnych zagrożeń związanych z odcinkami śródlądowych dróg wodnych położonych w innym państwie członkowskim w oparciu o wymogi ustanowione dla tego odcinka śródlądowej drogi wodnej zgodnie z ust. 1, pod warunkiem uzyskania zgody państwa członkowskiego, w którym położony jest odcinek śródlądowej drogi wodnej. W takim przypadku to państwo członkowskie zapewnia państwu członkowskiemu przeprowadzającemu ocenę niezbędne środki umożliwiające mu przeprowadzenie takiej oceny. Państwa członkowskie uzasadniają każdą odmowę udzielenia zgody w oparciu o obiektywne i proporcjonalne powody.

*Artykuł 21***Stosowanie symulatorów**

1. Symulatory wykorzystywane do oceny kompetencji są zatwierdzane przez państwa członkowskie. Zatwierdzenie takie jest wydawane na wniosek po wykazaniu, że symulator spełnia standardy dla symulatorów ustanowione w drodze aktów delegowanych, o których mowa w ust. 2. W zatwierdzeniu określa się, która konkretna ocena kompetencji jest dozwolona na danym symulatorze.

2. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 31 w celu uzupełnienia niniejszej dyrektywy poprzez ustanowienie standardów dotyczących zatwierdzania symulatorów, określających minimalne wymogi funkcjonalne i techniczne oraz procedury administracyjne w tym zakresie w celu zapewnienia, aby symulatory wykorzystywane do oceny kompetencji były projektowane w sposób umożliwiający weryfikację kompetencji zgodnie ze standardami dotyczącymi egzaminów praktycznych, o których mowa w art. 17 ust. 3.

3. Państwa członkowskie uznają symulatory zatwierdzone przez właściwe organy w innych państwach członkowskich zgodnie z ust. 1 bez dalszych wymogów technicznych lub ocen.

4. Państwa członkowskie odwołują lub zawieszają zatwierdzenie symulatorów, które nie spełniają już standardów, o których mowa w ust. 2.

5. Państwa członkowskie przekazują Komisji wykaz zatwierdzonych symulatorów. Komisja publicznie udostępnia te informacje.

6. Państwa członkowskie zapewniają, aby dostęp do symulatorów do celów oceny był niedyskryminacyjny.

SEKCJA IV

Praktyka pływania i stan zdrowia

Artykuł 22

Żeglarska książeczka pracy i dziennik pokładowy

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby kapitanowie rejestrowali praktykę pływania, o której mowa w art. 11 ust. 1 lit. b), oraz odbyte rejsy, o których mowa w art. 20 ust. 1, w żeglarskiej książeczce pracy, o której mowa w ust. 6 niniejszego artykułu, lub w żeglarskiej książeczce pracy uznanej zgodnie z art. 10 ust. 2 lub 3.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego, gdy państwa członkowskie stosują art. 7 ust. 1 lub art. 39 ust. 2, obowiązek określony w akapicie pierwszym niniejszego ustępu ma zastosowanie tylko jeżeli posiadacz żeglarskiej książeczki pracy zwróci się o zarejestrowanie.

2. Państwa członkowskie zapewniają, jeżeli wystąpi o to członek załogi, aby ich właściwe organy - po sprawdzeniu autentyczności i ważności wszelkich niezbędnych dokumentów potwierdzających - zatwierdzały w żeglarskiej książeczce pracy dane dotyczące praktyki pływania i rejsów odbytych w okresie nieprzekraczającym 15 miesięcy przed złożeniem wniosku. W przypadku wprowadzenia narzędzi elektronicznych, w tym elektronicznych żeglarskich książeczek pracy i dzienników pokładowych, w tym również odpowiednich procedur zabezpieczających autentyczność tych dokumentów, odpowiednie dane można zatwierdzać bez przeprowadzania dodatkowych procedur.

Uwzględnia się praktykę pływania, która została uzyskana na którychkolwiek śródlądowych drogach wodnych państw członkowskich. W przypadku śródlądowych dróg wodnych, których cieki wodne nie znajdują się w całości na terytorium Unii, uwzględnia się również praktykę pływania uzyskaną na odcinkach położonych poza terytorium Unii.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby rejsy jednostek pływających, o których mowa w art. 2 ust. 1, były rejestrowane w dzienniku pokładowym, o którym mowa w ust. 6 niniejszego artykułu, lub w dzienniku pokładowym uznanym zgodnie z art. 10 ust. 2 lub 3.

4. Komisja przyjmuje akty wykonawcze ustanawiające wzory żeglarskich książeczek pracy i dzienników pokładowych, biorąc pod uwagę informacje wymagane do wdrożenia niniejszej dyrektywy w odniesieniu do identyfikacji osoby, jej praktyki pływania i odbytych rejsów. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 33 ust. 2.

Przyjmując te akty wykonawcze, Komisja uwzględnia fakt, że dziennik pokładowy jest również wykorzystywany w ramach wdrażania dyrektywy Rady 2014/112/UE⁽¹⁾ na potrzeby weryfikacji wymogów dotyczących składu załogi oraz rejestrowania rejsów jednostek pływających.

5. Do dnia 17 stycznia 2026 r. Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie ocenę dotyczącą zabezpieczonych przed fałszowaniem elektronicznych żeglarskich książeczek pracy, dzienników pokładowych i legitymacji zawodowych zawierających unijne świadectwa kwalifikacji w żegludze śródlądowej.

6. Państwa członkowskie zapewniają, aby członkowie załogi posiadali jednolitą aktywną żeglarską książeczkę pracy oraz aby na jednostkach pływających znajdował się jednolity aktywny dziennik pokładowy.

Artykuł 23

Stan zdrowia

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby członkowie załogi pokładowej ubiegający się o unijne świadectwo kwalifikacji wykazali się odpowiednim stanem zdrowia, przedstawiając właściwemu organowi ważne orzeczenie lekarskie wydane przez przedstawiciela zawodu medycznego, zatwierdzonego przez właściwy organ, po pomyślnym przeprowadzeniu badania stanu zdrowia.

⁽¹⁾ Dyrektywa Rady 2014/112/UE z dnia 19 grudnia 2014 r. wykonująca Umowę europejską dotyczącą niektórych aspektów organizacji czasu pracy w transporcie śródlądowym, zawartą przez Europejskie Stowarzyszenie Żeglugi Śródlądowej (EBU), Europejską Organizację Kapitanów (ESO) i Europejską Federację Pracowników Transportu (ETF) (Dz.U. L 367 z 23.12.2014, s. 86).

2. Wnioskodawcy przedstawiają orzeczenia lekarskie właściwemu organowi ubiegając się o:
- swoje pierwsze unijne świadectwo kwalifikacji członka załogi pokładowej;
 - swoje unijne świadectwo kwalifikacji kapitana;
 - przedłużenie ważności swojego unijnego świadectwa kwalifikacji członka załogi pokładowej, w przypadku gdy spełnione są warunki określone w ust. 3 niniejszego artykułu.

Orzeczenia lekarskie wydane w celu uzyskania unijnego świadectwa kwalifikacji nie mogą być wystawione wcześniej niż trzy miesiące przed datą wystąpienia o unijne świadectwo kwalifikacji.

3. Po ukończeniu 60. roku życia posiadacz unijnego świadectwa kwalifikacji członka załogi pokładowej musi wykazywać odpowiedni stan zdrowia zgodnie z ust. 1 nie rzadziej niż co pięć lat. Po ukończeniu 70. roku życia posiadacz tego świadectwa musi wykazywać odpowiedni stan zdrowia zgodnie z ust. 1 co dwa lata.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby pracodawcy, kapitanowie i organy państw członkowskich mogli wymagać od członków załogi pokładowej wykazania się odpowiednim stanem zdrowia zgodnie z ust. 1 w każdym przypadku, gdy istnieją obiektywne przesłanki, że członek załogi pokładowej nie spełnia już wymogów dotyczących stanu zdrowia, o których mowa w ust. 6.

5. W przypadku gdy nie można w pełni wykazać odpowiedniego stanu zdrowia wnioskodawcy, państwa członkowskie mogą wprowadzić środki łagodzące lub nałożyć ograniczenia, które zapewnią równoważny poziom bezpieczeństwa żeglugi. W takim przypadku tego rodzaju środki łagodzące i ograniczenia związane ze stanem zdrowia wymienia się w unijnym świadectwie kwalifikacji zgodnie ze wzorem, o którym mowa w art. 11 ust. 3.

6. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 31 w oparciu o zasadnicze wymogi dotyczące stanu zdrowia, o których mowa w załączniku III, w celu uzupełnienia niniejszej dyrektywy poprzez ustanowienie standardów dotyczących stanu zdrowia określających wymogi w zakresie stanu zdrowia, w szczególności w odniesieniu do badań, które przedstawiciele zawodu medycznego muszą przeprowadzić, kryteriów, które muszą stosować, aby stwierdzić zdolność do pracy, a także wykazu ograniczeń i środków łagodzących.

ROZDZIAŁ 4

PRZEPISY ADMINISTRACYJNE

Artykuł 24

Ochrona danych osobowych

- Państwa członkowskie przetwarzają dane osobowe w ramach niniejszej dyrektywy zgodnie z prawem unijnym dotyczącym ochrony danych osobowych, w szczególności z rozporządzeniem (UE) 2016/679.
- Komisja przetwarza dane osobowe w ramach niniejszej dyrektywy zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 45/2001.
- Państwa członkowskie zapewniają, aby dane osobowe były przetwarzane wyłącznie w celu:
 - wdrażania, egzekwowania i oceny niniejszej dyrektywy;
 - wymiany informacji między organami posiadającymi dostęp do bazy danych, o której mowa w art. 25, a Komisją;
 - opracowywania statystyk.

Zanonimizowane informacje uzyskane w oparciu o takie dane można wykorzystywać do wspierania polityk propagujących śródlądowy transport wodny.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby osoby, o których mowa w art. 4 i 5, i których dane osobowe, w szczególności dane dotyczące zdrowia, są przetwarzane w rejestrach, o których mowa w art. 25 ust. 1, oraz w bazie danych, o której mowa w art. 25 ust. 2, były uprzednio o tym fakcie informowane. Państwa członkowskie przyznają takim osobom dostęp do ich danych osobowych, oraz na żądanie takich osób w każdym czasie przekazują im kopię tych danych.

Artykuł 25

Rejestry

1. Aby przyczynić się do skutecznego administrowania w odniesieniu do wydawania, przedłużania ważności, zawieszania i cofania świadectw kwalifikacji, państwa członkowskie prowadzą rejestry unijnych świadectw kwalifikacji, żeglarskich książeczek pracy i dzienników pokładowych wydanych pod ich nadzorem zgodnie z niniejszą dyrektywą oraz, w stosownych przypadkach, dokumentów uznanych na podstawie art. 10 ust. 2, które zostały wydane, których ważność przedłużono, które zostały zawieszane lub cofnięte, które zgłoszono jako zaginione, skradzione lub zniszczone, lub które wygasły.

W przypadku unijnych świadectw kwalifikacji rejestry zawierają dane podane w unijnych świadectwach kwalifikacji oraz nazwę organu wydającego.

W przypadku książeczek żeglarskich rejestry zawierają imię i nazwisko posiadacza oraz jego numer identyfikacyjny, numer identyfikacyjny żeglarskiej książeczki pracy, datę wydania oraz nazwę organu wydającego.

W przypadku dzienników pokładowych rejestry zawierają nazwę jednostki pływającej, europejski numer identyfikacyjny lub europejski numer identyfikacyjny statku (ENI), numer identyfikacyjny dziennika pokładowego, datę wydania oraz nazwę organu wydającego.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 31 w celu uzupełniania informacji w rejestrach żeglarskich książeczek pracy i dzienników pokładowych o inne informacje wymagane według wzorów żeglarskich książeczek pracy i dzienników pokładowych przyjętych na podstawie art. 22 ust. 4, aby jeszcze bardziej ułatwić wymianę informacji między państwami członkowskimi.

2. Na potrzeby wdrażania, egzekwowania i oceny niniejszej dyrektywy, w celu zachowania bezpieczeństwa, ułatwienia żeglugi, jak również do celów statystycznych oraz aby ułatwić wymianę informacji między organami wdrażającymi niniejszą dyrektywę, państwa członkowskie rzetelnie i niezwłocznie rejestrują w bazie danych prowadzonej przez Komisję dane dotyczące świadectw kwalifikacji, żeglarskich książeczek pracy i dzienników pokładowych, o których mowa w ust. 1.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 31 ustalających standardy określające cechy takiej bazy danych oraz warunki korzystania z niej, w szczególności w celu sprecyzowania:

- a) instrukcji dotyczących kodowania danych w bazie danych;
- b) praw dostępu użytkowników, zróżnicowanych w stosownych przypadkach według rodzaju użytkowników, rodzaju dostępu oraz celu wykorzystywania danych;
- c) maksymalnego czasu zatrzymywania danych zgodnie z ust. 3 niniejszego artykułu, w stosownych przypadkach zróżnicowanego w zależności od rodzaju dokumentu;
- d) instrukcji dotyczących eksploatacji bazy danych i jej interakcji z rejestrami, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.

3. Wszelkie dane osobowe zawarte w rejestrach, o których mowa w ust. 1, lub w bazie danych, o której mowa w ust. 2, przechowuje się nie dłużej, niż jest to niezbędne do celów, dla których dane zostały zgromadzone lub dla których są dalej przetwarzane zgodnie z niniejszą dyrektywą. Gdy takie dane nie są już dłużej potrzebne do tych celów, zostają zniszczone.

4. Komisja może udzielić dostępu do bazy danych organowi państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej w zakresie, w jakim jest to niezbędne do celów, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, pod warunkiem że:

- a) spełnione zostały wymogi art. 9 rozporządzenia (WE) nr 45/2001; oraz
- b) to państwo trzecie lub ta organizacja międzynarodowa nie ograniczają państwom członkowskim ani Komisji dostępu do swojej odpowiedniej bazy danych.

Komisja zapewnia, aby państwo trzecie ani organizacja międzynarodowa nie przekazywały tych danych innemu państwu trzeciemu lub innej organizacji międzynarodowej bez wyraźnej pisemnej zgody Komisji oraz na warunkach określonych przez Komisję.

*Artykuł 26***Właściwe organy**

1. Państwa członkowskie wyznaczają w stosownych przypadkach właściwe organy, które:
 - a) organizują i nadzorują egzaminy, o których mowa w art. 18;
 - b) zatwierdzają programy szkolenia, o których mowa w art. 19;
 - c) zatwierdzają symulatory, o których mowa w art. 21;
 - d) wydają świadectwa, przedłużają ich ważność, zawieszają je lub cofają oraz wydają szczególne zezwolenia, o których mowa w art. 4, 5, 6, 11, 12, 13, 14 i 38, a także żeglarskie książeczki pracy i dzienniki pokładowe, o których mowa w art. 22;
 - e) zatwierdzają praktykę pływania w żeglarskich książeczkach pracy, o których mowa w art. 22;
 - f) określają, którzy przedstawiciele zawodu medycznego mogą wydawać orzeczenia lekarskie zgodnie z art. 23;
 - g) prowadzą rejestry, o których mowa w art. 25;
 - h) wykrywają i zwalczają oszustwa oraz inne niezgodne z prawem praktyki, o których mowa w art. 29.
2. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o wszystkich właściwych organach na swoim terytorium, które wyznaczyły zgodnie z ust. 1. Komisja publicznie udostępnia te informacje.

*Artykuł 27***Monitorowanie**

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby wszystkie działania prowadzone przez podmioty rządowe i pozarządowe pozostające pod ich nadzorem związane ze szkoleniem i oceną kompetencji, a także z wydawaniem i aktualizowaniem unijnych świadectw kwalifikacji, żeglarskich książeczek pracy i dzienników pokładowych były stale monitorowane poprzez system standardów jakości, aby zapewnić osiągnięcie celów niniejszej dyrektywy.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby cele szkoleniowe i związane z nimi standardy kompetencji, jakie należy osiągnąć, były wyraźnie zdefiniowane oraz określały poziomy wiedzy i umiejętności podlegające ocenie i sprawdzane zgodnie z niniejszą dyrektywą.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby – mając na uwadze polityki, systemy, kontrole i przeglądy wewnętrzne służące zapewnianiu jakości ustanowione na potrzeby zapewnienia osiągnięcia określonych celów – obszary stosowania standardów jakości obejmowały:
 - a) wydawanie, przedłużanie ważności, zawieszanie i cofanie unijnych świadectw kwalifikacji, żeglarskich książeczek pracy i dzienników pokładowych;
 - b) wszystkie kursy i programy szkolenia;
 - c) egzaminy i oceny przeprowadzane przez każde państwo członkowskie lub pod jego nadzorem; oraz
 - d) kwalifikacje i doświadczenie wymagane od osób prowadzących szkolenie i egzaminatorów.

*Artykuł 28***Ocena**

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby niezależne organy oceniały działania w zakresie nabywania i oceny kompetencji oraz administrowania unijnymi świadectwami kwalifikacji, żeglarskimi książeczkami pracy i dziennikami pokładowymi do dnia 17 stycznia 2037 r., a następnie nie rzadziej niż co dziesięć lat.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby wyniki ocen dokonywanych przez takie niezależne organy były należycie dokumentowane i podawane do wiadomości zainteresowanych właściwych organów. W razie potrzeby państwa członkowskie podejmują odpowiednie środki mające na celu usunięcie wszelkich braków stwierdzonych w wyniku niezależnej oceny.

*Artykuł 29***Zapobieganie oszustwom i innym niezgodnym z prawem praktykom**

1. Państwa członkowskie podejmują odpowiednie środki w celu zapobiegania oszustwom i innym niezgodnym z prawem praktykom z wykorzystaniem unijnych świadectw kwalifikacji, żeglarskich książeczek pracy, dzienników pokładowych, orzeczeń lekarskich i rejestrów przewidzianych w niniejszej dyrektywie.
2. Państwa członkowskie wymieniają z właściwymi organami innych państw członkowskich odpowiednie informacje na temat świadectw osób uczestniczących w eksploatacji jednostki pływającej, w tym również informacji o zawieszeniu i cofnięciu świadectw. Wymieniając te informacje, państwa członkowskie muszą w pełni przestrzegać zasad ochrony danych osobowych określonych w rozporządzeniu (UE) 2016/679.

*Artykuł 30***Sankcje**

Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszenia przepisów krajowych przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy oraz podejmują wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia ich wdrożenia. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające.

ROZDZIAŁ 5

PRZEPISY KOŃCOWE*Artykuł 31***Wykonywanie przekazanych uprawnień**

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 17 ust. 1 i 4, art. 21 ust. 2, art. 23 ust. 6 oraz art. 25 ust. 1 i 2, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia 16 stycznia 2018 r. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu pięciu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w niniejszym artykule, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie niniejszego artykułu wchodzi w życie, tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

*Artykuł 32***Standardy CESNI i akty delegowane**

Akty delegowane przyjęte na podstawie niniejszej dyrektywy, z wyjątkiem aktów przyjętych na podstawie art. 25, zawierają odniesienie do standardów ustanowionych przez CESNI, pod warunkiem że:

- a) standardy te są dostępne i aktualne;
- b) standardy te spełniają wszelkie mające zastosowanie wymogi określone w załącznikach;
- c) zmiany w procesie decyzyjnym CESNI nie zagrażają interesom Unii.

W przypadku gdy warunki te nie są spełnione, Komisja może przewidzieć inne standardy lub zamieścić odniesienia do nich.

W przypadku gdy akty delegowane przyjęte na podstawie niniejszej dyrektywy odnoszą się do standardów, Komisja zamieszcza w tych aktach delegowanych cały tekst tych standardów oraz dokonuje odpowiedniego wpisu lub aktualizacji danego odniesienia, wraz z datą rozpoczęcia stosowania w załączniku IV.

Artykuł 33

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011. Odniesienia do komitetu utworzonego na podstawie art. 7 dyrektywy 91/672/EWG, którą uchyla niniejsza dyrektywa, odczytuje się jako odniesienia do komitetu utworzonego na mocy niniejszej dyrektywy.

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

W przypadku gdy opinia komitetu ma zostać uzyskana w drodze procedury pisemnej, procedura ta kończy się bez osiągnięcia rezultatu gdy, przed upływem terminu na wydanie opinii, zdecyduje o tym przewodniczący komitetu.

3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011. W przypadku gdy opinia komitetu ma zostać uzyskana w drodze procedury pisemnej, przewodniczący komitetu może zdecydować o zakończeniu procedury bez osiągnięcia rezultatu przed upływem terminu na wydanie opinii.

Artykuł 34

Standardy CESNI i akty wykonawcze

Przyjmując akty wykonawcze, o których mowa w art. 11 ust. 3, art. 18 ust. 3 i art. 22 ust. 4, Komisja zamieszcza odniesienie do standardów ustanowionych przez CESNI, oraz określa datę rozpoczęcia ich stosowania, pod warunkiem że:

- a) standardy te są dostępne i aktualne;
- b) standardy te spełniają wszelkie mające zastosowanie wymogi określone w załącznikach;
- c) zmiany w procesie decyzyjnym CESNI nie zagrażają interesom Unii.

W przypadku gdy warunki te nie są spełnione, Komisja może przewidzieć inne standardy lub zamieścić odniesienia do nich.

W przypadku gdy akty wykonawcze przyjęte na podstawie niniejszej dyrektywy odnoszą się do standardów, Komisja zamieszcza w tych aktach wykonawczych cały tekst tych standardów.

Artykuł 35

Przegląd

1. Komisja dokona oceny niniejszej dyrektywy wraz z aktami wykonawczymi i delegowanymi, o których mowa w niniejszej dyrektywie, oraz przedłoży wyniki tej oceny Parlamentowi Europejskiemu i Radzie nie później niż w dniu 17 stycznia 2030 r.

2. Do dnia 17 stycznia 2028 r. każde państwo członkowskie udostępni Komisji informacje potrzebne do monitorowania wdrażania i oceny niniejszej dyrektywy, zgodnie z wytycznymi przekazanymi przez Komisję w porozumieniu z państwami członkowskimi w odniesieniu do gromadzenia, formatu i treści informacji.

Artykuł 36

Stopniowe wprowadzanie

1. Komisja przyjmuje akty delegowane, o których mowa w art. 17 ust. 1 i 4, art. 21 ust. 2, art. 23 ust. 6 i art. 25 ust. 1 i 2 do dnia 17 stycznia 2020 r.

Najpóźniej 24 miesiące po przyjęciu aktów delegowanych, o których mowa w art. 25 ust. 2, Komisja tworzy bazę danych przewidzianą w tym artykule.

2. Komisja przyjmie akty wykonawcze, o których mowa w art. 11 ust. 3, art. 18 ust. 3 i art. 22 ust. 4 do dnia 17 stycznia 2020 r.

*Artykuł 37***Uchylenie**

Dyrektywy 91/672/EWG i 96/50/WE tracą moc ze skutkiem od dnia 18 stycznia 2022 r.

Odesłania do uchylonych dyrektyw traktuje się jako odesłania do niniejszej dyrektywy.

*Artykuł 38***Przepisy przejściowe**

1. Patenty kapitanów wydane zgodnie z dyrektywą 96/50/WE oraz świadectwa, o których mowa w art. 1 ust. 6 dyrektywy 96/50/WE, a także licencje na żeglugę po Renie, o których mowa w art. 1 ust. 5 dyrektywy 96/50/WE, które zostały wydane przed dniem 18 stycznia 2022 r., pozostają ważne na unijnych śródlądowych drogach wodnych, na których były ważne przed tym dniem, przez maksymalnie dziesięć lat po tym dniu.

Przed dniem 18 stycznia 2032 r. państwo członkowskie, które wydało patenty lub świadectwa, o których mowa w akapicie pierwszym, wydaje kapitanom, którzy posiadają takie patenty lub świadectwa, zgodnie ze wzorem określonym w niniejszej dyrektywie, na ich wniosek, unijne świadectwo kwalifikacji, lub świadectwo, o którym mowa w art. 10 ust. 2, z zastrzeżeniem przedłożenia przez kapitana wystarczającego dowodu w postaci dokumentów potwierdzających, o których mowa w art. 11 ust. 1 lit. a) i c).

2. Podczas wydawania unijnych świadectw kwalifikacji zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu państwa członkowskie zabezpieczają, w jak najszerszym zakresie, przyznane wcześniej uprawnienia, w szczególności w odniesieniu do szczególnych zezwoleń, o których mowa w art. 6.

3. Członkowie załogi, inni niż kapitanowie, którzy posiadają świadectwo kwalifikacji wydane przez państwo członkowskie przed dniem 18 stycznia 2022 r. lub którzy posiadają kwalifikacje uznawane w jednym lub większej liczbie państw członkowskich, mogą nadal korzystać z tego świadectwa lub kwalifikacji przez maksymalnie dziesięć lat po tym dniu. W tym okresie tacy członkowie załogi nadal mogą powoływać się na dyrektywę 2005/36/WE w odniesieniu do uznawania ich kwalifikacji przez organy innych państw członkowskich. Przed upływem tego okresu mogą oni wystąpić do właściwego organu wydającego takie świadectwa o unijne świadectwo kwalifikacji lub świadectwo, o którym mowa w art. 10 ust. 2, z zastrzeżeniem przedstawienia przez członków załogi wystarczających dowodów, o których mowa w art. 11 ust. 1 lit. a) i c).

W przypadku gdy członkowie załogi, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, występują o unijne świadectwo kwalifikacji lub świadectwo, o którym mowa w art. 10 ust. 2, państwa członkowskie zapewniają, aby wydane zostało świadectwo kwalifikacji, w odniesieniu do którego wymogi w zakresie kompetencji są podobne lub niższe w porównaniu ze świadectwem, które ma zostać zastąpione. Świadectwo, w odniesieniu do którego wymogi są wyższe w porównaniu ze świadectwem, które ma zostać zastąpione, jest wydawane wyłącznie w przypadku gdy spełnione są następujące warunki:

- a) w przypadku unijnego świadectwa kwalifikacji marynarza: 540 dni praktyki pływania, w tym co najmniej 180 dni w żegludze śródlądowej;
- b) w przypadku unijnego świadectwa kwalifikacji starszego marynarza: 900 dni praktyki pływania, w tym co najmniej 540 dni w żegludze śródlądowej;
- c) w przypadku unijnego świadectwa kwalifikacji sternika: 1 080 dni praktyki pływania, w tym co najmniej 720 dni w żegludze śródlądowej.

Doświadczenie w żegludze jest wykazywane za pomocą żeglarskiej książeczki pracy, dziennika pokładowego lub innego dowodu.

Minimalne okresy praktyki pływania określone w akapicie drugim niniejszego ustępu lit. a), b) i c) można skrócić o maksymalnie 360 dni praktyki pływania, w przypadku gdy wnioskodawca posiada uznawany przez właściwy organ dyplom, który potwierdza odbycie przez wnioskodawcę specjalistycznego szkolenia w żegludze śródlądowej obejmującego praktykę w żegludze. Okres skrócenia minimalnego okresu praktyki pływania nie może przekraczać czasu trwania specjalistycznego szkolenia.

4. Żeglarskie książeczki pracy i dzienniki pokładowe wydane przed dniem 18 stycznia 2022 r., które zostały wydane zgodnie z przepisami innymi niż przepisy określone w niniejszej dyrektywie mogą pozostać aktywne przez maksymalnie dziesięć lat po dniu 18 stycznia 2022 r.

5. Na zasadzie odstępstwa od ust. 3 dla członków załogi na promach, którzy posiadają krajowe świadectwa nieobjęte zakresem stosowania dyrektywy 96/50/WE, które zostały wydane przed dniem 18 stycznia 2022 r., takie świadectwa pozostają ważne na tych unijnych śródlądowych drogach wodnych, na których były ważne przed tym dniem, przez maksymalnie 20 lat po tym dniu.

Przed upływem tego okresu tacy członkowie załogi mogą wystąpić do właściwego organu wydającego takie świadectwa o unijne świadectwo kwalifikacji lub o świadectwo, o którym mowa w art. 10 ust. 2, pod warunkiem że przedstawią wystarczające dowody, o których mowa w art. 11 ust. 1 lit. a) i c). Ust. 3 akapity drugi i trzeci niniejszego artykułu stosuje się odpowiednio.

6. Na zasadzie odstępstwa od art. 4 ust. 1 do dnia 17 stycznia 2038 r. państwa członkowskie mogą zezwolić, aby kapitanowie prowadzący statki morskie eksploatowane na określonych śródlądowych drogach wodnych posługiwali się świadectwami kompetencji dla kapitanów wydanymi zgodnie z postanowieniami konwencji STCW, pod warunkiem że:

- a) to działanie w zakresie żeglugi śródlądowej odbywa się na początku lub na końcu rejsu w transporcie morskim; oraz
- b) w dniu 16 stycznia 2018 r. państwo członkowskie uznawało na danych drogach śródlądowych świadectwa, o których mowa w niniejszym ustępie, na okres co najmniej pięciu lat.

Artykuł 39

Transpozycja

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy do dnia 17 stycznia 2022 r. Niezwłocznie powiadamiają o tym Komisję.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Sposób dokonywania takiego odniesienia określany jest przez państwa członkowskie.

2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 niniejszego artykułu państwo członkowskie, w którym wszystkie osoby, o których mowa w art. 4 ust. 1, art. 5 ust. 1 i art. 6, uprawiają żeglugę wyłącznie na krajowych śródlądowych drogach wodnych niepołączonych z siecią żeglownych dróg wodnych innego państwa członkowskiego, zobowiązane jest do wprowadzenia w życie tylko tych środków, które są niezbędne do zapewnienia zgodności z art. 7, 8 i 10 – w odniesieniu do uznawania świadectw kwalifikacji i żeglarskiej ksiąteczki pracy, art. 14 ust. 2 i 3 – w odniesieniu do zawieszenia, art. 22 ust. 1 akapit drugi, art. 22 ust. 2, art. 26 ust. 1 lit. d) – w stosownych przypadkach, art. 26 ust. 1 lit. e) i h), art. 26 ust. 2 oraz art. 29 – w odniesieniu do zapobiegania oszustwom, art. 30 – w odniesieniu do sankcji oraz art. 38, z wyjątkiem ust. 2 tego artykułu – w odniesieniu do przepisów przejściowych. Takie państwo członkowskie wprowadza w życie te środki do dnia 17 stycznia 2022 r.

Do czasu transpozycji i wdrożenia pozostałych przepisów niniejszej dyrektywy oraz poinformowania o tym Komisji takie państwo członkowskie nie może wydawać unijnych świadectw kwalifikacji ani zatwierdzać programów szkolenia lub symulatorów.

3. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 niniejszego artykułu państwo członkowskie, w którym wszystkie osoby objęte są wyłączeniem na podstawie art. 2 ust. 3, zobowiązane jest do wprowadzenia w życie tylko tych środków, które są niezbędne do zapewnienia zgodności z art. 10 – w odniesieniu do uznawania świadectw kwalifikacji i żeglarskiej ksiąteczki pracy, z art. 38 – w odniesieniu do uznawania ważnych świadectw, a także z art. 15. Takie państwo członkowskie wprowadza w życie te środki do dnia 17 stycznia 2022 r.

Do czasu transpozycji i wdrożenia pozostałych przepisów niniejszej dyrektywy oraz poinformowania o tym Komisji takie państwo członkowskie nie może wydawać unijnych świadectw kwalifikacji ani zatwierdzać programów szkolenia lub symulatorów.

4. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 niniejszego artykułu państwo członkowskie nie jest zobowiązane do transpozycji niniejszej dyrektywy, o ile na jego terytorium żegluga na śródlądowych drogach wodnych nie jest technicznie możliwa.

Do czasu transpozycji i wdrożenia przepisów niniejszej dyrektywy oraz poinformowania o tym Komisji takie państwo członkowskie nie może wydawać unijnych świadectw kwalifikacji ani zatwierdzać programów szkolenia lub symulatorów.

5. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst najważniejszych przepisów prawa krajowego w dziedzinie objętej zakresem niniejszej dyrektywy.

Artykuł 40

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 41

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 12 grudnia 2017 r..

W imieniu Parlamentu Europejskiego

A. TAJANI

Przewodniczący

W imieniu Rady

M. MAASIKAS

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

MINIMALNE WYMOGI DOTYCZĄCE WIEKU, ZGODNOŚCI ADMINISTRACYJNEJ, KOMPETENCJI ORAZ PRAKTYKI PŁYWANIA

Minimalne wymogi dotyczące kwalifikacji załogi pokładowej określone w niniejszym załączniku należy rozumieć jako rosnący poziom kwalifikacji, z wyjątkiem kwalifikacji młodszych marynarzy i praktykantów, które uważa się za będące na tym samym poziomie.

1. Kwalifikacje załogi pokładowej na poziomie podstawowym

1.1. Minimalne wymogi w odniesieniu do świadectwa młodszego marynarza

Każdy wnioskodawca ubiegający się o unijne świadectwo kwalifikacji musi:

- mieć przynajmniej 16 lat,
- mieć ukończone podstawowe szkolenie w zakresie bezpieczeństwa zgodnie z wymogami krajowymi.

1.2. Minimalne wymogi w odniesieniu do świadectwa praktykanta

Każdy wnioskodawca ubiegający się o unijne świadectwo kwalifikacji musi:

- mieć przynajmniej 15 lat,
- mieć podpisaną umowę w sprawie praktyk, która obejmuje zatwierdzony program szkolenia, o którym mowa w art. 19.

2. Kwalifikacje załogi pokładowej na poziomie operacyjnym

2.1. Minimalne wymogi w odniesieniu do świadectwa marynarza

Każdy wnioskodawca ubiegający się o unijne świadectwo kwalifikacji musi:

- a) — mieć przynajmniej 17 lat,
 - mieć ukończony zatwierdzony program szkolenia, o którym mowa w art. 19, trwający przynajmniej dwa lata i obejmujący standardy kompetencji dla poziomu operacyjnego określone w załączniku II,
 - uzyskać w ramach tego zatwierdzonego programu szkolenia praktykę pływania wynoszącą przynajmniej 90 dni;

lub

- b) — mieć przynajmniej 18 lat,
 - pomyślnie przejść ocenę kompetencji przeprowadzaną przez organ administracyjny, o którym mowa w art. 18, w celu weryfikacji, czy spełnione są standardy kompetencji dla poziomu operacyjnego określone w załączniku II,
 - uzyskać praktykę pływania wynoszącą przynajmniej 360 dni lub uzyskać praktykę pływania wynoszącą przynajmniej 180 dni, jeżeli wnioskodawca może również przedstawić dowód posiadania doświadczenia zawodowego wynoszącego co najmniej 250 dni, które wnioskodawca uzyskał na statku morskim w charakterze członka załogi pokładowej;

lub

- c) — mieć przed przystąpieniem do zatwierdzonego programu szkolenia co najmniej pięcioletnie doświadczenie zawodowe lub co najmniej 500 dni doświadczenia zawodowego na statku morskim jako członek załogi pokładowej przed przystąpieniem do zatwierdzonego programu szkolenia, lub ukończony przed przystąpieniem do zatwierdzonego programu szkolenia jakikolwiek program szkolenia zawodowego trwający przynajmniej trzy lata,
 - mieć ukończony zatwierdzony program szkolenia, o którym mowa w art. 19, trwający przynajmniej dziewięć miesięcy, i obejmujący standardy kompetencji dla poziomu operacyjnego określone w załączniku II,
 - uzyskać w ramach tego zatwierdzonego programu szkolenia praktykę pływania wynoszącą przynajmniej 90 dni.

2.2. Minimalne wymogi w odniesieniu do świadectwa starszego marynarza

Każdy wnioskodawca ubiegający się o unijne świadectwo kwalifikacji musi:

- a) — uzyskać praktykę pływania wynoszącą przynajmniej 180 dni i mieć w tym czasie kwalifikacje do pełnienia funkcji marynarza;

lub

- b) — mieć ukończony zatwierdzony program szkolenia, o którym mowa w art. 19, trwający przynajmniej trzy lata, i obejmujący standardy kompetencji dla poziomu operacyjnego określone w załączniku II,

— uzyskać w ramach tego zatwierdzonego programu szkolenia praktykę pływania wynoszącą przynajmniej 270 dni.

2.3. Minimalne wymogi w odniesieniu do świadectwa sternika

Każdy wnioskodawca ubiegający się o unijne świadectwo kwalifikacji musi:

- a) — uzyskać praktykę pływania wynoszącą przynajmniej 180 dni i mieć w tym czasie kwalifikacje do pełnienia funkcji starszego marynarza,

— posiadać świadectwo operatora radiowego;

lub

- b) — mieć ukończony zatwierdzony program szkolenia, o którym mowa w art. 19, trwający przynajmniej trzy lata, i obejmujący standardy kompetencji dla poziomu operacyjnego określone w załączniku II,

— uzyskać w ramach tego zatwierdzonego programu szkolenia praktykę pływania wynoszącą przynajmniej 360 dni,

— posiadać świadectwo operatora radiowego;

lub

- c) — mieć przynajmniej 500 dni doświadczenia zawodowego jako kapitan żeglugi morskiej,

— pomyślnie przejść ocenę kompetencji przeprowadzaną przez organ administracyjny, o której mowa w art. 18, w celu weryfikacji, czy spełnione są standardy kompetencji dla poziomu operacyjnego określone w załączniku II,

— posiadać świadectwo operatora radiowego.

3. Kwalifikacje załogi pokładowej na poziomie zarządzania

3.1. Minimalne wymogi w odniesieniu do świadectwa kapitana

Każdy wnioskodawca ubiegający się o unijne świadectwo kwalifikacji musi:

- a) — mieć przynajmniej 18 lat,

— mieć ukończony zatwierdzony program szkolenia, o którym mowa w art. 19, trwający przynajmniej trzy lata, i obejmujący standardy kompetencji dla poziomu zarządzania określone w załączniku II,

— uzyskać w ramach tego zatwierdzonego programu szkolenia lub po jego ukończeniu praktykę pływania wynoszącą przynajmniej 360 dni,

— posiadać świadectwo operatora radiowego;

lub

- b) — mieć przynajmniej 18 lat,

— posiadać unijne świadectwo kwalifikacji sternika lub świadectwo sternika uznane zgodnie z art. 10 ust. 2 lub 3,

- uzyskać praktykę pływania wynoszącą przynajmniej 180 dni,
 - pomyślnie przejść ocenę kompetencji przeprowadzaną przez organ administracyjny, o której mowa w art. 18, w celu weryfikacji, czy spełnione są standardy kompetencji dla poziomu zarządzania określone w załączniku II,
 - posiadać świadectwo operatora radiowego;
- lub
- c) — mieć przynajmniej 18 lat,
- uzyskać praktykę pływania wynoszącą przynajmniej 540 dni lub uzyskać praktykę pływania wynoszącą przynajmniej 180 dni, jeżeli wnioskodawca może również przedstawić dowód posiadania doświadczenia zawodowego wynoszącego co najmniej 500 dni, które wnioskodawca uzyskał na statku morskim w charakterze członka załogi pokładowej,
 - pomyślnie przejść ocenę kompetencji przeprowadzaną przez organ administracyjny, o której mowa w art. 18, w celu weryfikacji, czy spełnione są standardy kompetencji dla poziomu zarządzania określone w załączniku II,
 - posiadać świadectwo operatora radiowego;
- lub
- d) — mieć przed przystąpieniem do zatwierdzonego programu szkolenia co najmniej pięcioletnie doświadczenie zawodowe lub co najmniej 500 dni doświadczenia zawodowego na statku morskim jako członek załogi pokładowej przed przystąpieniem do zatwierdzonego programu szkolenia, lub ukończony przed przystąpieniem do zatwierdzonego programu szkolenia jakikolwiek program szkolenia zawodowego trwający przynajmniej trzy lata,
- mieć ukończony zatwierdzony program szkolenia, o którym mowa w art. 19, trwający przynajmniej półtora roku, i obejmujący standardy kompetencji dla poziomu zarządzania określone w załączniku II,
 - uzyskać w ramach tego zatwierdzonego programu szkolenia praktykę pływania wynoszącą przynajmniej 180 dni, a po ukończeniu tego programu praktykę pływania wynoszącą przynajmniej 180 dni,
 - posiadać świadectwo operatora radiowego.

3.2. Minimalne wymogi w odniesieniu do szczególnych zezwoleń dotyczących unijnych świadectw kwalifikacji kapitana

3.2.1. Drogi wodne o charakterze morskim

Każdy wnioskodawca musi:

- spełniać określone w załączniku II standardy kompetencji dotyczące uprawiania żeglugi na drogach wodnych o charakterze morskim.

3.2.2. Radar

Każdy wnioskodawca musi:

- spełniać określone w załączniku II standardy kompetencji dotyczące uprawiania żeglugi z pomocą radaru.

3.2.3. Skroplony gaz ziemny

Każdy wnioskodawca musi:

- posiadać unijne świadectwo kwalifikacji eksperta w dziedzinie skroplonego gazu ziemnego (LNG), o którym mowa w sekcji 4.2.

3.2.4. Duże konwoje

Każdy wnioskodawca musi uzyskać praktykę pływania wynoszącą przynajmniej 720 dni, w tym przez co najmniej 540 dni mieć w tym czasie kwalifikacje do pełnienia funkcji kapitana i przez co najmniej 180 dni do prowadzenia dużego konwoju.

4. Kwalifikacje do wykonywania szczególnych operacji

4.1. Minimalne wymogi w odniesieniu do świadectwa eksperta w dziedzinie żeglugi pasażerskiej

Każdy wnioskodawca ubiegający się o pierwsze unijne świadectwo kwalifikacji eksperta w dziedzinie żeglugi pasażerskiej musi:

- mieć przynajmniej 18 lat,
- spełniać określone w załączniku II standardy kompetencji dotyczące ekspertów w dziedzinie żeglugi pasażerskiej.

Każdy wnioskodawca ubiegający się o przedłużenie ważności unijnego świadectwa kwalifikacji eksperta w dziedzinie żeglugi pasażerskiej musi:

- zdać nowy egzamin administracyjny lub ukończyć nowy zatwierdzony program szkolenia zgodnie z art. 17 ust. 2.

4.2. Minimalne wymogi w odniesieniu do świadectwa eksperta w dziedzinie LNG

Każdy wnioskodawca ubiegający się o pierwsze unijne świadectwo kwalifikacji eksperta w dziedzinie LNG musi:

- mieć przynajmniej 18 lat,
- spełniać określone w załączniku II standardy kompetencji dotyczące ekspertów w dziedzinie LNG.

Każdy wnioskodawca ubiegający się o przedłużenie ważności unijnego świadectwa kwalifikacji eksperta w dziedzinie LNG musi:

a) uzyskać określoną poniżej praktykę pływania na pokładzie jednostki pływającej napędzanej LNG wynoszącą:

- przynajmniej 180 dni w ciągu poprzednich pięciu lat, lub
- przynajmniej 90 dni w ciągu poprzedniego roku;

lub

b) spełniać określone w załączniku II standardy kompetencji dotyczące ekspertów w dziedzinie LNG.

ZAŁĄCZNIK II

ZASADNICZE WYMOGI DOTYCZĄCE KOMPETENCJI

1. Zasadnicze wymogi dotyczące kompetencji na poziomie operacyjnym

1.1. Żegluga

Marynarz pomaga dowództwu jednostki pływającej w wykonywaniu manewrów i kierowaniu jednostką pływającą na śródlądowych drogach wodnych. Marynarz musi być w stanie wykonywać te zadania na wszystkich rodzajach dróg wodnych i we wszystkich rodzajach portów. W szczególności marynarz musi być w stanie:

- pomagać w przygotowaniu jednostki pływającej do żeglugi, aby zapewnić bezpieczny rejs w każdych warunkach,
- pomagać w manewrach cumowania i kotwiczenia,
- pomagać w prowadzeniu jednostki pływającej i manewrowaniu nią w sposób bezpieczny z punktu widzenia żeglugi i ekonomiczny.

1.2. Eksploatacja jednostek pływających

Marynarz musi być w stanie:

- pomagać dowództwu jednostki pływającej w kontrolowaniu funkcjonowania jednostki pływającej i opiece nad osobami znajdującymi się na pokładzie,
- obsługiwać urządzenia na jednostce pływającej.

1.3. Obsługa ładunków, sztautowanie i transport pasażerski

Marynarz musi być w stanie:

- pomagać dowództwu jednostki pływającej w przygotowaniu, sztautowaniu i monitorowaniu ładunków w trakcie operacji załadunku i wyładunku,
- pomagać dowództwu statku w świadczeniu usług na rzecz pasażerów,
- udzielać bezpośredniej pomocy osobom niepełnosprawnym i osobom o ograniczonej możliwości poruszania się zgodnie z wymogami w zakresie szkoleń oraz z instruktażem przewidzianymi w załączniku IV do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1177/2010 ⁽¹⁾.

1.4. Technika okrętowa oraz elektryka, elektronika i automatyka

Marynarz musi być w stanie:

- pomagać dowództwu jednostki pływającej w zakresie techniki okrętowej oraz elektryki, elektroniki i automatyki, aby zapewnić ogólne bezpieczeństwo techniczne,
- przeprowadzać konserwację urządzeń na potrzeby techniki okrętowej oraz elektryki, elektroniki i automatyki, aby zapewnić ogólne bezpieczeństwo techniczne.

1.5. Konserwacja i naprawa

Marynarz musi być w stanie:

- pomagać dowództwu jednostki pływającej w konserwacji i naprawie jednostki pływającej, jej urządzeń oraz jej sprzętu.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1177/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. o prawach pasażerów podróżujących drogą morską i drogą wodną śródlądową oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 (Dz.U. L 334 z 17.12.2010, s. 1).

1.6. Komunikacja

Marynarz musi być w stanie:

- komunikować się w kwestiach ogólnych i zawodowych, co obejmuje umiejętność stosowania znormalizowanych zwrotów komunikacyjnych w sytuacjach, w których występują problemy z komunikacją,
- być otwarty na kontakty z ludźmi.

1.7. Zdrowie i bezpieczeństwo oraz ochrona środowiska

Marynarz musi być w stanie:

- przestrzegać zasad bezpieczeństwa w pracy, rozumieć znaczenie przepisów w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa oraz znaczenie ochrony środowiska,
- uznawać znaczenie szkolenia w zakresie bezpieczeństwa na pokładzie oraz działać natychmiast w przypadku sytuacji wyjątkowej,
- podejmować środki ostrożności w celu zapobiegania pożarom oraz prawidłowo korzystać z urządzeń gaśniczych,
- wykonywać obowiązki przy uwzględnieniu znaczenia ochrony środowiska.

2. Zasadnicze wymogi dotyczące kompetencji na poziomie zarządzania

2.0. Nadzór

Kapitan musi być w stanie:

- wydawać polecenia innym członkom załogi pokładowej oraz kontrolować wszystkie wykonywane przez nich zadania, o których mowa w sekcji 1 niniejszego załącznika, co oznacza odpowiednie zdolności do wykonywania tych zadań.

2.1. Żegluga

Kapitan musi być w stanie:

- zaplanować rejs i uprawiać żeglugę na śródlądowych drogach wodnych, co obejmuje zdolność do wyboru najbardziej logicznej, ekonomicznej i ekologicznej trasy żeglugowej, aby dotrzeć do miejsca załadunku i wyładunku, przy uwzględnieniu mających zastosowanie przepisów ruchu i uzgodnionego zestawu przepisów mających zastosowanie w żegludze śródlądowej,
- stosować wiedzę na temat mających zastosowanie przepisów dotyczących obsady jednostek pływających, w tym również wiedzę na temat czasu odpoczynku oraz na temat składu członków załogi pokładowej,
- uprawiać żeglugę i manewrować, zapewniając bezpieczną eksploatację jednostki pływającej we wszystkich warunkach na śródlądowych drogach wodnych, w tym również w sytuacjach wiążących się z dużym natężeniem ruchu lub, w przypadku gdy inne jednostki pływające przewożą towary niebezpieczne i wymagają podstawowej wiedzy na temat Europejskiego porozumienia w sprawie międzynarodowych przewozów materiałów niebezpiecznych śródlądowymi drogami wodnymi (ADN),
- reagować na sytuacje wyjątkowe na śródlądowych drogach wodnych.

2.2. Eksploatacja jednostek pływających

Kapitan musi być w stanie:

- wykorzystywać wiedzę w zakresie budownictwa statków żeglugi śródlądowej oraz metod konstrukcyjnych na potrzeby eksploatacji różnych rodzajów jednostek pływających oraz posiadać podstawową wiedzę na temat wymogów technicznych dla statków żeglugi śródlądowej, o których mowa w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1629 ⁽¹⁾,
- kontrolować i monitorować obowiązkowe urządzenia, o których mowa w mającym zastosowanie świadectwie jednostki pływającej.

2.3. Obsługa ładunków, sztautowanie i transport pasażerski

Kapitan musi być w stanie:

- planować i zapewniać bezpieczny załadunek, sztautowanie, zabezpieczenie, wyładunek i opiekę nad ładunkiem w trakcie rejsu,

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1629 z dnia 14 września 2016 r. ustanawiająca wymagania techniczne dla statków żeglugi śródlądowej, zmieniająca dyrektywę 2009/100/WE i uchylająca dyrektywę 2006/87/WE (Dz.U. L 252 z 16.9.2016, s. 118).

- planować i zapewniać stateczność jednostki pływającej,
- planować i zapewniać bezpieczny transport pasażerów i opiekę nad nimi w trakcie rejsu, w tym również udzielając bezpośredniej pomocy osobom niepełnosprawnym i osobom o ograniczonej możliwości poruszania się zgodnie z wymogami w zakresie szkoleń oraz z instruktażem załącznika IV do rozporządzenia (UE) nr 1177/2010.

2.4. Technika okrętowa oraz elektryka, elektronika i automatyka

Kapitan musi być w stanie:

- planować organizację pracy w zakresie techniki okrętowej oraz elektryki, elektroniki i automatyki,
- monitorować główne silniki oraz maszyny i urządzenia pomocnicze,
- planować i wydawać polecenia dotyczące pompy jednostki pływającej i systemu kontroli pracy pomp,
- organizować bezpieczne użytkowanie, stosowanie, konserwację i naprawę urządzeń elektrotechnicznych jednostki pływającej,
- kontrolować bezpieczną konserwację i naprawę urządzeń technicznych.

2.5. Konserwacja i naprawa

Kapitan musi być w stanie:

- organizować bezpieczną konserwację i naprawę jednostki pływającej oraz jej sprzętu.

2.6. Komunikacja

Kapitan musi być w stanie:

- zarządzać zasobami ludzkimi, zachowywać się w sposób odpowiedzialny społecznie oraz zajmować się organizacją pracy i szkoleniami na pokładzie jednostki pływającej,
- zapewniać dobrą komunikację przez cały czas, co obejmuje stosowanie znormalizowanych zwrotów komunikacyjnych w sytuacjach, w których występują problemy z komunikacją,
- zapewniać zrównoważone i sprzyjające kontaktom społecznym środowisko pracy na pokładzie.

2.7. Zdrowie i bezpieczeństwo, prawa pasażerów oraz ochrona środowiska

Kapitan musi być w stanie:

- monitorować mające zastosowanie wymogi prawne oraz podejmować środki zapewniające bezpieczeństwo życia,
- utrzymywać ochronę i bezpieczeństwo osób znajdujących się na pokładzie, w tym również udzielając bezpośredniej pomocy osobom niepełnosprawnym i osobom o ograniczonej możliwości poruszania się zgodnie z wymogami w zakresie szkoleń oraz z instruktażem przewidzianymi w załączniku IV do rozporządzenia (UE) nr 1177/2010,
- opracowywać plany postępowania w sytuacjach nadzwyczajnych i plany zapewnienia niezatapialności oraz opanowywać sytuacje nadzwyczajne,
- zapewniać zgodność z wymogami ochrony środowiska.

3. Zasadnicze wymogi dotyczące kompetencji w odniesieniu do szczególnych zezwoleń

3.1. Uprawianie żeglugi na śródlądowych drogach wodnych o charakterze morskim

Kapitan musi być w stanie:

- posługiwać się aktualnymi wykresami i mapami, komunikatami dla kapitanów i marynarzy oraz innymi publikacjami właściwymi dla dróg wodnych o charakterze morskim,

- korzystać z pływowych układów odniesienia, prądów, okresów i cykli pływu oraz czasu występowania prądów pływu oraz pływów i wahań w obrębie ujścia,
- posługiwać się sygnałami SIGNI (*Signalisation de voies de Navigation Intérieure*) oraz IALA (Międzynarodowe Stowarzyszenie Służb Oznakowania Nawigacyjnego) na potrzeby bezpiecznej żeglugi na śródlądowych drogach wodnych o charakterze morskim.

3.2. Nawigacja radarowa

Kapitan musi być w stanie:

- podejmować przed wypłynięciem odpowiednie działania w odniesieniu do uprawiania żeglugi z pomocą radaru,
- interpretować wyświetlane obrazy radarowe i analizować informacje dostarczane przez radar,
- ograniczać zakłócenia pochodzące z różnych źródeł,
- uprawiać żeglugę z pomocą radaru uwzględniając uzgodniony zestaw przepisów mających zastosowanie w żegludze śródlądowej zgodnie z przepisami określającymi wymogi dotyczące uprawiania żeglugi z pomocą radaru (takie jak wymogi dotyczące obsady załogi lub wymogi techniczne dotyczące statków),
- prawidłowo postępować w szczególnych okolicznościach, takich jak: natężenie ruchu, awarie urządzeń, niebezpieczne sytuacje.

4. Zasadnicze wymogi dotyczące kompetencji w odniesieniu do szczególnych operacji

4.1. Ekspert w dziedzinie żeglugi pasażerskiej

Każdy wnioskodawca musi być w stanie:

- organizować korzystanie z urządzeń ratunkowych na pokładzie statków pasażerskich,
- przestrzegać instrukcji bezpieczeństwa i podejmować niezbędne działania służące ogólnej ochronie pasażerów, zwłaszcza w przypadku sytuacji wyjątkowej (na przykład ewakuacji, uszkodzenia, kolizji, wypłynięcia na mieliznę, pożaru, wybuchu lub innych sytuacji, które mogą spowodować panikę), w tym również udzielając bezpośredniej pomocy osobom niepełnosprawnym i osobom o ograniczonej możliwości poruszania się zgodnie z wymogami w zakresie szkoleń oraz z instruktażem przewidzianymi w załączniku IV do rozporządzenia (UE) nr 1177/2010,
- komunikować się w języku angielskim na poziomie podstawowym,
- spełniać odpowiednie wymogi rozporządzenia (UE) nr 1177/2010.

4.2. Ekspert w dziedzinie skroplonego gazu ziemnego (LNG)

Każdy wnioskodawca musi być w stanie:

- zapewniać zgodność z przepisami i standardami mającymi zastosowanie do jednostek pływających napędzanych LNG, a także z innymi odpowiednimi regulacjami dotyczącymi zdrowia i bezpieczeństwa,
- mieć świadomość określonych kwestii wymagających uwagi w związku z LNG, rozpoznawać zagrożenia i zarządzać nimi,
- w bezpieczny sposób obsługiwać systemy specyficzne dla LNG,
- zapewniać regularne kontrole systemu LNG,
- przeprowadzać bunkrowanie LNG w bezpieczny i kontrolowany sposób,
- przygotować system LNG na potrzeby konserwacji jednostki pływającej,
- postępować w sytuacjach nadzwyczajnych związanych z LNG.

ZAŁĄCZNIK III

ZASADNICZE WYMOGI DOTYCZĄCE STANU ZDROWIA

Odpowiedni stan zdrowia, obejmujący sprawność fizyczną i psychiczną, oznacza niewystępowanie jakiejkolwiek choroby lub niepełnosprawności, która sprawiałaby, że osoba pełniąca służbę na pokładzie jednostki pływającej jest niezdolna do:

- wykonywania czynności niezbędnych do eksploatacji jednostki pływającej,
- wykonywania w każdym czasie przydzielonych jej zadań, lub
- właściwego postrzegania otoczenia.

Badanie obejmuje w szczególności ostrość wzroku i słuchu, funkcje motoryczne, stan neuropsychiczny oraz choroby układu krążenia.

ZAŁĄCZNIK IV

WYMOGI MAJĄCE ZASTOSOWANIE

Tabela A

Przedmiot, artykuł	Wymogi dotyczące zgodności	Rozpoczęcie stosowania
Egzaminy praktyczne, art. 17 ust. 4	[CESNI ...]	[]
Zatwierdzenie symulatorów, art. 21 ust. 2		
Cechy i warunki korzystania z rejestrów, art. 25 ust. 2		

Tabela B

Pozycja	Zasadniczy wymóg dotyczący kompetencji	Wymogi dotyczące zgodności	Rozpoczęcie stosowania
1	Zasadnicze wymogi dotyczące kompetencji na poziomie operacyjnym	[CESNI ...]	[]
2	Zasadnicze wymogi dotyczące kompetencji na poziomie zarządzania	—	—
3	Zasadnicze wymogi dotyczące kompetencji w odniesieniu do szczególnych zezwoleń		
3.1	Uprawianie żeglugi na drogach wodnych o charakterze morskim		
3.2	Nawigacja radarowa		
4	Zasadnicze wymogi dotyczące kompetencji w odniesieniu do szczególnych operacji		
4.1	Ekspert w dziedzinie żeglugi pasażerskiej		
4.2	Ekspert w dziedzinie skroplonego gazu ziemnego (LNG)		

Tabela C

Zasadnicze wymogi dotyczące stanu zdrowia	Wymogi dotyczące zgodności	Rozpoczęcie stosowania
Badanie stanu zdrowia	[CESNI ...]	[]

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2017/2398**z dnia 12 grudnia 2017 r.****zmieniająca dyrektywę 2004/37/WE w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniem dotyczącym narażenia na działanie czynników rakotwórczych lub mutagenów podczas pracy****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 153 ust. 2 lit. b), w związku z art. 153 ust. 1 lit. a),

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

po konsultacji z Komitetem Regionów,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/37/WE ⁽³⁾ ma na celu ochronę pracowników przed ryzykiem dla ich zdrowia i bezpieczeństwa wynikającym z narażenia na działanie czynników rakotwórczych lub mutagenów w miejscu pracy. Spójny poziom ochrony przed zagrożeniem związanym z czynnikami rakotwórczymi i mutagenami przewidziano w tej dyrektywie za pomocą ogólnych zasad, które pozwalają państwom członkowskim na zapewnienie spójnego stosowania minimalnych wymogów. Wiążące wartości dopuszczalne narażenia zawodowego ustalone na podstawie dostępnych informacji, w tym danych naukowych i technicznych, wykonalności pod względem ekonomicznym, dogłębnej oceny skutków społeczno-ekonomicznych oraz dostępności protokołów i technik pomiaru narażenia w miejscu pracy, są ważnymi elementami ogólnych zasad ochrony pracowników, które zostały ustalone tą dyrektywą. Minimalne wymogi przewidziane w tej dyrektywie mają na celu ochronę pracowników na szczeblu unijnym. Państwa członkowskie mogą ustanawiać bardziej rygorystyczne wiążące wartości dopuszczalne narażenia zawodowego.
- (2) Wartości dopuszczalne narażenia zawodowego są częścią zarządzania ryzykiem na mocy dyrektywy 2004/37/WE. Przestrzeganie tych wartości dopuszczalnych pozostaje bez uszczerbku dla innych obowiązków pracodawców wynikających z tej dyrektywy, w szczególności ograniczania stosowania czynników rakotwórczych i mutagenów w miejscu pracy, zapobiegania narażeniu pracowników na czynniki rakotwórcze lub mutageny lub ograniczania tego narażenia, a także dla środków, które należy w tym celu wprowadzić. Środki te powinny obejmować, w zakresie w jakim jest to technicznie możliwe, zastąpienie czynnika rakotwórczego lub mutagenu substancją, mieszaniną lub procesem, które nie są niebezpieczne lub są mniej niebezpieczne dla zdrowia pracownika, stosowanie systemu zamkniętego lub inne środki mające na celu ograniczenie poziomu narażenia pracowników. W tym kontekście w razie wątpliwości należy uwzględnić zasadę ostrożności.
- (3) W przypadku większości czynników rakotwórczych oraz mutagenów nie jest naukowo możliwe określenie poziomów, poniżej których narażenie nie powoduje działań niepożądanych. Ustalanie dopuszczalnych wartości czynników rakotwórczych oraz mutagenów w miejscu pracy zgodnie z niniejszą dyrektywą nie wyklucza całkowicie ryzyka dla zdrowia i bezpieczeństwa pracowników wynikającego z narażenia na ich działanie w miejscu pracy (ryzyko rezydualne), ale przyczynia się ono mimo wszystko do znacznego zmniejszenia ryzyka wynikającego z takiego narażenia, zgodnie z podejściem stopniowym i polegającym na wyznaczaniu celów zgodnie z dyrektywą 2004/37/WE. W przypadku pozostałych czynników rakotwórczych oraz mutagenów jest naukowo możliwe określenie poziomów, poniżej których narażenie nie powinno powodować działań niepożądanych.

⁽¹⁾ Dz.U. C 487 z 28.12.2016, s. 113.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 25 października 2017 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 7 grudnia 2017 r.

⁽³⁾ Dyrektywa 2004/37/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniem dotyczącym narażenia na działanie czynników rakotwórczych lub mutagenów podczas pracy (szósta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy Rady 89/391/EWG) (Dz.U. L 158 z 30.4.2004, s. 50).

- (4) Maksymalne poziomy narażenia pracowników na niektóre czynniki rakotwórcze lub mutageny zostały ustalone w postaci wartości, których zgodnie z dyrektywą 2004/37/WE nie wolno przekraczać. Należy zweryfikować te wartości dopuszczalne oraz ustalić wartości dopuszczalne dla dodatkowych czynników rakotwórczych i mutagenów.
- (5) Na podstawie sprawozdań z wdrażania przekazywanych przez państwa członkowskie co pięć lat na podstawie art. 17a dyrektywy Rady 89/391/EWG ⁽¹⁾ Komisja ma przeprowadzać oceny wdrażania ram prawnych bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym dyrektywy 2004/37/WE, oraz, w razie konieczności, poinformować odpowiednie instytucje i Komitet Doradczy ds. Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Miejscu Pracy (ACSH) o wszelkich inicjatywach na rzecz poprawy działania tych ram, w tym w razie konieczności o odpowiednich wnioskach ustawodawczych.
- (6) Wartości dopuszczalne określone w niniejszej dyrektywie powinny być w razie konieczności weryfikowane w świetle dostępnych informacji, w tym nowych danych naukowych i technicznych oraz popartych dowodami najlepszych praktyk, technik i protokołów pomiaru poziomu narażenia w miejscu pracy. Informacje te powinny, w miarę możliwości, obejmować dane dotyczące ryzyka rezydualnego dla zdrowia pracowników oraz opinie Komitetu Naukowego ds. Dopuszczalnych Norm Zawodowego Narażenia na Oddziaływanie Czynniki Chemicznych w Pracy (SCOEL) oraz ACSH. Informacje dotyczące ryzyka rezydualnego, udostępniane publicznie na szczeblu unijnym, są cenne dla przyszłych prac w zakresie ograniczania ryzyka wynikającego z narażenia zawodowego na czynniki rakotwórcze i mutageny, w tym przez zmiany wartości dopuszczalnych określonych w niniejszej dyrektywie. Należy zachęcać do zapewnienia przejrzystości takich informacji.
- (7) W związku z brakiem spójnych danych na temat narażenia na działanie substancji, należy chronić pracowników, którzy są lub mogą być na nie narażeni, poprzez wdrożenie odpowiedniego systemu kontroli zdrowia. Jeżeli więc ocena, o której mowa w art. 3 ust. 2 dyrektywy 2004/37/WE, wykaże ryzyko dla zdrowia lub bezpieczeństwa, odpowiednia kontrola zdrowia pracowników powinna móc być kontynuowana po zakończeniu narażenia, po zaleceniu przez lekarza lub organ odpowiedzialny za kontrolę zdrowia. Taką kontrolę należy prowadzić zgodnie z prawem krajowym lub praktyką państw członkowskich. Należy zatem zmienić art. 14 dyrektywy 2004/37/WE, aby wszystkim zainteresowanym pracownikom zapewnić takie kontrole zdrowia.
- (8) Odpowiednie i spójne gromadzenie przez państwa członkowskie danych pochodzących od pracodawców jest niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa oraz odpowiedniej ochrony pracowników. Państwa członkowskie mają również dostarczać Komisji informacje w celu opracowywania sprawozdań z wdrażania dyrektywy 2004/37/WE. Komisja wspiera już w państwach członkowskich najlepsze praktyki w zakresie gromadzenia danych i powinna, w stosownych przypadkach, proponować dalsze usprawnienia dotyczące gromadzenia danych wymaganego na podstawie dyrektywy 2004/37/WE.
- (9) Dyrektywa 2004/37/WE nakłada na pracodawców obowiązek stosowania istniejących odpowiednich procedur do pomiaru poziomów narażenia na czynniki rakotwórcze oraz mutageny w miejscu pracy, w związku z faktem, iż SCOEL zapisał w swoich zaleceniach możliwość prowadzenia monitoringu narażenia przy wszelkich zalecanych wartościach dopuszczalnych narażenia zawodowego i wartościach biologicznych. Poprawa równoważności metod pomiaru stężenia w powietrzu czynników rakotwórczych i mutagenów w odniesieniu do wartości dopuszczalnych określonych w dyrektywie 2004/37/WE ma duże znaczenie dla wzmocnienia obowiązków, o których mowa w tej dyrektywie i zapewnienia podobnego wysokiego poziomu ochrony zdrowia pracowników oraz równych warunków działania w całej Unii.
- (10) Zmiany w załączniku III do dyrektywy 2004/37/WE przewidziane w niniejszej dyrektywie są pierwszym krokiem w dłuższym procesie jego aktualizacji. Jako następny etap tego procesu Komisja przekazała wniosek dotyczący ustalenia wartości dopuszczalnych lub notacji „skóra” w odniesieniu do siedmiu kolejnych czynników rakotwórczych. Ponadto Komisja stwierdziła w swoim komunikacie z dnia 10 stycznia 2017 r. pt. „Bezpieczniejsze i zdrowsze warunki pracy dla wszystkich – nowelizacja przepisów i polityki UE w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy”, że są przewidziane kolejne zmiany dyrektywy 2004/37/WE. Komisja powinna stale prowadzić prace nad przyszłymi aktualizacjami załącznika III do dyrektywy 2004/37/WE zgodnie z art. 16 tej dyrektywy i ustaloną praktyką. Prace te powinny prowadzić, w stosownych przypadkach, do przedstawiania wniosków dotyczących przyszłych zmian wartości dopuszczalnych określonych w dyrektywie 2004/37/WE i w niniejszej dyrektywie, a także wniosków dotyczących dodatkowych wartości dopuszczalnych.

⁽¹⁾ Dyrektywa Rady z dnia 12 czerwca 1989 r. w sprawie wprowadzenia środków w celu poprawy bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy (89/391/EWG) (Dz.U. L 183 z 29.6.1989, s. 1).

- (11) W przypadku wszystkich czynników rakotwórczych i mutagenów w celu zapewnienia możliwie najlepszego poziomu ochrony konieczne jest uwzględnienie innych dróg wchłaniania, włącznie z możliwością wchłaniania przez skórę.
- (12) SCOEL pomaga Komisji w szczególności w rozpoznawaniu, ocenie i szczegółowej analizie najnowszych dostępnych danych naukowych i proponowaniu dopuszczalnych wartości narażenia zawodowego w celu ochrony pracowników przed zagrożeniami chemicznymi, które to wartości mają zostać ustalone na szczeblu unijnym na podstawie dyrektywy Rady 98/24/WE⁽¹⁾ i dyrektywy 2004/37/WE. W przypadku czynników chemicznych o-toluidyny i 2-nitropropanu, w 2016 r. nie były dostępne żadne zalecenia SCOEL, wobec czego uwzględniono inne, odpowiednio wiarygodne źródła informacji naukowej będące własnością publiczną.
- (13) Wartości dopuszczalne dla chlorku winylu i pyłów drewna twardego określone w załączniku III do dyrektywy 2004/37/WE należy zweryfikować w świetle nowszych danych naukowych i technicznych. Należy dogłębnie zbadać rozróżnienie między pyłami drewna twardego i miękkiego w odniesieniu do wartości dopuszczalnych zawartych w tym załączniku zalecanych przez SCOEL i Międzynarodową Agencję Badań nad Rakiem.
- (14) Bardzo często występuje mieszane narażenie na więcej, niż jeden gatunek drewna, co komplikuje ocenę narażenia na różne gatunki drewna. Narażenie na pył drewna miękkiego i twardego jest częste wśród pracowników w Unii i może wywoływać objawy i choroby związane z układem oddechowym, przy czym najpoważniejszym skutkiem zdrowotnym jest zagrożenie nowotworami nosa i zatok przynosowych i zatokowo-nosowymi. Należy zatem wprowadzić przepis przewidujący, że jeżeli pyły drewna twardego mieszają się z innymi pyłami drzewnymi, zawarta w załączniku wartość dopuszczalna dotycząca pyłu drewna twardego powinna mieć zastosowanie do wszystkich pyłów drzewnych obecnych w tej mieszaninie.
- (15) Niektóre związki chromu (VI) spełniają kryteria klasyfikacji jako substancje rakotwórcze kategorii 1A lub 1B zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008⁽²⁾ i w związku z tym są czynnikami rakotwórczymi w rozumieniu dyrektywy 2004/37/WE. Możliwe jest ustalenie na podstawie dostępnych informacji, w tym danych naukowych i technicznych wartości dopuszczalnej dla związków chromu (VI), które są czynnikami rakotwórczymi w rozumieniu dyrektywy 2004/37/WE. Należy zatem określić wartość dopuszczalną dla tych związków chromu (VI).
- (16) W odniesieniu do chromu (VI) wartość dopuszczalna $0,005 \text{ mg/m}^3$ może nie być odpowiednia, a w niektórych sektorach może być trudna do osiągnięcia w krótkim terminie. Należy zatem wprowadzić okres przejściowy, w którym zastosowanie powinna mieć wartość dopuszczalna $0,010 \text{ mg/m}^3$. W odniesieniu do konkretnej sytuacji, gdy działania w miejscu pracy dotyczą pracy obejmującej procesy spawania lub cięcia plazmowego lub podobne procesy powodujące powstawanie dymu, zastosowanie powinna mieć wartość dopuszczalna $0,025 \text{ mg/m}^3$ w okresie przejściowym, po którego upływie zastosowanie powinna mieć ogólnie obowiązująca wartość dopuszczalna $0,005 \text{ mg/m}^3$.
- (17) Niektóre ogniotrwałe włókna ceramiczne spełniają kryteria klasyfikacji jako substancje rakotwórcze (kategorii 1B) zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008 i w związku z tym są czynnikami rakotwórczymi w rozumieniu dyrektywy 2004/37/WE. Na podstawie dostępnych informacji, w tym danych naukowych i technicznych, można ustalić wartość dopuszczalną dla ogniotrwałych włókien ceramicznych, które są czynnikami rakotwórczymi w rozumieniu dyrektywy 2004/37/WE. Należy zatem określić wartość dopuszczalną dla tych ogniotrwałych włókien ceramicznych.
- (18) Istnieją wystarczające dowody na rakotwórczość krzemionki krystalicznej – frakcji respirabilnej. Na podstawie dostępnych informacji, w tym danych naukowych i technicznych, należy ustalić wartość dopuszczalną dla krzemionki krystalicznej – frakcji respirabilnej. Krzemionka krystaliczna- frakcja respirabilna powstająca podczas pracy nie jest ujęta w klasyfikacji zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008. Należy zatem uwzględnić w załączniku I do dyrektywy 2004/37/WE prace związane z narażeniem na krzemionkę krystaliczną- frakcję respirabilną powstającą w trakcie pracy oraz ustanowić wartość dopuszczalną dla krzemionki krystalicznej – frakcji respirabilnej („frakcja respirabilna”), która powinna podlegać przeglądowi, szczególnie w związku z liczbą narażonych pracowników.

(1) Dyrektywa Rady 98/24/WE z dnia 7 kwietnia 1998 r. w sprawie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników przed ryzykiem związanym ze środkami chemicznymi w miejscu pracy (czternasta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG) (Dz.U. L 131 z 5.5.1998, s. 11).

(2) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz.U. L 353 z 31.12.2008, s. 1).

- (19) Wytyczne i przykłady dobrych praktyk opracowane przez Komisję, państwa członkowskie, lub partnerów społecznych lub inne inicjatywy, takie jak dialog społeczny „Porozumienie w sprawie ochrony zdrowia pracowników poprzez zapewnienie prawidłowego przetwarzania i korzystania z krzemionki krystalicznej i wyrobów z krzemionki krystalicznej” (NEPSi), są cennymi i niezbędnymi instrumentami uzupełniającymi środki regulacyjne i w szczególności wspierającymi skuteczne wdrożenie wartości dopuszczalnych i dlatego należy je dogłębnie przeanalizować. Obejmują one środki służące zapobieganiu narażeniu lub jego minimalizowaniu, takie jak stosowanie wody do ograniczania zapylenia, co w przypadku krzemionki krystalicznej – frakcji respirabilnej zapobiega jej unoszeniu się w powietrzu.
- (20) Tlenek etylenu spełnia kryteria klasyfikacji jako substancja rakotwórcza (kategoria 1B) zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008 i w związku z tym jest czynnikiem rakotwórczym w rozumieniu dyrektywy 2004/37/WE. Możliwe jest ustalenie na podstawie dostępnych informacji, w tym danych naukowych i technicznych wartości dopuszczalnej dla tego czynnika rakotwórczego. SCOEL stwierdził, że w przypadku tlenku etylenu istnieje możliwość znacznego wchłaniania przez skórę. Należy zatem określić wartość dopuszczalną dla tlenku etylenu i przypisać mu notację wskazującą na możliwość znacznego wchłaniania przez skórę.
- (21) 1,2-Epoksypropan spełnia kryteria klasyfikacji jako substancja rakotwórcza (kategoria 1B) zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008 i w związku z tym jest czynnikiem rakotwórczym w rozumieniu dyrektywy 2004/37/WE. Możliwe jest ustalenie na podstawie dostępnych informacji, w tym danych naukowych i technicznych poziomu narażenia, poniżej którego narażenie na działanie wspomnianego czynnika rakotwórczego nie powinno prowadzić do niekorzystnych skutków. Należy zatem określić taką wartość dopuszczalną dla 1,2-epoksypropanu.
- (22) Akrylamid spełnia kryteria klasyfikacji jako substancja rakotwórcza (kategoria 1B) zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008 i w związku z tym jest czynnikiem rakotwórczym w rozumieniu dyrektywy 2004/37/WE. Możliwe jest ustalenie na podstawie dostępnych informacji, w tym danych naukowych i technicznych wartości dopuszczalnej dla tego czynnika rakotwórczego. SCOEL stwierdził, że w przypadku akrylamidu istnieje możliwość znacznego wchłaniania przez skórę. Należy zatem określić wartość dopuszczalną dla akrylamidu i przypisać mu notację wskazującą na możliwość znacznego wchłaniania przez skórę.
- (23) 2-Nitropropan spełnia kryteria klasyfikacji jako substancja rakotwórcza (kategoria 1B) zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008 i w związku z tym jest czynnikiem rakotwórczym w rozumieniu dyrektywy 2004/37/WE. Możliwe jest ustalenie na podstawie dostępnych informacji, w tym danych naukowych i technicznych wartości dopuszczalnej dla tego czynnika rakotwórczego. Należy zatem określić wartość dopuszczalną dla 2-Nitropropanu.
- (24) o-Toluidyna spełnia kryteria klasyfikacji jako substancja rakotwórcza (kategoria 1B) zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008 i w związku z tym jest czynnikiem rakotwórczym w rozumieniu dyrektywy 2004/37/WE. Możliwe jest ustalenie na podstawie dostępnych informacji, w tym danych naukowych i technicznych wartości dopuszczalnej dla tego czynnika rakotwórczego. Należy zatem określić wartość dopuszczalną dla o-Toluidyny i przypisać jej notację wskazującą na możliwość znacznego wchłaniania przez skórę.
- (25) Buta-1,3-dien spełnia kryteria klasyfikacji jako substancja rakotwórcza (kategoria 1 A) zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008 i w związku z tym jest czynnikiem rakotwórczym w rozumieniu dyrektywy 2004/37/WE. Możliwe jest ustalenie na podstawie dostępnych informacji, w tym danych naukowych i technicznych wartości dopuszczalnej dla tego czynnika rakotwórczego. Należy zatem określić wartość dopuszczalną dla buta-1,3-dieniu.
- (26) Hydrazyna spełnia kryteria klasyfikacji jako substancja rakotwórcza (kategoria 1B) zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008 i w związku z tym jest czynnikiem rakotwórczym w rozumieniu dyrektywy 2004/37/WE. Na podstawie dostępnych informacji, w tym danych naukowych i technicznych, można ustalić wartość dopuszczalną dla tego czynnika rakotwórczego. SCOEL stwierdził, że w przypadku hydrazyny istnieje możliwość znaczej absorpcji przez skórę. Należy zatem określić wartość dopuszczalną dla hydrazyny i przypisać jej notację wskazującą na możliwość znacznego wchłaniania przez skórę.
- (27) Bromoeten spełnia kryteria klasyfikacji jako substancja rakotwórcza (kategoria 1B) zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008 i w związku z tym jest czynnikiem rakotwórczym w rozumieniu dyrektywy 2004/37/WE. Na podstawie dostępnych informacji, w tym danych naukowych i technicznych, można ustalić wartość dopuszczalną dla tego czynnika rakotwórczego. Należy zatem określić wartość dopuszczalną dla bromoetenu.

- (28) Niniejsza dyrektywa wzmacnia ochronę zdrowia i bezpieczeństwo pracowników w ich miejscu pracy. Państwa członkowskie powinny transponować niniejszą dyrektywę do swojego prawa krajowego. Powinny one zapewnić, aby właściwe organy dysponowały wystarczającą liczbą wyszkolonego personelu i innymi środkami niezbędnymi do wykonywania ich zadań związanych z właściwym i skutecznym wdrażaniem niniejszej dyrektywy, zgodnie z prawem krajowym lub praktyką. Stosowanie niniejszej dyrektywy przez pracodawców byłoby ułatwione, gdyby dysponowali oni wskazówkami, w stosownych przypadkach, dotyczącymi tego, jak lepiej osiągać zgodność z niniejszą dyrektywą.
- (29) Komisja skonsultowała się z ACSH. Przeprowadziła także dwuetapowe konsultacje z partnerami społecznymi na poziomie Unii zgodnie z art. 154 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.
- (30) W swoich opiniach ACSH wspomniał o okresie przeglądów wiążących dopuszczalnych wartości narażenia zawodowego dotyczących kilku substancji, takich jak krzemionka krystaliczna – frakcja respirabilna, akrylamid i buta-, 1,3-dien. Komisja ma uwzględnić te opinie przy ustalaniu priorytetów w odniesieniu do substancji, które mają być przedmiotem oceny naukowej.
- (31) W swojej opinii w sprawie ogniotrwałych włókien ceramicznych ACSH zgodził się z tym, że ustanowienie wiążącej dopuszczalnej wartości narażenia zawodowego dla nich jest konieczne, lecz nie zdołał wypracować wspólnego stanowiska w sprawie progów. Komisja powinna zatem zachęcić ACSH do przekazania aktualnej opinii w sprawie ogniotrwałych włókien ceramicznych, aby ustalić wspólne stanowisko dotyczące wartości dopuszczalnej dla tej substancji, bez uszczerbku dla metod pracy ACSH i autonomii partnerów społecznych.
- (32) Mężczyźni i kobiety są często narażeni w miejscu pracy na działanie mieszanki substancji mogących zwiększać ryzyko dla zdrowia i działać niekorzystnie m.in. na ich układ rozrodczy, w tym również poprzez obniżanie płodności lub powodowanie niepłodności oraz wpływać negatywnie na rozwój płodu i laktację. Substancje, które działają szkodliwie na rozrodczość, są przedmiotem środków unijnych przewidujących minimalne wymogi w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników, w szczególności środków, o których mowa w dyrektywie 98/24/WE i dyrektywie Rady 92/85/EWG⁽¹⁾. Te substancje reprotoksyczne, które są jednocześnie czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi, są objęte przepisami dyrektywy 2004/37/WE. Komisja powinna ocenić potrzebę rozszerzenia stosowania środków ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników, o których mowa w dyrektywie 2004/37/WE na wszystkie substancje reprotoksyczne.
- (33) W niniejszej dyrektywie respektuje się prawa podstawowe i przestrzega się zasad zapisanych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności prawo do życia oraz prawa do sprawiedliwych i właściwych warunków pracy, o których mowa odpowiednio w jej art. 2 i art. 31.
- (34) Aby skutecznie chronić pracowników, wartości dopuszczalne określone w niniejszej dyrektywie będą poddawane przeglądowi w świetle wdrażania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1907/2006⁽²⁾, w szczególności w celu uwzględnienia interakcji między wartościami dopuszczalnymi określonymi na mocy dyrektywy 2004/37/WE a pochodnymi poziomami niepowodującymi zmian w odniesieniu do niebezpiecznych substancji chemicznych wynikającymi z tego rozporządzenia.
- (35) Ponieważ cele niniejszej dyrektywy, jakimi są poprawa warunków pracy oraz ochrona zdrowia pracowników przed szczególnymi zagrożeniami związanymi z narażeniem na działanie czynników rakotwórczych i mutagenów, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na ich rozmiary i skutki możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości, jak określono w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia tych celów.
- (36) Ze względu na to, że niniejsza dyrektywa dotyczy ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników w ich miejscu pracy, należy ją wdrożyć w ciągu dwóch lat od dnia jej wejścia w życie.
- (37) Należy zatem odpowiednio zmienić dyrektywę 2004/37/WE,

(1) Dyrektywa Rady 92/85/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie wprowadzenia środków służących wspieraniu poprawy w miejscu pracy bezpieczeństwa i zdrowia pracownic w ciąży, pracownic, które niedawno rodziły, i pracownic karmiących piersią (dziesiąta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG) (Dz.U. L 348 z 28.11.1992, s. 1).

(2) Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz.U. L 396 z 30.12.2006, s. 1).

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

W dyrektywie 2004/37/WE wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6 dodaje się akapit w brzmieniu:

„W swoich sprawozdaniach przekazywanych do Komisji na mocy art. 17a dyrektywy 89/391/EWG państwa członkowskie biorą pod uwagę informacje określone w akapicie pierwszym lit. a)–g) niniejszego artykułu.”;

2) w art. 14 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa członkowskie ustanawiają, zgodnie z prawem krajowym lub praktyką, rozwiązania mające na celu prowadzenie odpowiedniej kontroli zdrowia tych pracowników, u których wyniki oceny, o której mowa w art. 3 ust. 2, wykazują istnienie zagrożenia dla ich zdrowia lub bezpieczeństwa. Lekarz lub właściwy organ odpowiedzialny za kontrolę zdrowia pracowników mogą wskazać, że kontrola zdrowia musi być kontynuowana po zakończeniu narażenia, tak długo, jak ich zdaniem jest to konieczne do zagwarantowania zdrowia danych pracowników.”;

b) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Wszystkie przypadki zachorowania na nowotwory uznane zgodnie z prawem krajowym lub praktyką za wynik zawodowego narażenia na czynniki rakotwórcze lub mutageny, zgłaszane są właściwemu organowi.

Państwa członkowskie biorą pod uwagę informacje określone w niniejszym ustępie w swoich sprawozdaniach przekazywanych Komisji na mocy art. 17a dyrektywy 89/391/EWG.”;

3) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 18a

Ocena

W ramach kolejnej oceny wdrażania niniejszej dyrektywy w kontekście oceny, o której mowa w art. 17a dyrektywy 89/391/EWG, Komisja oceni również potrzebę zmiany wartości dopuszczalnej dla krzemionki krystalicznej -frakcji respirabilnej. Komisja zaproponuje w stosownych przypadkach niezbędne zmiany i modyfikacje odnoszące się do tych substancji.

Nie później niż w pierwszym kwartale 2019 r. Komisja, uwzględniając rozwój wiedzy naukowej, oceni wariant zmiany zakresu stosowania niniejszej dyrektywy polegający na włączeniu substancji reprotoksycznych. Na tej podstawie Komisja przedstawi, w stosownym przypadku i po konsultacji z partnerami społecznymi, wniosek ustawodawczy.”;

4) w załączniku I dodaje się punkt w brzmieniu:

„6. Prace związane z narażeniem na krzemionkę krystaliczną-frakcję respirabilną powstającą w trakcie pracy.”;

5) załącznik III zastępuje się tekstem znajdującym się w załączniku do niniejszej dyrektywy.

Artykuł 2

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy najpóźniej do dnia 17 stycznia 2020 r. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych środków.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określane są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst środków prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 3

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 4

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 12 grudnia 2017 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

A. TAJANI

Przewodniczący

W imieniu Rady

M. MAASIKAS

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

„ZAŁĄCZNIK III

Wartości dopuszczalne i inne bezpośrednio związane przepisy (art. 16)

A. WARTOŚCI DOPUSZCZALNE NARAŻENIA ZAWODOWEGO

Nazwa czynnika	Nr WE ⁽¹⁾	Nr CAS ⁽²⁾	Wartości dopuszczalne ⁽³⁾			Notacja	Środki przejściowe
			mg/m ³ ⁽⁴⁾	Ppm ⁽⁵⁾	f/ml ⁽⁶⁾		
Pyły drewna twardego	—	—	2 ⁽⁷⁾	—	—	—	Wartość dopuszczalna: 3 mg/m ³ do dnia 17 stycznia 2023 r.
Związki chromu (VI), które są czynnikami rakotwórczymi w rozumieniu art. 2 lit. a) ppkt (i). (jako chrom)	—	—	0,005	—	—	—	Wartość dopuszczalna: 0,010 mg/m ³ do dnia 17 stycznia 2025 r. Wartość dopuszczalna: 0,025 mg/m ³ w odniesieniu do procesów spawania lub cięcia plazmowego lub podobnych procesów roboczych powodujących powstawanie dymu; do dnia 17 stycznia 2025 r.
Ogniotrwałe włókna ceramiczne które są czynnikami rakotwórczymi w rozumieniu art. 2 lit. a) ppkt (i)	—	—	—	—	0,3	—	
Krzemionka krystaliczna – frakcja respirabilna	—	—	0,1 ⁽⁸⁾	—	—	—	
Benzen	71-43-2	200-753-7	3,25	1	—	Skóra ⁽⁹⁾	
Chloroeten (chlorek winylu)	75-01-4	200-831-0	2,6	1	—	—	
Epoksyetan (tlenek etylenu)	75-21-8	200-849-9	1,8	1	—	Skóra ⁽⁹⁾	
1,2-Epoksypropan	75-56-9	200-879-2	2,4	1	—	—	
Akrylamid	79-06-1	201-173-7	0,1	—	—	Skóra ⁽⁹⁾	
2-Nitropropan	79-46-9	201-209-1	18	5	—	—	
2-Toliloinamina (o-toluidyna)	95-53-4	202-429-0	0,5	0,1	—	Skóra ⁽⁹⁾	

Nazwa czynnika	Nr WE ⁽¹⁾	Nr CAS ⁽²⁾	Wartości dopuszczalne ⁽³⁾			Notacja	Środki przejściowe
			mg/m ³ ⁽⁴⁾	Ppm ⁽⁵⁾	f/ml ⁽⁶⁾		
Buta-1,3-dien	106-99-0	203-450-8	2,2	1	—	—	
Hydrazyna	302-01-2	206-114-9	0,013	0,01	—	Skóra ⁽⁹⁾	
Bromoeten	593-60-2	209-800-6	4,4	1	—	—	

⁽¹⁾ Nr WE, tj. numer w Europejskim spisie istniejących substancji o znaczeniu handlowym (EINECS) lub Europejskim wykazie notyfikowanych substancji chemicznych (ELINCS) lub numer już nie polimeru (NLP) to oficjalny numer danej substancji w Unii Europejskiej, zgodnie z częścią 1.1.1.2 w załączniku VI do rozporządzenia (WE) nr 1272/2008.

⁽²⁾ Nr CAS: Numer w rejestrze Chemical Abstracts Service.

⁽³⁾ Zmierzone lub obliczone w odniesieniu do okresu referencyjnego ośmiu godzin.

⁽⁴⁾ mg/m³ = miligramy na metr sześcienny powietrza przy temperaturze 20 °C i 101,3 kPa (760 mm słupa rtęci).

⁽⁵⁾ ppm = części na milion objętościowo w powietrzu (ml/m³).

⁽⁶⁾ f/ml = włókna na mililitr.

⁽⁷⁾ Frakcja wdychalna: jeżeli pyły drewna twardego są zmieszane z innymi pyłami drewna, wartość dopuszczalna dotyczy wszystkich pyłów drewna obecnych w tej mieszaninie..

⁽⁸⁾ Frakcja respirabilna.

⁽⁹⁾ Możliwy znaczny udział narażenia skórniego w ogólnym obciążeniu ciała.

B. INNE BEZPOŚREDNIO ZWIĄZANE PRZEPISY

p.m.”

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2017/2399**z dnia 12 grudnia 2017 r.****zmieniająca dyrektywę 2014/59/UE w odniesieniu do stopnia uprzywilejowania niezabezpieczonych instrumentów dłużnych w hierarchii roszczeń w postępowaniu upadłościowym**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Banku Centralnego ⁽¹⁾,uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽²⁾,stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 9 listopada 2015 r. Rada Stabilności Finansowej opublikowała podstawowe ustalenia dotyczące całkowitej zdolności do pokrycia strat (*Total Loss-Absorbing Capacity (TLAC) Term Sheet*) (zwane dalej „standardem TLAC”), które zostały zatwierdzone przez grupę G-20 w listopadzie 2015 r. Celem standardu TLAC jest zapewnienie, by globalne banki o znaczeniu systemowym, w unijnych ramach zwane globalnymi instytucjami o znaczeniu systemowym, miały zdolność do pokrywania strat oraz zdolność do dokapitalizowania konieczne, aby pomóc w zapewnieniu, by – w trakcie procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz bezpośrednio po jej zakończeniu – krytyczne funkcje mogły być kontynuowane bez narażania na szwank środków finansowych podatników (środków publicznych) ani stabilności finansowej. W komunikacie z dnia 24 listopada 2015 r. zatytułowanym „Droga do utworzenia unii bankowej” Komisja zobowiązała się, że do końca 2016 r. przedstawi wniosek ustawodawczy, który umożliwiłby wdrożenie standardu TLAC do prawa Unii przed upływającym w 2019 r. terminem uzgodnionym na szczelbu międzynarodowym.
- (2) Przy wdrażaniu standardu TLAC do prawa Unii należy wziąć pod uwagę dotychczasowy ustalony indywidualnie dla każdej instytucji minimalny wymóg w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych („MREL”) mający zastosowanie do wszystkich instytucji w Unii, jak określono w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE ⁽⁴⁾. Ponieważ TLAC i MREL służą osiągnięciu tego samego celu, jakim jest zapewnienie, by instytucje w Unii posiadały wystarczającą zdolność do pokrycia strat i do dokapitalizowania, oba te wymogi powinny stanowić uzupełniające się elementy wspólnych ram. Komisja zaproponowała w związku z tym, by w drodze zmian w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 ⁽⁵⁾ wprowadzić do prawa Unii zharmonizowany minimalny poziom standardu TLAC dla globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (zwany dalej „minimalnym wymogiem standardu TLAC”) oraz kryteria kwalifikowalności dla zobowiązań wykorzystywanych do spełnienia tego standardu, a w drodze ukierunkowanych zmian w dyrektywie 2014/59/UE i w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 806/2014 ⁽⁶⁾ uregulować indywidualny narzut dla globalnych instytucji o znaczeniu systemowym oraz indywidualny wymóg dla instytucji niebędących globalnymi instytucjami o znaczeniu systemowym, a także stosowne kryteria kwalifikowalności.

⁽¹⁾ Dz.U. C 132 z 26.4.2017, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. C 173 z 31.5.2017, s. 41.

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 30 listopada 2017 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 7 grudnia 2017 r.

⁽⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiająca ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz zmieniająca dyrektywę Rady 82/891/EWG i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/24/WE, 2002/47/WE, 2004/25/WE, 2005/56/WE, 2007/36/WE, 2011/35/UE, 2012/30/UE i 2013/36/EU oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 190).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1).

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 806/2014 z dnia 15 lipca 2014 r. ustanawiające jednolite zasady i jednolitą procedurę restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji instytucji kredytowych i niektórych firm inwestycyjnych w ramach jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 (Dz.U. L 225 z 30.7.2014, s. 1).

Niniejsza dyrektywa, która dotyczy stopnia uprzywilejowania niezabezpieczonych instrumentów dłużnych w hierarchii roszczeń w postępowaniu upadłościowym, stanowi uzupełnienie wyżej wymienionych aktów ustawodawczych w brzmieniu uwzględniającym proponowane zmiany oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE⁽¹⁾.

- (3) Z myślą o tych propozycjach i w celu zapewnienia pewności prawa rynkom i podmiotom podlegającym MREL i TLAC, ważne jest, by terminowo zapewnić klarowność w zakresie kryteriów kwalifikowalności zobowiązań wykorzystywanych na potrzeby spełnienia MREL i przestrzegania prawa Unii wdrażającego TLAC, a także by wprowadzić stosowne przepisy dotyczące zasady praw nabytych w odniesieniu do kwalifikowalności zobowiązań wyemitowanych przed wejściem w życie zmienionych kryteriów kwalifikowalności.
- (4) Państwa członkowskie powinny zapewnić, by instytucje miały wystarczającą zdolność do pokrycia strat i do dokapitalizowania w celu zapewnienia sprawnego i szybkiego pokrywania strat i dokapitalizowania przy minimalnym wpływie na stabilność finansową i z jednoczesnym dążeniem do uniknięcia wpływu na podatników. Cel ten powinien zostać osiągnięty poprzez nieprzerwane spełnianie przez instytucje minimalnego wymogu standardu TLAC, który ma zostać wprowadzony do prawa Unii w drodze zmiany rozporządzenia (UE) nr 575/2013, oraz wymogu w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych, jak przewidziano w dyrektywie 2014/59/UE.
- (5) Standard TLAC nakłada na globalne instytucje o znaczeniu systemowym obowiązek spełnienia, z pewnymi wyjątkami, minimalnego wymogu standardu TLAC za pomocą zobowiązań podporządkowanych, które w hierarchii roszczeń w postępowaniu upadłościowym znajdują się niżej niż zobowiązania wyłączone z TLAC (zwany dalej „wymogiem podporządkowania”). W ramach standardu TLAC podporządkowanie osiąga się poprzez skutki prawne umowy (co określa się mianem podporządkowania umownego), przepisy prawne danej jurysdykcji (co określa się mianem podporządkowania ustawowego) lub daną strukturę korporacyjną (co określa się mianem podporządkowania strukturalnego). W przypadku gdy wymaga tego dyrektywa 2014/59/UE, instytucje objęte zakresem tej dyrektywy powinny spełnić swój indywidualny wymóg za pomocą zobowiązań podporządkowanych, tak aby zminimalizować ryzyko zaskarżenia przez wierzycieli kierujących zarzut, że straty poniesione przez wierzycieli w procedurze restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji są większe niż straty, które ponieśliby w ramach standardowego postępowania upadłościowego (zasada nie pogarszania sytuacji wierzycieli).
- (6) Pewna liczba państw członkowskich dokonała już zmiany lub jest w trakcie zmiany przepisów obowiązujących w postępowaniu upadłościowym dotyczących stopnia uprzywilejowania niezabezpieczonego długu uprzywilejowanego w ramach swoich krajowych przepisów prawa upadłościowego, aby umożliwić swoim instytucjom spełnienie wymogu podporządkowania w efektywniejszy sposób, a tym samym ułatwić restrukturyzację i uporządkowaną likwidację.
- (7) Dotychczas przyjęte krajowe przepisy znacznie się między sobą różnią. Brak zharmonizowanych przepisów na szczeblu Unii jest źródłem niepewności zarówno dla instytucji emitujących, jak i inwestorów oraz może utrudniać stosowanie instrumentu umorzenia lub konwersji długu w odniesieniu do instytucji transgranicznych. Brak zharmonizowanych przepisów na szczeblu Unii może również prowadzić do zakłóceń konkurencji na rynku wewnętrznym, ze względu na to, że koszty, które instytucje ponoszą, aby spełnić wymóg podporządkowania, oraz koszty ponoszone przez inwestorów przy zakupie instrumentów dłużnych wyemitowanych przez instytucje mogą się znacząco różnić w poszczególnych państwach członkowskich Unii.
- (8) W swojej rezolucji z dnia 10 marca 2016 r. w sprawie unii bankowej⁽²⁾ Parlament Europejski zaapelował do Komisji o przedstawienie wniosków w celu dalszego ograniczenia ryzyk prawnych związanych z roszczeniami, których podstawą jest zasada nie pogarszania sytuacji wierzycieli, zaś Rada w swoich konkluzjach z dnia 17 czerwca 2016 r. zwróciła się do Komisji o przedstawienie wniosku w sprawie wspólnego podejścia do hierarchii wierzycieli banków, aby zwiększyć pewność prawa w przypadku restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.
- (9) Należy zatem usunąć istotne przeszkody w funkcjonowaniu rynku wewnętrznego oraz unikać zakłóceń konkurencji będących wynikiem braku zharmonizowanych unijnych przepisów regulujących hierarchię wierzycieli banków, a także zapobiegać występowaniu takich przeszkód i zakłóceń w przyszłości. W związku z powyższym właściwą podstawą prawną niniejszej dyrektywy jest art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.
- (10) W celu ograniczenia do minimum kosztów spełnienia wymogu podporządkowania oraz ewentualnego negatywnego wpływu na koszty finansowania, niniejsza dyrektywa powinna umożliwiać państwom członkowskim utrzymanie, w stosownych przypadkach, istniejącej kategorii zwykłego niezabezpieczonego długu uprzywilejowanego, którego emisja jest dla instytucji mniej kosztowna niż emisja wszelkich innych zobowiązań podporządkowanych. Aby zwiększyć możliwość przeprowadzenia skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji instytucji, niniejsza dyrektywa powinna jednak zobowiązywać państwa członkowskie do utworzenia nowej kategorii podrzędnego długu uprzywilejowanego, który w hierarchii roszczeń w postępowaniu upadłościowym powinien

(1) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 338).

(2) Dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym.

znajdować się powyżej instrumentów funduszy własnych oraz zobowiązań podporządkowanych, które nie kwalifikują się jako instrumenty funduszy własnych, lecz poniżej innych zobowiązań uprzywilejowanych. Instytucje powinny zachować swobodę emitowania długu należącego zarówno do kategorii długu uprzywilejowanego, jak i kategorii podrzędnego długu uprzywilejowanego. Z tych dwu kategorii, i bez uszczerbku dla innych możliwości i wyłączeń przewidzianych w standardzie TLAC na potrzeby spełnienia wymogu podporządkowania, wyłącznie kategoria podrzędnego długu uprzywilejowanego powinna kwalifikować się do celów spełnienia wymogu podporządkowania. Ma to na celu umożliwienie instytucjom stosowania mniej kosztownego zwykłego długu uprzywilejowanego do celów finansowania lub do wszelkich innych celów operacyjnych, i emitowania długu należącego do nowej kategorii podrzędnego długu uprzywilejowanego w celu uzyskania finansowania, przy spełnieniu wymogu podporządkowania. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość utworzenia kilku kategorii dla innych zwykłych niezabezpieczonych zobowiązań, pod warunkiem że zapewnią – bez uszczerbku dla innych możliwości i wyłączeń przewidzianych w standardzie TLAC – by jedynie instrumenty dłużne należące do kategorii podrzędnego długu uprzywilejowanego kwalifikowały się do spełnienia wymogu podporządkowania.

- (11) W celu zapewnienia, aby instrumenty dłużne należące do nowej kategorii podrzędnego długu uprzywilejowanego spełniały kryteria kwalifikowalności opisane w standardzie TLAC i określone w dyrektywie 2014/59/UE, zwiększając tym samym pewność prawa, państwa członkowskie powinny zapewnić, by pierwotny, umowny termin wymagalności tych instrumentów dłużnych wynosił co najmniej jeden rok, by nie zawierały one wbudowanych instrumentów pochodnych oraz by same nie były instrumentami pochodnymi, a także by w odpowiednich dokumentach umownych dotyczących ich emisji oraz, w stosownych przypadkach, w prospekcie emisyjnym wyraźnie wskazano ich niższy stopień uprzywilejowania w standardowym postępowaniu upadłościowym. Instrumenty dłużne o zmiennym oprocentowaniu wynikającym z powszechnie stosowanej stopy referencyjnej, jak Euribor lub Libor, oraz instrumenty dłużne, które nie są denominowane w walucie krajowej emitenta, o ile kwota główna, spłata i odsetki są denominowane w tej samej walucie, nie powinny być uznawane za instrumenty dłużne z wbudowanymi instrumentami pochodnymi wyłącznie z powodu tych cech. Niniejsza dyrektywa powinna pozostawać bez uszczerbku dla wszelkich wymogów w prawie krajowym dotyczących rejestrowania instrumentów dłużnych w prowadzonym przez emitenta firmowym rejestrze zobowiązań w celu spełnienia warunków odnoszących się do instrumentów dłużnych należących do kategorii podrzędnego długu uprzywilejowanego przewidzianych w niniejszej dyrektywie.
- (12) W celu zwiększenia pewności prawa dla inwestorów państwa członkowskie powinny zapewnić, aby zwykłe niezabezpieczone instrumenty dłużne oraz inne zwykłe niezabezpieczone zobowiązania niebędące instrumentami dłużnymi miały wyższy stopień uprzywilejowania w ich krajowych przepisach prawa upadłościowego niż instrumenty dłużne należące do nowej kategorii podrzędnego długu uprzywilejowanego. Państwa członkowskie powinny również zapewnić, aby instrumenty dłużne należące do nowej kategorii podrzędnego długu uprzywilejowanego miały wyższy stopień uprzywilejowania niż stopień uprzywilejowania instrumentów funduszy własnych oraz stopień uprzywilejowania wszelkich zobowiązań podporządkowanych, które nie kwalifikują się jako fundusze własne.
- (13) Ponieważ cele niniejszej dyrektywy, a mianowicie ustanowienie zharmonizowanych przepisów regulujących stopień uprzywilejowania w postępowaniu upadłościowym niezabezpieczonych instrumentów dłużnych do celów unijnych ram w zakresie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz w szczególności zwiększenie skuteczności mechanizmu umorzenia lub konwersji długu, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na skalę proponowanego działania możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów. W szczególności niniejsza dyrektywa powinna pozostać bez uszczerbku dla innych możliwości i wyłączeń przewidzianych w standardzie TLAC na potrzeby spełnienia wymogu podporządkowania.
- (14) Właściwe jest, aby zmiany w dyrektywie 2014/59/UE przewidziane w niniejszej dyrektywie miały zastosowanie do niezabezpieczonych roszczeń wynikających z instrumentów dłużnych wyemitowanych w dniu rozpoczęcia stosowania niniejszej dyrektywy lub po tej dacie. Do celów pewności prawa oraz aby w jak największym stopniu ograniczyć koszty przejściowe, konieczne jest jednak wprowadzenie odpowiednich zabezpieczeń w odniesieniu do stopnia uprzywilejowania w postępowaniu upadłościowym roszczeń wynikających z instrumentów dłużnych wyemitowanych przed tą datą. Państwa członkowskie powinny zatem zapewnić, aby stopień uprzywilejowania w postępowaniu upadłościowym wszystkich pozostałych do spłaty niezabezpieczonych roszczeń wynikających z instrumentów dłużnych, które instytucje wyemitowały przed tą datą, regulowały przepisy państw członkowskich przyjęte na dzień 31 grudnia 2016 r. W zakresie, w jakim w niektórych przepisach krajowych przyjętych na dzień 31 grudnia 2016 r. uwzględniono już cel, jakim jest umożliwienie instytucjom emitowania zobowiązań podporządkowanych, część lub całość pozostałych do spłaty niezabezpieczonych roszczeń wynikających z instrumentów dłużnych wyemitowanych przed datą rozpoczęcia stosowania niniejszej dyrektywy powinna mieć możliwość posiadania tego samego stopnia uprzywilejowania w postępowaniu upadłościowym co podrzędne uprzywilejowane instrumenty dłużne wyemitowane zgodnie z warunkami niniejszej dyrektywy. Ponadto, po dniu 31 grudnia 2016 r. i przed datą wejścia w życie niniejszej dyrektywy, państwa członkowskie powinny mieć możliwość dostosowania swoich krajowych przepisów regulujących stopień uprzywilejowania w standardowym postępowaniu upadłościowym niezabezpieczonych roszczeń wynikających z instrumentów dłużnych wyemitowanych po dacie rozpoczęcia stosowania takich przepisów w celu spełnienia warunków określonych w niniejszej dyrektywie. W takim przypadku tylko niezabezpieczone roszczenia wynikające z instrumentów dłużnych wyemitowanych przed rozpoczęciem stosowania takich nowych przepisów krajowych powinny być nadal regulowane tymi przepisami państw członkowskich, które były przyjęte na dzień 31 grudnia 2016 r.

- (15) Niniejsza dyrektywa nie powinna uniemożliwiać państwom członkowskim wprowadzenia przepisów stanowiących, że niniejsza dyrektywa powinna mieć nadal zastosowanie, w przypadku gdy jednostki emitujące nie podlegają już unijnym ramom naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, w szczególności ze względu na zbycie ich działalności kredytowej lub inwestycyjnej na rzecz osoby trzeciej.
- (16) Niniejsza dyrektywa harmonizuje stopień uprzywilejowania w standardowym postępowaniu upadłościowym niezabezpieczonych roszczeń wynikających z instrumentów dłużnych i nie obejmuje stopnia uprzywilejowania w postępowaniu upadłościowym depozytów ponad to, co wynika z obowiązujących przepisów dyrektywy 2014/59/UE. W związku z tym niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla wszelkich istniejących lub przyszłych przepisów krajowych państw członkowskich regulujących standardowe postępowanie upadłościowe, które obejmują stopień uprzywilejowania w postępowaniu upadłościowym depozytów, w zakresie, w jakim taki stopień uprzywilejowania nie jest zharmonizowany przez dyrektywę 2014/59/UE, niezależnie od daty, w której depozyty te zostały złożone. Do dnia 29 grudnia 2020 r. Komisja powinna przeprowadzić przegląd stosowania dyrektywy 2014/59/UE w odniesieniu do stopnia uprzywilejowania w postępowaniu upadłościowym depozytów oraz ocenić w szczególności potrzebę ewentualnych dalszych zmian w tej dyrektywie.
- (17) W celu zapewnienia rynekowi i poszczególnym instytucjom pewności prawa oraz w celu ułatwienia skutecznego stosowania instrumentu umorzenia lub konwersji długu, niniejsza dyrektywa powinna wejść w życie następnego dnia po jej opublikowaniu,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Zmiany w dyrektywie 2014/59/UE

W dyrektywie 2014/59/UE wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 2 ust. 1 pkt 48 otrzymuje brzmienie:

„48) »instrumenty dłużne«:

- (i) do celów art. 63 ust. 1 lit. g) i j), oznaczają obligacje i inne formy zbywalnych wierzytelności, instrumenty ustanawiające lub uznające wierzytelność oraz instrumenty dające prawa do nabycia instrumentów dłużnych; oraz
- (ii) do celów art. 108, oznaczają obligacje i inne formy zbywalnych wierzytelności oraz instrumenty ustanawiające lub uznające wierzytelność;”;

- 2) art. 108 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 108

Stopień uprzywilejowania w hierarchii roszczeń w postępowaniu upadłościowym

1. Państwa członkowskie zapewniają, by w ich przepisach krajowych regulujących standardowe postępowanie upadłościowe:

- a) następujące roszczenia miały taki sam stopień uprzywilejowania, który jest wyższy od stopnia uprzywilejowania przewidzianego dla roszczeń zwykłych, niezabezpieczonych wierzycieli:
- (i) ta część kwalifikujących się depozytów osób fizycznych oraz mikroprzedsiębiorstw, małych i średnich przedsiębiorstw, która przekracza poziom gwarancji przewidziany w art. 6 dyrektywy 2014/49/UE;
- (ii) depozyty osób fizycznych oraz mikroprzedsiębiorstw, małych i średnich przedsiębiorstw, które byłyby kwalifikującymi się depozytami, gdyby nie zostały one złożone za pośrednictwem zlokalizowanych poza Unią oddziałów instytucji mających siedzibę w Unii;
- b) następujące roszczenia miały taki sam stopień uprzywilejowania, który jest wyższy od stopnia uprzywilejowania przewidzianego w lit. a):
- (i) depozyty gwarantowane;
- (ii) systemy gwarancji depozytów, które w przypadku upadłości wstępują w prawa i obowiązki deponentów posiadających depozyty gwarantowane.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby w odniesieniu do podmiotów, o których mowa w art. 1 ust. 1 akapit pierwszy lit. a)–d), zwykle niezabezpieczone roszczenia miały, w ich przepisach krajowych regulujących standardowe postępowanie upadłościowe, wyższy stopień uprzywilejowania niż niezabezpieczone roszczenia wynikające z instrumentów dłużnych spełniających poniższe warunki:

- a) pierwotny, umowny termin wymagalności instrumentów dłużnych wynosi co najmniej jeden rok;
- b) instrumenty dłużne nie zawierają wbudowanych instrumentów pochodnych ani same w sobie nie są instrumentami pochodnymi;
- c) w odpowiednich dokumentach umownych i, w stosownych przypadkach, w prospekcie emisyjnym, które dotyczą danej emisji, wyraźnie wskazano na niższy stopień uprzywilejowania zgodnie z niniejszym ustępem.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby niezabezpieczone roszczenia wynikające z instrumentów dłużnych, które spełniają warunki określone w ust. 2 lit. a), b) i c) niniejszego artykułu, miały wyższy stopień uprzywilejowania w ich przepisach krajowych regulujących standardowe postępowanie upadłościowe niż roszczenia wynikające z instrumentów, o których mowa w art. 48 ust. 1 lit. a)–d).

4. Bez uszczerbku dla ust. 5 i 7 państwa członkowskie zapewniają, aby ich przepisy krajowe regulujące standardowe postępowanie upadłościowe, przyjęte na dzień 31 grudnia 2016 r., miały zastosowanie do stopnia uprzywilejowania, w standardowym postępowaniu upadłościowym, niezabezpieczonych roszczeń wynikających z instrumentów dłużnych wyemitowanych przez podmioty, o których mowa w art. 1 ust. 1 akapit pierwszy lit. a)–d) niniejszej dyrektywy, przed datą wejścia w życie środków przyjętych na mocy przepisów krajowych transponujących dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2399 (*).

5. W przypadku gdy, po dniu 31 grudnia 2016 r. i przed dniem 28 grudnia 2017 r., państwo członkowskie przyjęło przepisy krajowe regulujące stopień uprzywilejowania – standardowym postępowaniu upadłościowym – niezabezpieczonych roszczeń wynikających z instrumentów dłużnych wyemitowanych po dacie rozpoczęcia stosowania takich przepisów krajowych, ust. 4 niniejszego artykułu nie ma zastosowania do roszczeń wynikających z instrumentów dłużnych wyemitowanych po dniu rozpoczęcia stosowania takich przepisów krajowych, pod warunkiem że spełnione są wszystkie następujące warunki:

a) na mocy tych przepisów krajowych, oraz w odniesieniu do podmiotów, o których mowa w art. 1 ust. 1 akapit pierwszy lit. a)–d), zwykle niezabezpieczone roszczenia mają, w standardowym postępowaniu upadłościowym, wyższy stopień uprzywilejowania niż niezabezpieczone roszczenia wynikające z instrumentów dłużnych spełniających poniższe warunki:

- (i) pierwotny, umowny termin wymagalności instrumentów dłużnych wynosi co najmniej jeden rok;
- (ii) instrumenty dłużne nie zawierają wbudowanych instrumentów pochodnych ani same w sobie nie są instrumentami pochodnymi; oraz
- (iii) w odpowiednich dokumentach umownych i, w stosownych przypadkach, w prospekcie emisyjnym, które dotyczą danej emisji, wyraźnie wskazano na niższy stopień uprzywilejowania zgodnie z tymi przepisami krajowymi;

b) na mocy tych przepisów krajowych niezabezpieczone roszczenia wynikające z instrumentów dłużnych, które spełniają warunki określone w lit. a) niniejszego akapitu, mają – w standardowym postępowaniu upadłościowym – wyższy stopień uprzywilejowania niż roszczenia wynikające z instrumentów, o których mowa w art. 48 ust. 1 lit. a)–d).

W dniu wejścia w życie środków przyjętych na mocy przepisów krajowych transponujących dyrektywę (UE) 2017/2399 niezabezpieczone roszczenia wynikające z instrumentów dłużnych, o których mowa w akapicie pierwszym lit. b), mają taki sam stopień uprzywilejowania jak stopień, o którym mowa w ust. 2 lit. a), b) i c) oraz w ust. 3 niniejszego artykułu.

6. Do celów ust. 2 lit. b) oraz ust. 5 akapit pierwszy lit. a) ppkt (ii) instrumentów dłużnych o zmiennym oprocentowaniu, wynikającym z powszechnie stosowanej stopy referencyjnej oraz instrumentów dłużnych, które nie są denominowane w walucie krajowej emitenta, o ile kwota główna, spłata i odsetki są denominowane w tej samej walucie, nie uznaje się za instrumenty dłużne zawierające wbudowane instrumenty pochodne wyłącznie z powodu tych cech.

7. Państwa członkowskie, które – przed dniem 31 grudnia 2016 r. – przyjęły przepisy krajowe regulujące standardowe postępowanie upadłościowe, na mocy których zwykle niezabezpieczone roszczenia wynikające z instrumentów dłużnych wyemitowanych przez podmioty, o których mowa w art. 1 ust. 1 akapit pierwszy lit. a)–d), są rozdzielone na co najmniej dwa różne stopnie uprzywilejowania, lub na mocy których stopień uprzywilejowania zwykłych niezabezpieczonych roszczeń wynikających z takich instrumentów dłużnych został zmieniony w odniesieniu do wszystkich innych zwykłych niezabezpieczonych roszczeń o tym samym stopniu uprzywilejowania, mogą wprowadzić przepisy stanowiące, że instrumenty dłużne o najniższym stopniu uprzywilejowania spośród tych zwykłych niezabezpieczonych roszczeń mają ten sam stopień uprzywilejowania co roszczenia, które spełniają warunki określone w ust. 2 lit. a), b) i c) oraz w ust. 3 niniejszego artykułu.

(*) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2399 z dnia 12 grudnia 2017 r. zmieniająca dyrektywę 2014/59/UE w odniesieniu do stopnia uprzywilejowania niezabezpieczonych instrumentów dłużnych w hierarchii roszczeń w postępowaniu upadłościowym (Dz.U. L 345 z 27.12.2017, s. 96)."

Artykuł 2

Transpozycja

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy do dnia 29 grudnia 2018 r. Niezwłocznie powiadamiają o tym Komisję.

Państwa członkowskie stosują te przepisy od dnia ich wejścia w życie w prawie krajowym.

2. Przepisy, o których mowa w ust. 1, przyjęte przez państwa członkowskie, zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Sposób dokonywania takiego odniesienia określany jest przez państwa członkowskie.

3. Ust. 2 nie stosuje się w przypadku gdy przepisy krajowe państw członkowskich obowiązujące przed datą wejścia w życie niniejszej dyrektywy są zgodne z niniejszą dyrektywą. W takim przypadku państwa członkowskie odpowiednio informują Komisję.

4. Państwa członkowskie przekazują Komisji i Europejskiemu Urzędowi Nadzoru Bankowego teksty podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 3

Przegląd

Do dnia 29 grudnia 2020 r. Komisja dokona przeglądu stosowania art. 108 ust. 1 dyrektywy 2014/59/UE. Komisja oceni w szczególności potrzebę wprowadzenia ewentualnych dalszych zmian w odniesieniu do stopnia uprzywilejowania w postępowaniu upadłościowym depozytów. Komisja przedłoży stosowne sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

Artykuł 4

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 5

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 12 grudnia 2017 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

A. TAJANI

Przewodniczący

W imieniu Rady

M. MAASIKAS

Przewodniczący

ISSN 1977-0766 (wydanie elektroniczne)
ISSN 1725-5139 (wydanie papierowe)

Urząd Publikacji Unii Europejskiej
2985 Luksemburg
LUKSEMBURG

PL